

турклуб Крокус

Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова

Звіт

про гірський туристський спортивний похід четвертої категорії складності масиви Столнос та Хуррунгейн (Національний парк Йотунхеймен, Норвегія) здійснений з 15 по 29 липня 2025 р.

Маршрутна книжка № 02/25
Керівник групи: Клипач О. М.

Маршрутно - кваліфікаційна комісія розглянула звіт і вважає, що похід може бути зарахований усім учасникам і керівнику четвертою категорією складності.

Голова Київської обласної МКК (*Михацький О. Ю.*)

12 грудня 2025 р.

Звіт використовувати в т/к Крокус

Зміст

1.	Довідкові дані про подорож	3
2.	Організація туристського спортивного походу	6
2.1.	Загальна ідея та підготовка до походу	6
2.2.	Район подорожі	6
2.3.	Транспорт	11
3.	Узагальнена інформація про проходження маршруту.	13
4.	Графік руху	15
5.	Висотний графік	18
6.	Технічний опис маршруту	19
6.1.	Перевал Колде (1Б, 1782 м)	19
6.2.	Перевал Вікінг (2Б, 1753 м)	29
6.3.	Перевал Рамнаскар (2А, 1843 м)	43
6.4.	Перевал Солейкард (2Б, 1907 м).	54
6.5.	Перевал Дірхауг (2Б, 1940 м)	71
6.6.	Перевал Бандет (1Б, 1724 м)	85
6.7.	Перевал Фаннарокі (1А, 1861 м).	92
6.8.	Вершина Фаннарокі (1Б, 2068 м)	100
6.9.	Каньйон Утла	105
7.	Висновки та рекомендації	110
8.	Додатки	111
8.1.	Кошторис	111
8.2.	Групове та особисте спорядження	112
8.3.	Харчування на маршруті	118
8.4.	Медичне забезпечення.	121
9.	Список літератури, Internet ресурси	123

1. Довідкові дані про подорож

З 15 по 29 липня 2025 р. групою туристів туристичного клубу “Крокус” національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова в складі 8 чоловік було проведено гірський похід четвертої категорії складності в районі масивів Столснос (Stølsnos Massif) та Хуррунгейн (Hurrungane), (Національний парк Йотунхеймен (Jotunheimen nasjonalpark), центральна частина південної Норвегії). Маршрут довжиною 140 км був пройдений групою за 15 днів.

Вид туризму	Категорія складності походу	Протяжність активної частини походу, км	Тривалість		Терміни проведення
			Загальна	Ходових днів	
гірський	четверта	145	15	15	15 – 29 липня

Пройдений маршрут включав в себе наступні ділянки:

с. Тіносен (Tyinosen) – оз. Тюін (Tyin) – оз. Х'елледалс – пер. Колде (1Б, 1782, n/n) – оз. Мідтре (Midtrevatnet) – р. Морка-Колдедола (Morka-Koldeðola) – Веттисморкі (Vettismorki) – р. Урадоло (Uradøla) – ущ. Утладален (Utladalen) – ущ. Столсмарадален (Stølsmaradalen) – льод. Столсмарадалс – пер. Вікінг (2Б, 1753, n/n) – ущ. Гравдален (Gravdalen) – пер. Рамнаскар (2А, 1843, n/n) – льод. Бердалс (Berdals) – пер. Солейкард (2Б, 1907, n/n) – льод. Рінгс (Rings) – ущ. Рінгсдален – [пер. Дірхауг (1940), n/n + пер. Бандет (1724)] (2Б) – оз. Скагастол (Skagastølsvatnet) – оз. Скауйсе (Skautevatnet) – пер. Фаннарокі (1А, 1861, n/n) – в. Фаннарокі (1Б, 2068, n/n) – оз. Ілл (Illvatnet) – оз. Скауйсе – с. Туртагро (Turtagro)

		назва	категорія	висота (м) по GPS	першопроходження	
1	перевал	Колде	1Б	1782	так	сніжно-осипний
2	перевал	Вікінг	2Б	1753	так	скельно-сніжний
3	перевал	Рамнаскар	2А	1843	так	сніжно-осипний
4	перевал	Солейкард	2Б	1907	так	скельно-сніжний
5	перевал	Дірхауг	2Б	1940	так	скельно-сніжний
6	перевал	Бандет	1Б	1740	ні	сніжно-осипний
7	перевал	Фаннарокі	1А	1861	так	сніжно-осипний
8	вершина	Фаннарокі	1Б	2068	так	сніжно-осипний

Заявлений маршрут:

с. Тіносен – оз. Тюін – оз. Х'елледалс – пер. Колде (1Б, 1782) – оз. Андре – пер. Столснос (2А, 1864) – ущ. Флескедален – ущ. Столсмарадален – пер. Вікінг (2А, 1753) – ущ. Гравдален – пер. Рамнаскар (2А, 1843) – льод. Бердалс – пер. Солейкард (2Б, 1907) – льод. Рінгс – [пер. Дірхауг (1940) + пер. Бандет (1724)] (2Б) – оз. Скагастол (Skagastølsvatnet) – льод. Стігедалс (Styggedalsbreen) – пер. Фаннарокі (1А*, 1861) – льод. Бовер (Bøverbreen) – пер. Стоберйом (1Б, 2042) – ущ. Тверботт – пер. Тверботт (1Б, 2056) – льод. пд. Іллобріон – пер. Букхолс (1Б, 2105) – льод. Теверо – пер. Лінгберг (1А*, 2063) – льод. Ільобрін – пер. Ільобандет (1Б, 2080) – льод. Стор'юв – с. Ельвісетер (Elvesæter)

По факту проходження складність перевалу Вікінг виявилась 2Б, попередня оцінка (2А).

Зміни до заявленого маршруту:

Перевал [пер. Столснос \(2А, 1864\)](#) був виключений з проходження для зменшення відставання групи від запланованого графіку руху.

Кінцівка маршруту *льод. Бовер (Bøverbreen) – пер. Стоберйом (1Б, 2042) – ущ. Тверботт – пер. Тверботт (1Б, 2056) – льод. нд. Іллобріон – пер. Букхолс (1Б, 2105) – льод. Теверо - пер Лінгберг (1А*, 2063) – льод. Ільобрін – пер. Ільобандет (1Б, 2080) – льод. Стор'юв – с. Ельвісетер (Elvescæter)* не проходила по причині змачного відставання групи від запланованого графіку руху - маршрут був завершений в населеному пункті - *Туртагро (Turtagrø)*.

На маршрут групу випустила Київська обласна МКК.
Шифр МКК 126-00-55554200.

Група пройшла маршрут в складі, наведеному в табл.1.

Склад групи

табл. 1.

№ п/п	прізвище, ім'я, по батькові		туристичний досвід	обов'язки в групі
1.	Клипач Олександр Миколайович		V (К) Центр. Тянь-Шань (Ак-Шийрак) V (К) Інильчек, Центр. Тянь-Шань V (К) Аладаглар V (К) Качкар V (К) Джани-Джер (внутрішній Тянь-Шань)	керівник
2.	Балашова Олена Андріївна		II Карпати (У) III Карпати (У) лиж альп. 2Б	хронометрист
3.	Булгакова Тетяна Володимирівна		III Тянь-Шань (У) II Карпати (У) II Качкар (У) альп. 2Б	завгосп
4.	Жванко Арсентій Валерійович		V (У) Качкар V (У) Джани-Джер (внутрішній Тянь-Шань)	в.о. лікаря

5.	Жванко Марія Арсентіївна		II Карпати (У)	фінансист
6.	Іванов Павло Олександрович		II Карпати (У)	ремонтник фотограф
7.	Фазан Марія Павлівна		II Карпати (У) III Карпати (У) лиж альп. 2Б	помічник. завгоспа
8.	Цілицький Владислав Віталійович		<u>V (У) Центр. Тянь-Шань (Ак-Шийрак)</u> <u>V (У) Інільчек, Центр. Тянь-Шань</u> <u>V (У) Качкар</u> I Карпати (К)	зам. керівника хронометрист

2. Організація туристського спортивного походу

2.1. Загальна ідея та підготовка до походу

Головною задачею запланованого походу було дослідження туристських можливостей району Хуррунгейн в літній період з можливістю побудови маршрутів для гірських походів високих 4 – 6 категорій складності.

Підготовка групи до походу розпочалась безпосередньо з січня 2025 року. Вона включала:

- регулярні тренування з загальної фізичної підготовки – 2 тренування на тиждень (спортзал в КНУТД та стадіон Дарниця),
- технічну підготовку (скельний кар'єр м. Коростишів та підпорна стінка “зеленого театру” ст. М Дніпро, м. Київ, урвище с. Малі Безрадичі).

Так як на першопроходження були заплановані складні скельні ділянки: перевали Вікінг (2Б), Солейкард (2Б) Дірхауг (2Б) тому велика увага була приділена скельній підготовці.

На маршруті використовувались векторні мапи для GPS Garmin (стор. 122, Мапи) та додаток OsmAnd для смартфонів Android. Розробка треку маршруту для GPS, тактичних схем проходження перевалів, визначення місць ночівлі, проводилась по тривимірній мапі Google Earth, mapy.com (<https://mapy.com/uk/turisticka?l=0&source=osm&id=6350626&ds=1&x=7.8662376&y=61.4613193&z=14>) та мапам програми SAS Планета (SAS.Planet.Release.151111) - OSM OpenTopoMap, Google Ландшафт. Прискіпливо підбиралось особисте, групове спорядження та продукти харчування з метою мінімізації ваги.

2.2. Район подорожі

Йотунхеймен (Jotunheimen) – гірська місцевість у Східній Норвегії, що займає приблизно 3500 км². Тут знаходиться найвища вершина Норвегії та північної Європи - гора Галдхопігген ([Galdhøpiggen](#))(2469), а околиці рясніють водоспадами, численними річками, озерами, льодовиками і долинами, що потопають у квітах. У Йотунхеймені зосереджена найбільша у Північній Європі кількість гір заввишки понад 2000 метрів. Найвищі з них – Галдхопігген ([Galdhøpiggen](#))(2469 м), Гліттертінден ([Glittertinden](#))(2452 м), Сторен ([Storen](#), Skagastølstinden Store) Головний Скагастелстінден (2405 м) (фото 80). Тут знаходяться наймальовничіші у Європі місця для гірських походів (від нетривалих прогулянок до складних категорійних подорожей). Йотунхеймен також ідеально підходить для альпіністів будь-якої кваліфікації.

Наш похід проходив у південно-західній частині Йотунхейму – в гірських масивах Хуррунгейн ([Hurrungane](#)) та Столснос ([Stølsnos](#)).

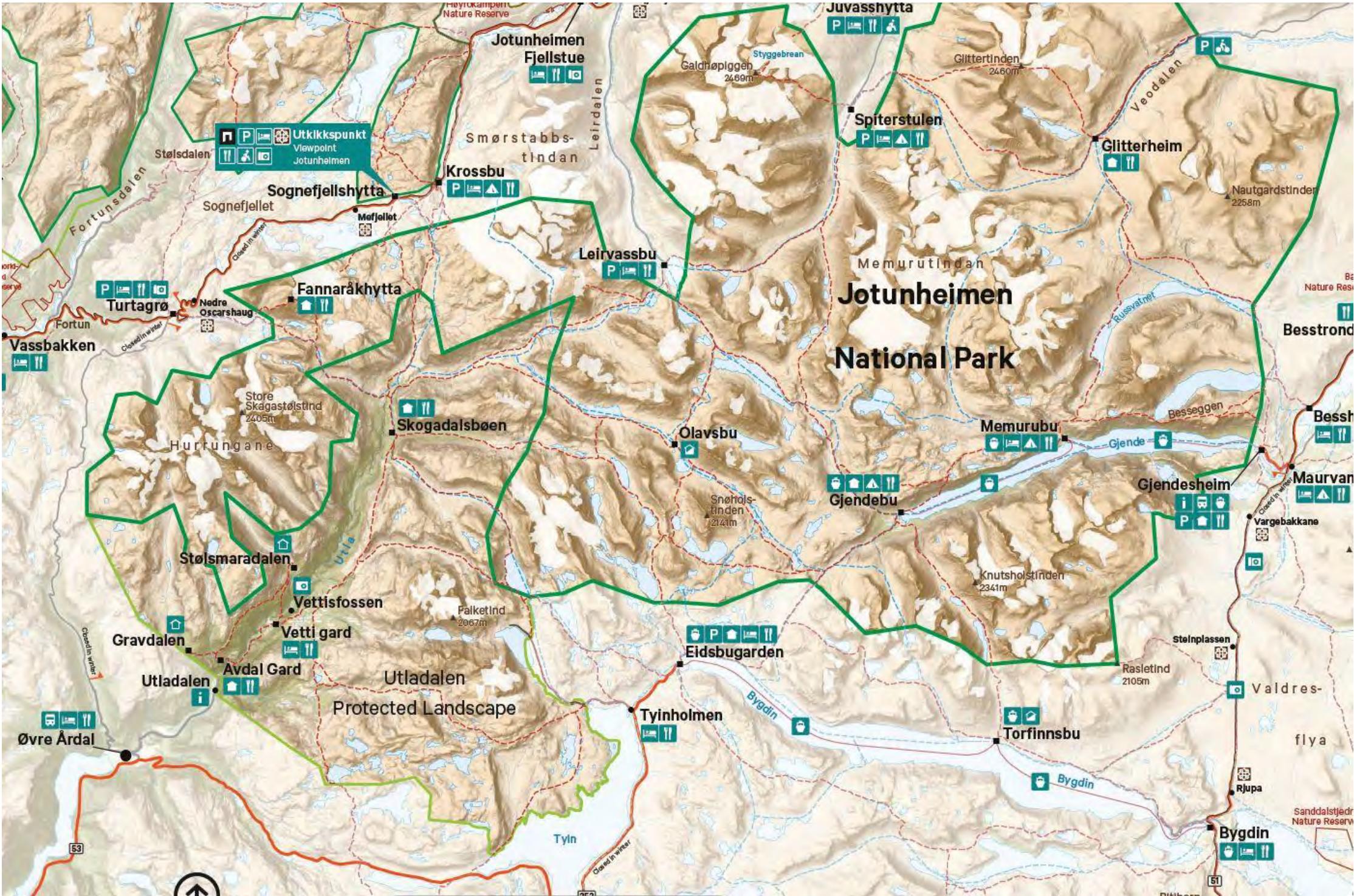
Hurrungane — гірський хребет у муніципалітеті Ластер і муніципалітеті Årdal у графстві Вестланд, Норвегія (мал. 1, мал. 2). Хуррунгейн, можливо, є найкращим гірським районом у Скандинавії. Високі гори та гострі вершини, розкидані по всій території, з'єднані павутиною тонких, як лезо, гострих хребтів. Величезні вертикальні стіни ([фото 85](#), [фото 61](#)), деякі заввишки майже 1000 метрів, височіють над розколотими тріщинами льодовиками, які обриваються вниз масивними льодопадами ([фото 16](#), [фото 67](#), [фото 93](#)).

Хуррунгейн можна розділити на два масиви з досить різним характером. На північному сході знаходиться витончений масив **Фаннарокен**, а на південному заході — бурхливі дикі шпилі та відкриті хребти основного масиву. Усі гори, крім двох, заввишки понад 2000 метрів, лежать у цьому більш дикому масиві, і серед них найскладніші 2000-метрові гори в Скандинавії.

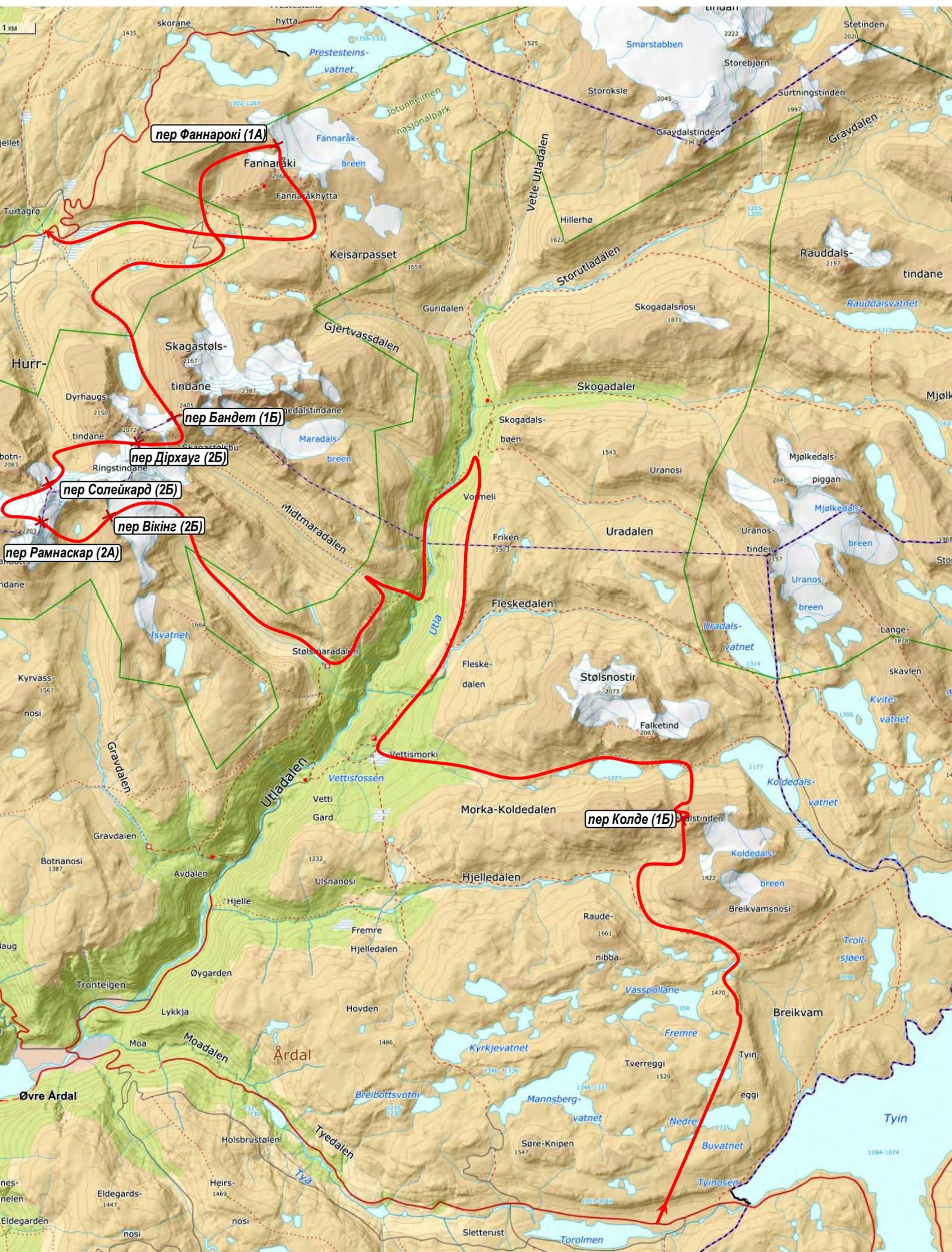
Stølsnos Massif - це невеликий компактний масив на південному заході суворого Йотунхеймена. Він складається лише з трьох коротких хребтів. Масив обмежений глибокими долинами, що утворилися внаслідок потужного зледеніння з усіх боків. Льодовики в цих долинах зараз зникли, але вищі схили масиву все ще вкриті льодовиками практично з усіх боків.

Утладален (або *Утладал*) ([Utladalen](#)) — найглибша долина (каньйон) Норвегії, вона розділяє хребти Хуррунгейн (на північному заході) та Солтнос (на південному сході). Вона простягається на північний захід від Øvre Årdal до сусіднього муніципалітету Ластер та має довжину 25 кілометрів (16 миль) і оточена десятками гірських вершин, які мають висоту понад 2,000 метрів. Долини Авдален і Фардален відходять від головної долини Утладалена.

Мал 2. Гірський масив Йотунхеймен.

Мал. 3. Масиви Хуррунгейн та Столснос, (Йотунхеймен).

(Прим.: На Мал. 2 – Мал. 10 червоною суцільною лінією позначений трек пройденого маршруту)

2.3. Транспорт

Осло має два аеропорти, обидва розташовані за межами міста. Ми летіли до TORP і це було логістичною помилкою.

- TORP Sandefjord Airport (<https://torp.no/en/welcome-to-torp-sandefjord-airport/>) знаходиться за 1.5 години від столиці на південь. Сюди літають Wizzair та Ryanair. Аеропорт має бідне сполучення — лише два автобуси.
  - Автобус-експрес FB25 до Осло з кількома проміжними зупинками.
  - Автобус 176 до найближчого міста Fokserød (Sandefjord).
- Oslo lufthavn (Gardermoen) (<https://avinor.no/en/airport/oslo-airport/>) аеропорт на північний схід від столиці. Сюди літають Wizzair та Norwegian Air Sweden. Аеропорт зі значно кращим сполученням. Тут зупиняються поїзди F6, FLY1, FLY2, R12, RE10, RE11, автобуси VY148, VY450, NW163.

Далі до виходу на маршрут використовуємо міжміський транспорт. Основних перевізників три, квитки купуємо або напряму у перевізника (кращий варіант, тоді отримуємо pdf квиток, часто з QR кодом) або через національний агрегатор Entur (гірший варіант, бо квиток існує лише в аплікації, зробити резервну копію чи якимось підстрахуватись не вийде). Перевізники:

- 1) <https://www.nor-way.no/en/>, бронювання квитків <https://reiseplanlegger.nor-way.no/>. Найцікавіші автобуси. Ходять рідко, здебільшого 1 раз на добу, але через усю Норвегію аж у гори. Квитки розбирають миттєво, треба моніторити і одразу купувати. Тут можна виділити:
  1. NW160 Oslo bussterminal - Tyin <https://www.nor-way.no/en/routes/valdresekspressen/>
  2. NW162 Oslo bussterminal - Tyinkrysset <https://www.nor-way.no/en/routes/oest-vestekspressen/>
  3. NW163 Oslo lufthavn - Tyinosen
- 2) <https://www.vy.no/en> оператор і автобусів, і поїздів. Автобуси дорожчі від nor-way, ходять теж рідко. Варто звернути увагу на:
  1. VY450 Oslo bussterminal (є варіант через аеропорт) - Tyinkrysset
  2. VY146 Oslo bussterminal (через аеропорт) – Lom Sentrum
- 3) <https://innlandstrafikk.no/> Міжміські автобуси на короткі відстані. Квиток береться через Entur на відрізок шляху. Наприклад зв'язка автобусів 203-143-142 (на зворотньому шляху) покривалась одним квитком. Ще варто зазначити, що цей перевізник має акції. Ми попали на квитки по 10 крон <https://innlandstrafikk.no/reise/sesongruiter/buss-for-en-10-er/>

Якщо планувати з урахуванням нашого досвіду, варто брати авіаквиток Гданськ — Осло Гардермоен, а потім прямий автобус NW163 до точки старту.

Маршрут	Дата	Час	Транспорт	Коментар
Київ — Перемишль	13.07	19:57-04:00	Поїзд 705К	Запізнення на 1-2 год скоріше правило ніж виключення.
Перемишль (Przemyśl) – Варшава Центральна (Warszawa Centralna)	14.07	05:56-10:50	Поїзд IC 31106 San	
Варшава Центральна (Warszawa Centralna) – Гданськ Вжещ (Gdańsk Wrzeszcz)	14.07	11:00-14:24	Поїзд IC 18114 Pobrzeże	
Gdańsk Wrzeszcz - ночівля	14.07	14:37-15:00	Автобус 157	
Ночівля – Аеропорт (Port Lotniczy)	15.07	4:15-04:40	Автобус N3	N3 це нічний автобус. Вдень треба автобус 110 або електричка Polregio.
Гданськ Аеропорт (Port Lotniczy) – Осло-Торп	15.07	6:40-8:10	Літак Ryanair FR4942	
Осло Торп (Sandefjord Airport Torp) - Høvik kirke	15.07	9:10-10:30	Автобус FB25	Відправився по заповненості на 20 хв раніше часу.
Høvik stasjon – Sandvika Bussterminal	15.07	10:33-10:46	Автобус 270	Квиток купили на місці через аплікацію Entur.
Sandvika Bussterminal – Tyinkrysset	15.07	12:43-16:58	Автобус NW 162	
Tyinkrysset – Tyinosen	15.07	17:45-18:15	Таксі Vang	Номер тел 46304630.

Маршрут	Дата	Час	Транспорт	Коментар
Turtagrø – Elvesæter	28.07	15:25-16:20	Автобус 200	Квиток купили на місці через аплікацію Entur.
Elvesæter – Lom sentrum	29.07	09:13-09:41	Автобус 203	
Lom Sentrum – Otta skysstasjon	29.07	10:07-11:15	Автобус 143	
Otta skysstasjon – Lillehammer skysstasjon	29.07	12:00-14:15	Автобус 142	
Lillehammer stasjon – Oslo S	29.07	14:42-16:48	Поїзд F6	
Oslo Busterminalen Gallerriet – Fokserød (Sandefjord)	29.07	18:15-19:40	Автобус FlixBus 651	Спочатку час був 18:00-19:25, потім рейс посунули на 15 хв.
Fokserød (Sandefjord) – TORP Sandefjord Airport	29.07	20:00-20:07	Автобус 176	Квиток купили на місці через аплікацію Entur.
TORP Sandefjord Airport – Gdańsk Airport	29.07	21:50-23:15	Літак Ryanair FR3278	
Gdańsk Airport – ночівля	30.07	00:07-00:30	Автобус N3	
Ночівля - Хучіско (Hucisko)	30.07	10:30-10:53	Автобус 167	
Подвале Гродзьке (Podwale grodzkie) – Київ Видубичі	30.07	12:00-10:00(+1)	Автобус Ecolines 1960	Автобус запізнюється у кінцеву точку на годину-півтори.

3. Узагальнена інформація про проходження маршруту

Дата	день шляху	ділянка шляху (від -до)	км	час підйому		час		час зупинки на ночівлю	висота ночівлі (м)	час в дорозі (ГГ:ХВ)	ЧХЧ (ГГ:ХВ)	погода
				чергових	групи	сніданку	виходу на маршрут					
15.07	1	Тіносен – оз. Нижнє Бюватнет (Nedre Buvatnet), м.н. (61°17'39.7968" 8°08'47.0940")	8,5				18:33	22:45	1360	04:12	02:23	
16.07	2	оз. Нижнє Бюватнет – оз. Колде південне, м.н. (61°21'19.5732" 8°05'50.7012")	14,0	7:00	8:00	8:15	9:40	20:35	1370	10:55	06:45	
17.07	3	м.н. – <u>пер. Колде (1Б, 1782)</u> – оз. Нижнє (Nedre Vatnet), м.н. (61°22'39.2880" 8°05'22.6824")	10,5	7:00	8:00	8:15	9:35	20:35	1260	11:00	05:06	
18.07	4	оз. Нижнє – Веттисморкі (Vettismorki) – Самтріпане (Strupane), м.н. (61°23'20.9184" 7°58'10.2108")	13,0	6:15	7:00	7:15	8:40	19:15	710	10:35	05:34	
19.07	5	м.н. – р. Стурітла (Sturutla), м.н. (61°26'36.1356" 7°59'56.0364")	12,0	6:15	7:00	7:30	9:00	20:18	600	11:18	07:30	
20.07	6	р. Стурітла – озеро біля р. Мідтмарадьола (Midtmaradøla), м.н. (61°25'05.7504" 7°58'28.8840")	7,5	6:45	7:15	7:35	9:13	19:35	770	10:22	07:30	
21.07	7	м.н. – верхів'я ущ. Столсмарадален, м.н. (61°25'26.6052" 7°52'35.1336")	13,0	6:00	7:00	7:15	8:40	20:05	980	11:25	07:03	
22.07	8	м.н. – льод. Столсмарадалс (Stølsmaradals), м.н. (61°26'12.7428" 7°50'00.7512")	5,5	5:30	6:30	6:45	8:35	18:30	1740	09:55	07:41	
23.07	9	м.н. – <u>пер. Вікінг (2Б, 1753)</u> – ущ. Гравдален – оз. Гравдален, м.н. (61°26'14.8684" 7°48'01.8529")	4,5	5:30	6:30	6:45	8:10	23:30	1780	15:20	13:33	
24.07	10	м.н. – <u>пер. Рамнаскар (2А, 1843)</u> – льод. Бердалс – <u>пер. Солейкард (2Б, 1907)</u> – льод. Рінгс – оз. Рінгс, м.н. (61°27'02.4192" 7°48'49.4136")	5,0	7:00	8:00	8:15	9:50	23:09	1300	13:19	11:51	
25.07	11	оз. Рінгс – <u>пер. Дірхауг (2Б, 1940)</u> – льод. Мідтмарадалс (Midtmaradals) – <u>пер. Бандет (1Б, 1724)</u> , м.н. (61°27'18.9137" 7°51'25.0080")	6,0	7:00	8:00	8:15	9:40	23:30	1710	13:50	11:21	
26.07	12	пер. Бандет – оз. Скауйсе (Skaute), м.н. (61°29'58.1964" 7°53'12.1092")	14,0	7:30	8:30	8:40	10:40	20:20	1284	09:40	06:38	
27.07	13	оз. Скауте – <u>пер. Фаннарокі (1А, 1861)</u> – <u>в. Фаннарокі (1Б, 2068)</u> – оз. Ілле – оз. Скауйсе, м.н. (61°29'58.1964" 7°53'12.1092")	17,0	5:30	6:30	6:45	7:50	16:30	1284	08:40	08:40	
28.07	14	оз. Скауйсе – авт. зупинка Туртагро (Turtagrø) – м.н. в ущ. Ланберг (61°42'01.5704" 8°17'07.5405")	10,0 +1,0	7:00	7:45	8:00	9:40	18:00	710	08:20	03:12	
29.07	15	м.н. в ущ. Лангберг – авт. зупинка Ельвесетер (Elvesæter)	1,0	7:00	7:45	8:15	8:45	9:00		00:15	00:15	

Всього днів	15
Пройдено відстань	142,5 км
Додатковий перевал 2Б	16 км
Додаткова вершина 1Б	7 км
Всього до заліку	144,0 км
Середня швидкість руху	1.47 км/год
Час в дорозі	149 год 06 хв
Чистий ходовий час (ЧХЧ)	105 год 02 хв
Час затрачений на технічну роботу (включено до ЧХЧ)	33 год 43 хв
Сумарний перепад висот	11 190 м
набрано	5 480 м
скинуто	5 710 м
Середня висота ночівлі	1 204 м
Всього ночівель	14
ночівель на снігу	3
Навішено перил на підйом	9 (по 50 м) = 450 м
Навішено перил на спуск	16 (по 50 м) = 800 м
Всього	25 (по 50 м) = 1 250 м
Пройдено перевалів:	- 7
	2Б - 3
	2А - 1
	1Б - 2
	1А - 1
Пройдено вершин:	1Б -1

4. Графік руху

день шляху	дата	№ ділянки денного переходу	ділянка шляху (від - до)	протяжність (км)	чистий ходовий час (год:хв)	характер шляху, природні перешкоди (небезпечні ділянки)	метео умови	показники GPS		примітка
								набрано (м)	скинуто (м)	
1	15.07	1	Тіносен – Мансбергі	2,0	0:43	осип, сніжник				
		2	Мансбергі – оз. Мале Бюватнет	3,5	1:30	осип, сніжник				
		3	оз. Мале Бюватнет – оз. Нижнє Бюватнет, м.н. (61°17'39.7968" 8°08'47.0940")	3,0	1:15	осип, сніжник				
				8,5	2:23			+322 -79		
2	16.07	1	м.н – переправа (брі́д)	6,5	2:44	осип, сніжник				брі́д ~ 30 м
		2	переправа – стежка	0,5	0:32	стежка, осип				
		3	стежка – зходимо зі стежки	5,5	2:06	стежка, осип				
		4	зходимо – оз. Колде Південне, м.н. (61°21'19.5732" 8°05'50.7012")	1,5	1:23	скелі, осип, сніжник				
				14,0	6:45			+520 -508		
3	17.07	1	м.н. – <u>Колде (1Б, 1782)</u>	4,0	2:52	осип, сніжник				
		2	пер. Колде – стежка (61°22'38.1398" 8°06'36.2594")	3,5	1:18	скелі, сніжник				
		3	стежка – оз. Нижнє, м.н. (61°22'39.29" 8° 5'22.68")	3,0	0:56	стежка, осип				
				10,5	5:06			+639 -832		
4	18.07	1	оз. Нижнє Ватнет – р. Сторбеккен	9,5	3:59	осип, трава, осип				
		2	р. Сторбеккен – Ветісморкі (Vettismorki)(фото 116)	2,0	0:54	переправа по камінню, стежка				
		3	Ветісморкі – м.н. (61°23'20.9184" 7°58'10.2108")	1,5	0:41	стежка				
				13,0	5:34			+262 -825		
5	19.07	1	м.н. – міст	3,0	1:40	стежка				
		2	міст – вершина (Friken)	2,5	1:57	стежка				
		3	вершина – стежка вниз (61°27'3.29" 8° 0'39.26")	4,5	2:00	стежка				
		4	стежка вниз до р. Стурітла – р. Стурітла (Storutla), м.н. (61°26'36.1356" 7°59'56.0364")	2,0	1:53	висока рослинність, хащі				спуск до 45°
				12,0	7:30			+669 -461		
6	20.07	1	м.н. (61°26'36.1356" 7°59'56.0364") – міст	1,3	1:02	заросла стежка				лівий берег
		2	міст (61°26'23.6844" 7°59'23.8893") – струмок, ущ. Скодедола (Scoddedøla)	2,5	2:01	заросла стежка				правий берег
		3	струмок (61°25'47.0064" 7°59'02.0940") – поворот	2,2	1:43	заросла стежка				правий берег
		4	поворот – оз. Мідтмарадола, м.н. (61°25'05.7504" 7°58'28.8840")	1,5	2:44	заросла стежка				підйом
				7,5	7:30			+580 -386		

день шляху	дата	№ ділянки денного переходу	ділянка шляху (від - до)	протяжність (км)	чистий ходовий час (год:хв)	характер шляху, природні перешкоди (небезпечні ділянки)	метео умови	показники GPS		примітка
								набрано (м)	скинуто (м)	
7	21.07	1	оз. Мідтмарадола – переправа вбхід (61°25'17.9508" 7°57'17.8488")	1,8	1:38	зарасла стежка				
		2	переправа – в. Снорестоде (Snørestøde) (1200)	2,2	1:33	стежка				бхід, 0.5 м
		3	в. Снорестоде – пр. Столсмарадален (Stølsmaradalen Cabin)	2,3	1:19	стежка				
		4	пр. Столсмарадален – м.н. (61°25'26.6052" 7°52'35.1336")	6,7	2:33	фрагменти стежки, болото				
				13,0	7:03			+669	-461	
8	22.07	1	м.н. – скелі (61°25'59.6496" 7°51'57.1788")	2,1	0:56	осип				
		2	скельна ділянка, Фото 17	0,2	4:10	круті скелі, підйом				3 мотузки
		3	скелі – льод. Столсмарадалс	1,7	1:18	осип, сніг				
		4	льод. Столсмарадалс – м.н. (61°26'12.7428" 7°50'00.7512")	1,5	1:17	сніг				
			“обробка” перевалу		1:45	сніг, скелі				
				5,5	7:41			+915	-272	
9	23.07	1	м.н. – пер. Вікінг (2Б, 1753)	0,5	0:33	сніжник, осип				
		2	перевальна сідловина – сніжник	0,2	2:48	круті скелі				3 мотузки
		3	початок сніжника – четверта база	0,3	0:54	сніжник, курчаві скелі				
		4	четверта база – сніжник	0,2	2:18	круті скелі				3 мотузки
		5	сніжник – нижня точка (61°26'6.87" 7°49'8.54")	0,5	0:35	сніжник, осип				
		6	нижня точка – початок скельної ділянки	1,5	0:46	осип				
		7	початок ск. ділянки (61°26'9.75" 7°48'36.03") – проходження скельної ділянки+переправа	0,3	4:45	скелі				4 мотузки
		8	скелі – м.н. (61°26'14.8684" 7°48'01.8529")	1,0	0:54	осип, сніжник				
				4,5	13:33			+689	-652	
10	24.07	1	м.н. – пер. Рамнаскар (2А, 1843)	0,5	1:03	сніжник, осип				0,5 мотузки
		2	пер. Рамнаскар – льод. Бердалс	0,7	0:48	сніжник				
		3	льод. Бердалс – пер. Солейкард (2Б, 1907)	0,8	0:55	сніжник, осип				
		4	пер. Солейкард – R5	0,4	4:35	скелі				6 мотузок
			R5 – льод. Рінгс	0,3	2:25	скелі, бергшрунд				
		5	льод. Рінгс – R7 (61°26'49.6124" 7°48'13.9902")	1,2	1:25	льодовик				1 мотузка
	6	остання мотузка – оз. Рінгс, м.н. (61°27'02.4192" 7°48'49.4136")	1,3	0:40	сніжник, осип					
				4,9	11:51			+520	-827	

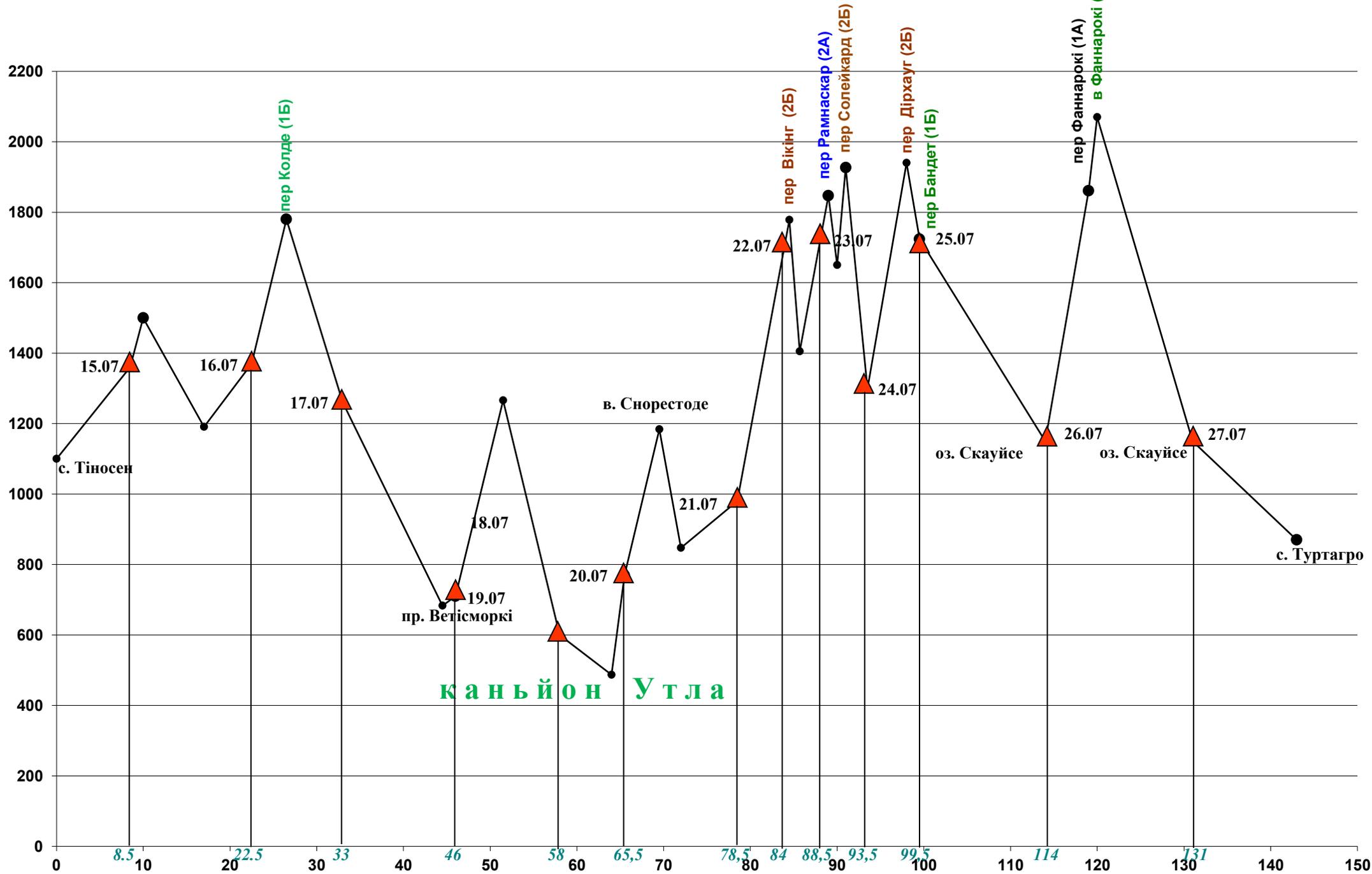
день шляху	дата	№ ділянки денного переходу	ділянка шляху (від - до)	протяжність (км)	чистий ходовий час (год:хв)	характер шляху, природні перешкоди (небезпечні ділянки)	метео умови	показники GPS		примітка
								набрано (м)	скинуто (м)	
11	25.07	1	оз. Рінгс – стежка	1,2	0:55	осип				
		2	стежка – скелі перевального злету, бергшрунд	3,1	3:08	стежка, осип, сніжник				
		3	бергшрунд – <u>пер. Дірхауг (2Б, 1924)</u>	0,2	1:50	скелі				2 мотузки
		4	пер. Дірхауг – льод. Мідтмарадалс	0,2	4:45	скелі, бергшрунд				3 мотузки
		5	льод. Мідтмарадалс – <u>пер. Бандет (1Б, 1724), м.н. (61°27'19.1697" 7°51'25.4760")</u>	1,3	0:43	середній осип, сніжник				
				6,0	11:21			+761	-312	
12	26.07	1	пер. Бандет – оз. Скагастол нижнє (<u>Фото 94</u>)	3,0	1:44	сніжник, осип				
		2	оз. Скагастол нижнє – стежка праворуч (61°29'09.4092" 7°49'31.5984")	4,0	1:39	стежка				
		3	стежка праворуч – оз. Скауйсе верхнє	3,5	1:28	фрагменти стежки				
		4	оз. Скауйсе верхнє – р. Стіггедалс	2,3	1:08	стежка				
		5	р. Стіггедалс – оз. Скауйсе, м.н. (61°29'58.1964" 7°53'12.1092")	1,2	0:39	грунтова дорога, стежка				
				14,0	6:38			+416	-786	
13	27.08	1	оз. Скауйсе – <u>пер. Фаннарокі (1А, 1861)</u>	5,8	2:50	осип, стежка, сніжник				
		2	пер. Фаннарокі (1А) – <u>в. Фаннарокі (1Б, 2068)</u>	0,7	0:47	сніжник, осип				
		3	в. Фаннарокі – Келсарпасет (Kelsarpasset)	5,0	2:18	осип, стежка, сніжник				
		4	Келсарпасет – оз. Скауйсе, м.н. (61°29'58.1964" 7°53'12.1092")	5,0	2:45	осип, стежка				
				17,0	8:40			+1024	-1024	
14	28.07	1	оз. Скауйсе – грунтова дорога	0,7	0:25	трава				
		2	грунтова дорога – <u>авт. зупинка Туртагро (Turtagro)</u>	9,8	2:32	грунтова дорога				
			переїзд автобусом зуп. Туртагро – зуп. Ельвесетер (Elvesæter)	45,0	1:43					автобус
		3	зуп. Ельвесетер – м.н. в ущ. Ланберг (61°42'01.5704" 8°17'07.5405")	0,5	0:15	грунтова дорога				
				11,0	3:12			+433	-720	
15	29.07		м.н – зуп. Ельвесетер (Elvesæter)	1,0	0:15	грунтова дорога				
						1,0	0:15		+0	-100

всього	143 км	8 033	-8 477
---------------	---------------	--------------	---------------

перепад висот по GPS

16 510

5. Висотний графік

Сумарний перепад висот: 11 190 м, - (5 480 м набрано, 5 710 м скинуто); Середня висота ночівлі: 1 204 м.

6.1. перевал Колде (1Б, 1782 м).

*Перевал **Колде (Холодний)** розташований в невеликому компактному масиві Солтснос – це південно-західна частина гірської системи Йотунхеймена, між вершинами Х'єлле (1989) (Hjelledalstinden) та Колде (1927) (Kolde dalstinden). Веде із ущелини Єлледален (Hjelledalen) в ущелину Морка-Колдедален (Morka-Koldedalen). З боку ущелини Єлледален – сніжно-осипний з боку ущелини Морка-Колдедален – сніжний.*

ЧХЧ підйому на перевал з ущелини Єлледален – 4-5 год.

ЧХЧ спуску з перевалу до озера Морка-Колдедален верхнє – 1,5-2,5 год.

Координати перевальної сідловини: 61°21'58.0248", 8°06'33.0696".

Першопроходження: 17.07.2025 р.

Підйом на перевал Колде (1Б) починається з ущелини Єлледален від місця перетину маркованої стежки, позначеної на мапі як JOT37, з річкою, що стікає з озера Колде Південне. До цієї точки група рухалася вздовж ущелини Єлледален маркованою стежкою. Дійшовши до перетину з річкою, повертаємо праворуч угору і починаємо підйом лівим берегом, рухаючись поряд із руслом, що утворює серію невеликих водоспадів (фото 2). Спочатку схил пологий, покритий невисокою травою, але поступово переходить у кам'яний осип (фото 1). З'являються перші сніжники, кількість яких збільшується в міру набору висоти та наближення до озера. Попередньо планувалося організувати бівак безпосередньо біля озера, однак берег виявився похилим і засипаним дрібним камінням, непридатним для встановлення наметів. Після короткої розвідки на сусідньому підвищенні було знайдено рівний майданчик, придатний для табору. Вода бралася спершу з озера зі спуском униз, але згодом неподалік табору було виявлено невелике джерело, що значно підвищило комфорт ночівлі (фото 4).

Наступного дня проводимо візуальне орієнтування, визначаємо сідловину перевалу та напрямок руху і починаємо сходження. Під час попереднього вивчення мапи існували сумніви щодо необхідності переправи через струмки, що впадають в озеро та перетинають шлях до перевалу. Однак під час руху з'ясовано, що русла повністю перекриті снігом, і переходи здійснюються по сніжниках без потреби організації переправ.

Підйом продовжується вздовж сніжних полів, що чергуються з виходами осипного каміння (фото 5, фото 7). Заключну частину зльоту на перевал проходимо по середньому осипу (фото 8); каміння рухливе, але ділянка технічно прохідна без використання мотузок. Незабаром виходимо на широку сніжну перевальну сідловину, площа якої дозволяє організувати бівак безпосередньо на перевалі (фото 9). Тур відсутній, що свідчить про відсутність попередніх проходжень цієї сідловини. Складаємо тур, залишаємо перевальну записку та позначаємо подолання вершини традиційною перевальною шоколадкою.

Оглядаємо можливі варіанти спуску. Прямий спуск з перевалу у напрямку озера виявляється надто крутим і вимагав би використання мотузок. Зробивши коротку розвідку, визначаємо прохід праворуч: траверсуємо до скельного виступа, де є можливість обережно спуститися ногами на нижчий рівень і перейти до пологішого сніжника (фото 10, фото 11). Таким чином, обійшовши скельний бар'єр праворуч, спускаємось по сніжному схилу до ділянок осипу і поступово виходимо до нижнього озера (фото 12).

Оглянувши шлях спуску знизу, переконуємося, що це був єдиний безпечний варіант спуску без використання мотузок та додаткового спорядження. Лівіше від нашої лінії спуску сніжники переходять у крутий обрив типу «баранячих лобів» з водоспадом (фото 13). Далі маршрут групи пролягає вздовж озера Морка-Колдедален Верхнє через ущелину Морка-Колдедален у напрямку наступних перевалів.

Характер маршруту:

Початок маршруту: стежка в ущелині Єлладален

Кінець маршруту: озеро Морка-Колдедален верхнє

Тип рельєфу: трав'янистий схил → осип → сніжники → осип перевальної зони

Стан снігу: щільний, без тріщин

Крутизна: до 40° у верхній частині спуску з перевальної сідловини

Орієнтування: легке при гарній видимості, можливе ускладнення в тумані

Тривалість підйому: близько 5 годин

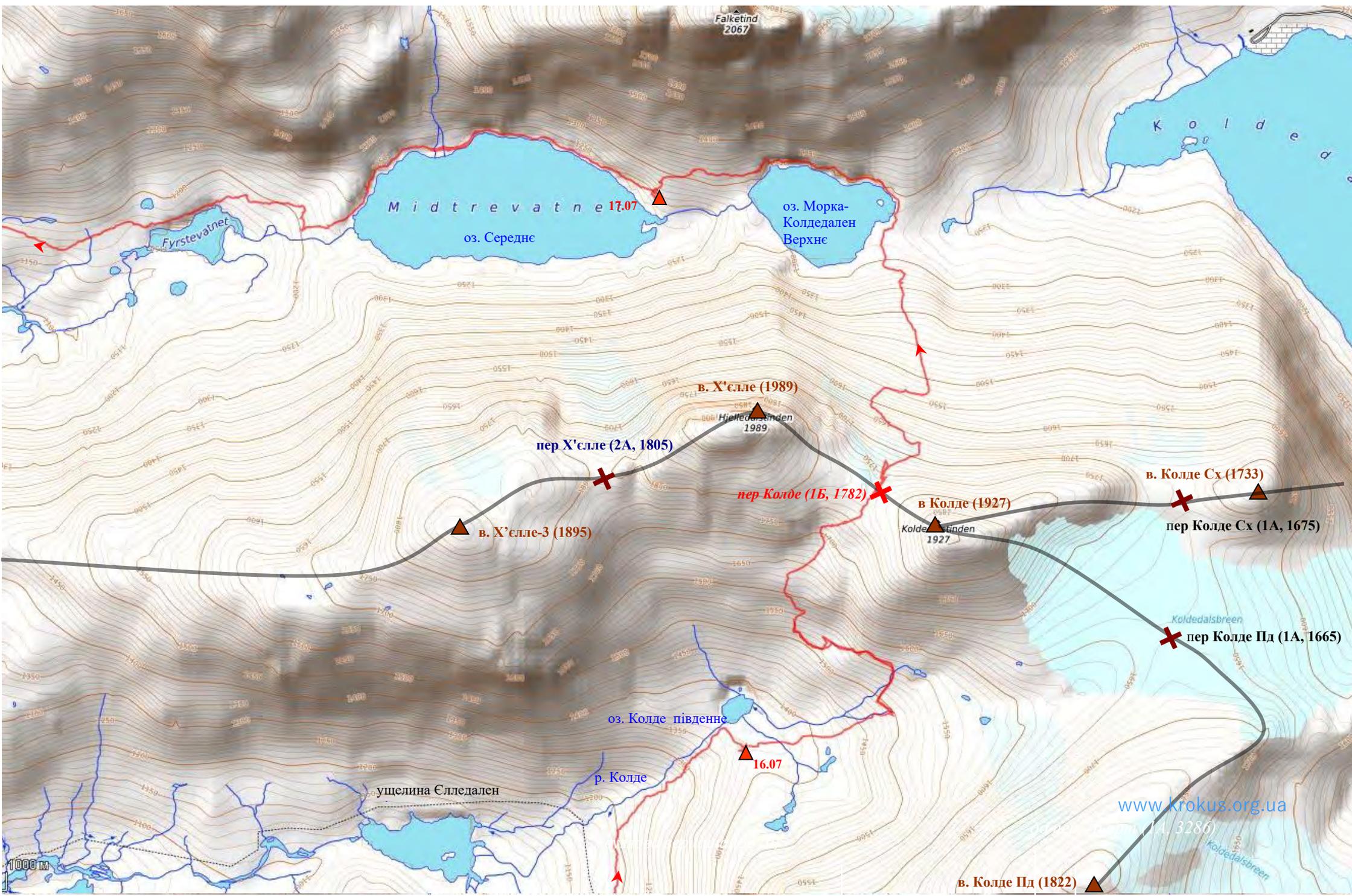
Тривалість спуску: близько 2.5 годин

Коментар за результатами проходження

Перевал Колде (1Б) — типовий сніжно-осипний маршрут середньої складності.

За сприятливого стану снігу не потребує технічного спорядження. Підйом з боку ущелини Єлладален характеризується поступовим набором висоти і чергуванням трав'янистих та осипних ділянок, а у верхній частині сніговими полями.

Перевальна сідловина широка і зручна привалу або біваку, без небезпечних ділянок. Спуск із перевалу у напрямку озера Морка-Колдедален Верхнє можливий без мотузок, але потребує уважного вибору шляху спуску, особливо у верхній частині – змішуємося праворуч. Лівіший варіант спуску непридатний через круті «баранячі лоби» та водоспад.

Мал 4. Мапа околиць перевалу Колде (1Б).

Фото 1. Перевал Колде (1Б). Фото з плато Колде.

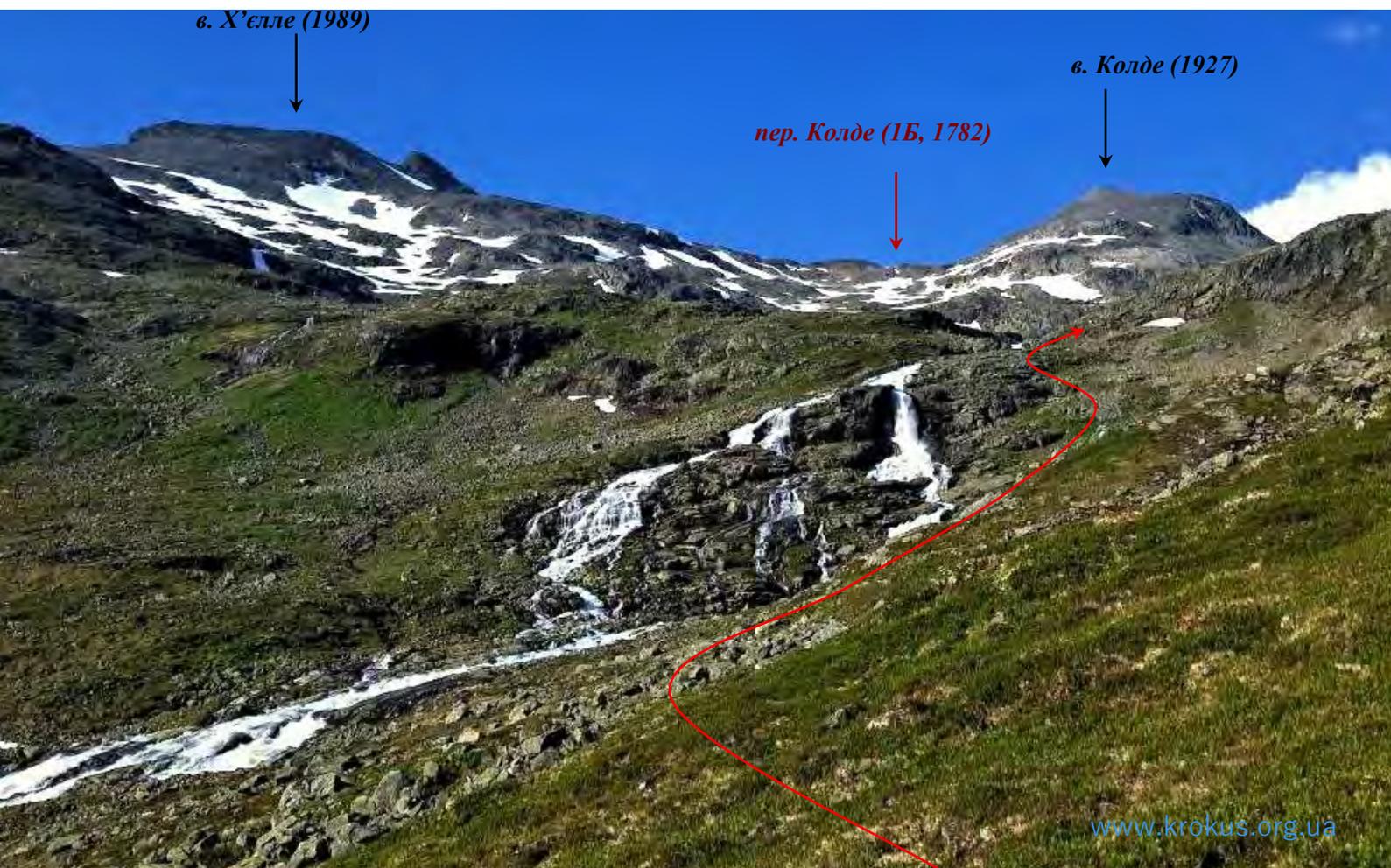

Фото 2. Перевал Колде (1Б). Початок підйому до висячої долини. Фото зі стежки в ущ. Єлледален.

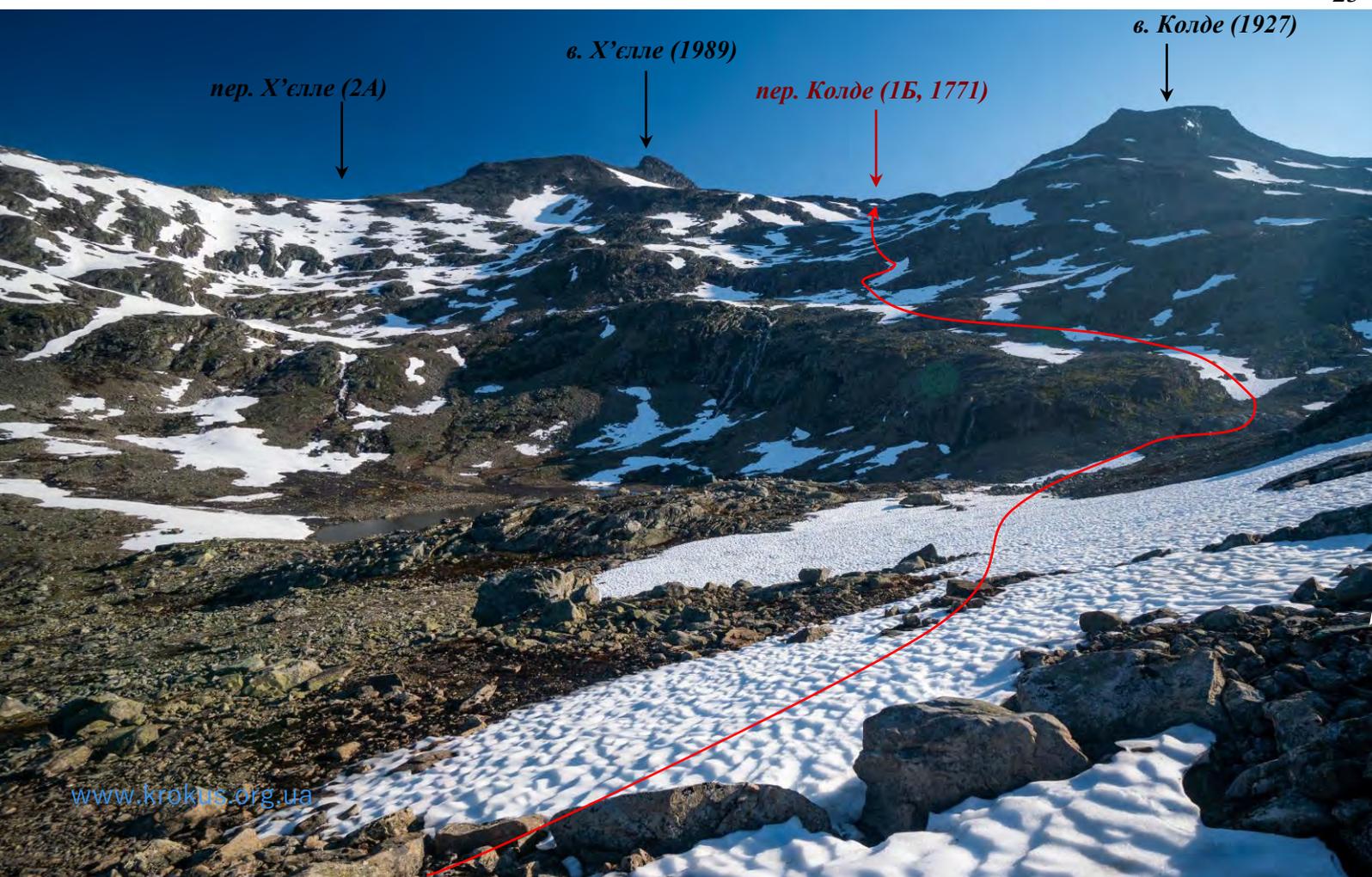

Фото 3. Перевал Колде (1Б), фото від початку висячої долини.

Фото 4. Ночівля біля озера Колде південне.

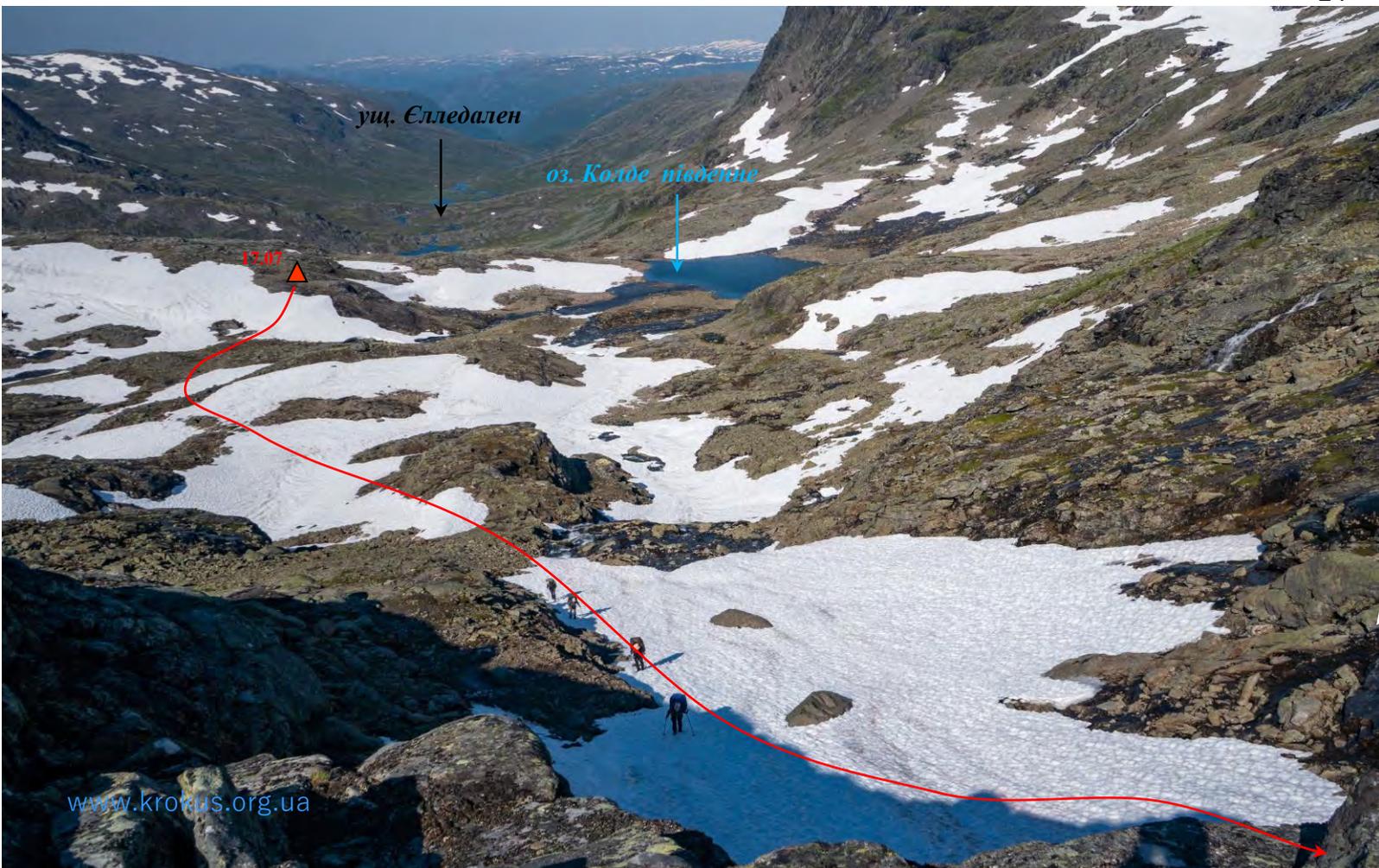

Фото 5. Місце ночівлі біля озера Колде південне.

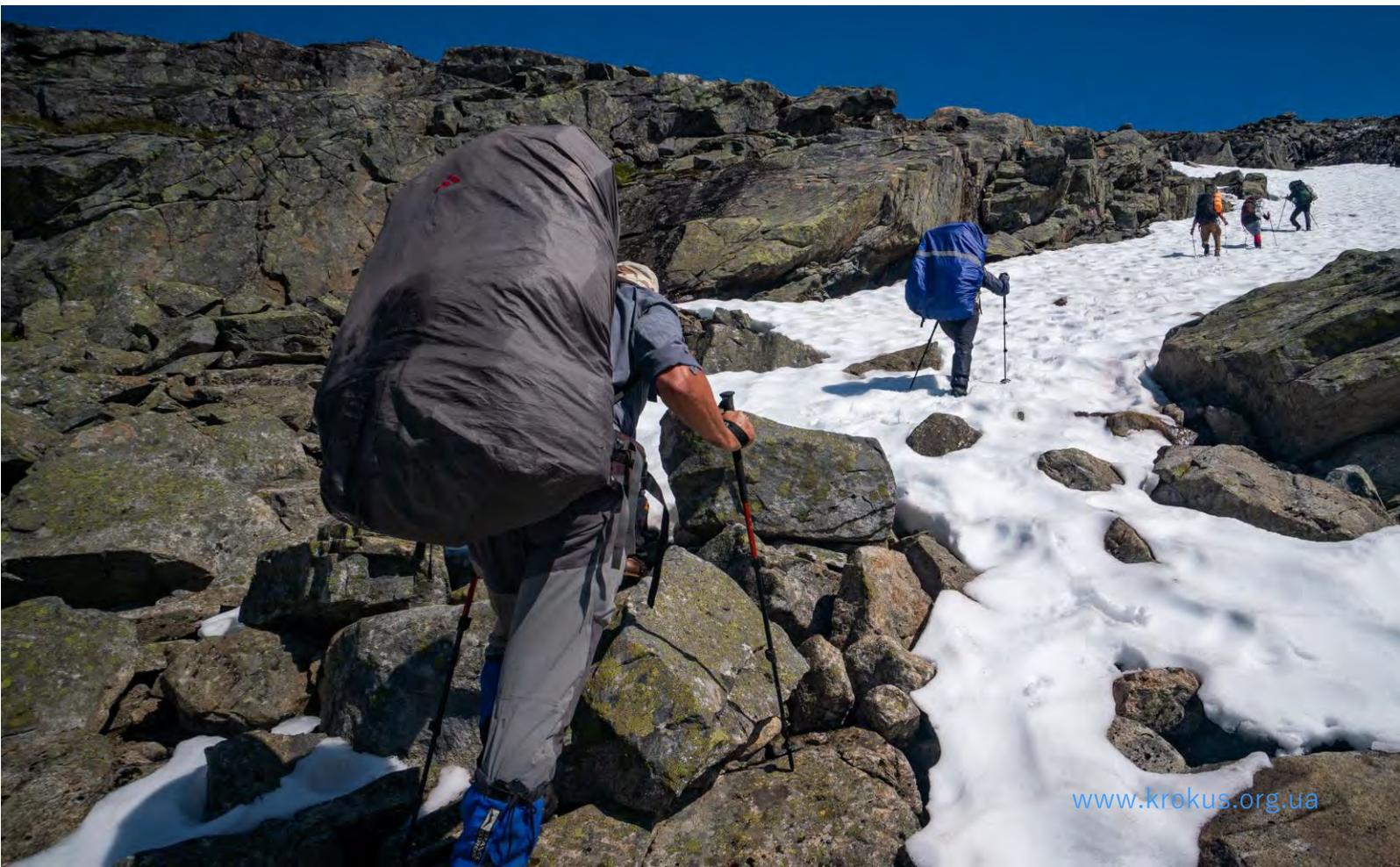

Фото 6. Підйом на перевал Колде (1Б).

Фото 7. Підйом на перевал Колде (1Б).

Фото 8. Вихід на перевальну сідловину перевалу Колде (1Б).

Фото 9. Група на перевалі Колде (1Б).

Фото 10. Початок спуску з перевалу Колде (1Б).

Фото 11. Початок спуску з перевалу Колде (1Б).

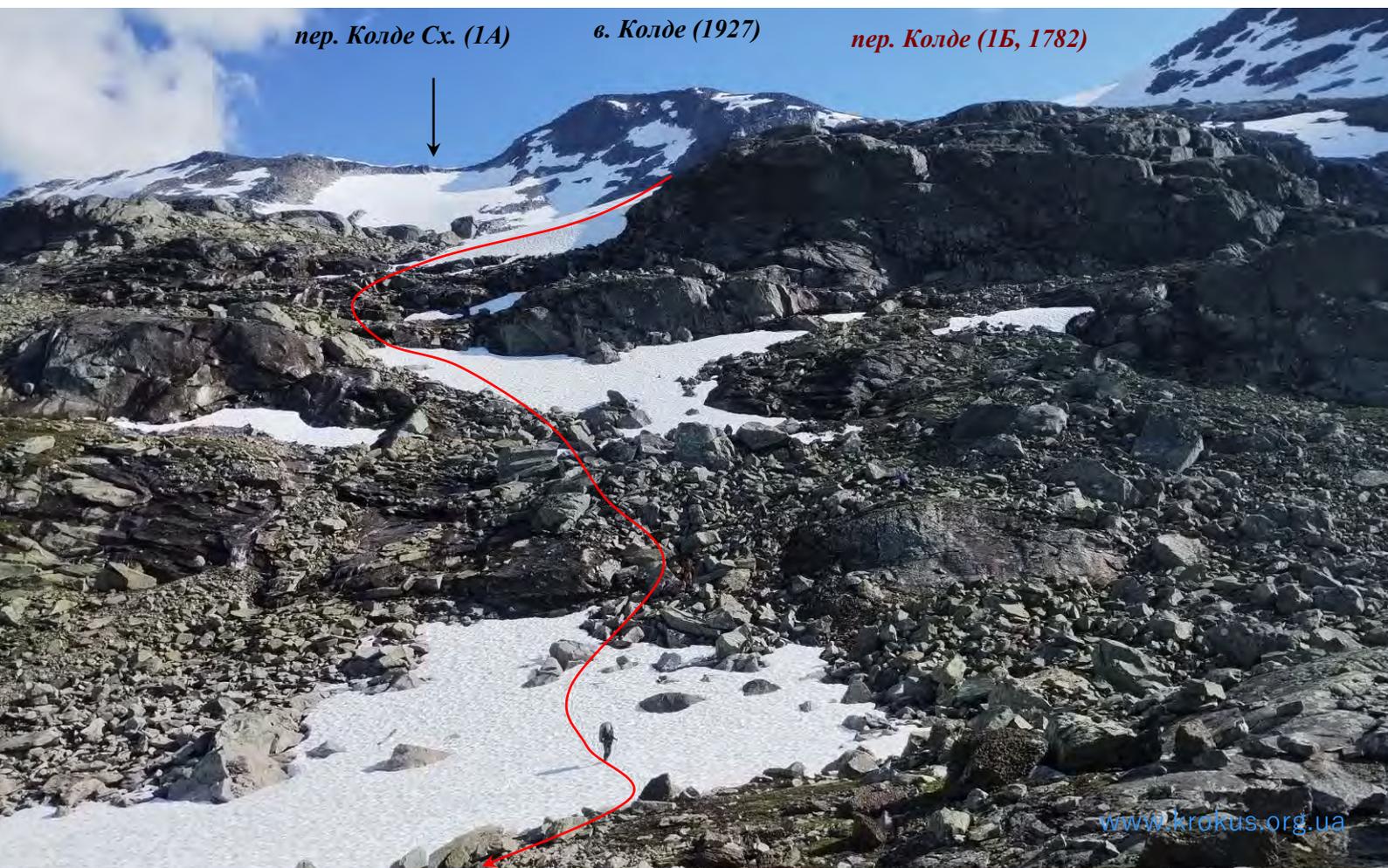

Фото 12. Спуск з перевалу Колде (1Б).

в. Х'елле (1989)

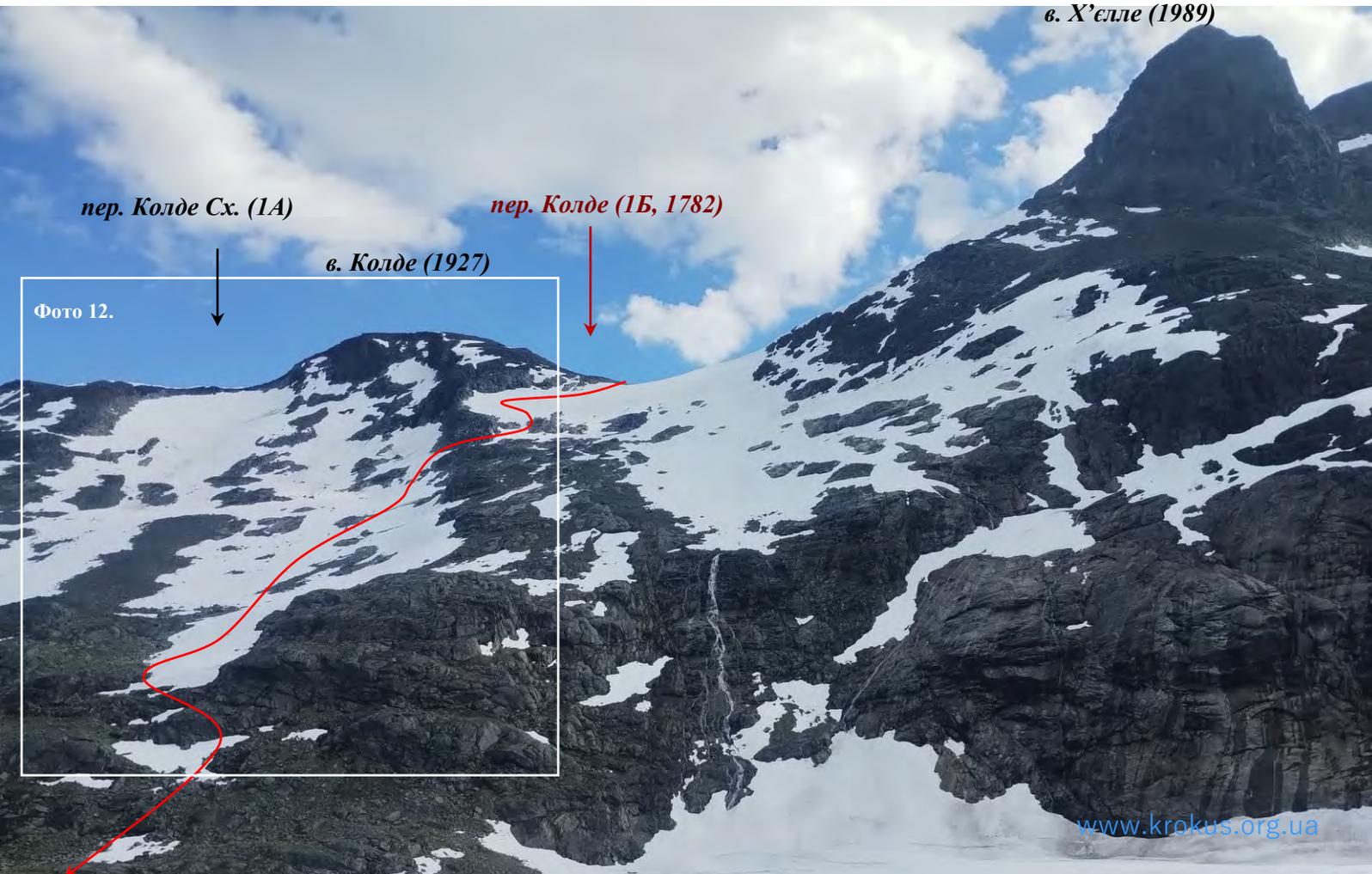

Фото 13. Шлях спуску з перевалу Колде (1Б).

Фото 14. Перевал Х'елле (2А).

6.2. перевал Вікінг (2Б, 1753 м).

Перевал **Вікінг** розташований в південному відрозі хребта Хуррунгейн, між вершинами Столсмарадальс (2026) ([Stølsmaradals](#)) та Рінгстінд Центральний (2025) ([Midtre Ringstind](#)). Веде із ущелини Столсмарадальс ([Stølsmaradalen](#)) в ущелину Гравдален ([Gravdalen](#)). З боку ущелини Столсмарадальс – сніжний з боку ущелини Гравдален – скельний.

ЧХЧ підйому на перевал з ущелини Столсмарадальс – 5-7 год.

ЧХЧ спуску з перевалу до озера Гравдален верхнє – 6-7 год.

Координати перевальної сідловини: 61°26'10.51", 7°49'49.09".

Першопроходження: 23.07.2025 р.

Проходження перевалу Вікінг (2Б) можна умовно розбити на 3 частини, кожна з яких займає по півдня:

1. підйом по ущелині Столсмарадальс (фото 120) від прихистку [Stølsmaradalen Cabin](#) до початку льодовика,
2. проходження закритого льодовика Столсмарадальс до перевального зльоту,
3. власне, проходження перевалу Вікінг.

Ущелина Столсмарадальс — типова U-подібна долина льодовикового походження, місцями сильно заболочена. Від прихистку рух починається маркованою стежкою лівим берегом річки, але через приблизно 1,5 км вона губиться і знову стає більш помітною вище межі лісу. Далі рух здійснюється ближче до правого за ходом руху борту долини. Трав'яні ділянки перемежуються широкими вклиненнями крупного осипу.

Закінчується ущелина крутим скельним підйомом, по якому широким віялом стікає вода з під льодовика Столсмарадальс (фото 15, фото 16). Місце під ночівлю знаходимо за 20 хвилин ходу до скель на зручній, рівній і вкритій травою ділянці (61°25'26.6052" 7°52'35.1336"). Наступного дня вище по ущелині зустрічаємо ще кілька потенційно прийнятних для ночівлі місць – широких, рівних ділянок дрібної морени – біля скельних виходів на дні долини безпосередньо на лівому березі річки, в місці, де вона прорізає моренний вал.

Від місця ночівлі рух продовжується трав'янисто-осипним схилом, забираючи праворуч (фото 15), у напрямку пониження в смузї «баранячих лобів», де, за розрахунком, найкоротший вихід по сухих скелях. Під скельним нависанням організовується збір групи. Небезпека каменепаду оцінюється як незначна — за весь підйом каміння не спостерігалось.

Першу (невдалу) мотузку навішуємо у пологому внутрішньому куті правіше від нависання (фото 17, зелена мотузка праворуч). Початкові 40 метрів ділянки проходить досить легко на терті. Друга мотузка за планом мала б вивести на широку скельну полицю на 10 м вище і ліворуч, але ці 10 метрів не вдалося здолати без скельників. Тут є широка тріщина під середні френди, але жодних зачепів під ноги, лише тертя. Ми все ще звикаємо до тутешніх скель, перспектива глибокого зриву при лазінні по похилим плитам обіцяє подерту шкіру. Трохи повагавшись, вирішуємо не ризикувати.

Отже, навішуємо першу (вдалу) мотузку лівіше, прямо над нависанням (фото 17, фото 18, червона мотузка). Складними є лише перші 2–3 м початку, далі — зручний рельєф із великою кількістю зачепів, крутизна 50–60°, з кількома вертикальними відрізками по 2–3 м. Приблизно посередині мотузка розкріплена

горизонтальним гаком. 40-ка метрів вистачає, щоб вийти на широку полицю, про яку вже було згадано вище. Тут достатньо місця на 3-4 людини. База R1 зібрана на двох якірних гаків і одному вертикальному; для підстраховки - ще один френд середнього розміру.

Друга мотузка провішена вгору від першої бази, довжина 25-30 метрів, крутизна і характер рельєфу аналогічний до попереднього. Друга база R2 зібрана на широкій горизонтальній полиці, порослій травою. Тут спокійно може зібратись уся група і пересуватись без страховки. Мотузка закріплена на 2 гаки у діагональній тріщині.

Третя мотузка веде від бази R2 ~10 метрів горизонтально ліворуч по ходу, а потім піднімається вгору, дозволяючи здолати вертикальний підйом висотою 3 метри. Тут проміжна точка для перенаправлення мотузки, далі горизонтальна ділянка 6 метрів і ще один підйом по похилим плитам на 4 м. Загальна довжина третьої ділянки ~25 метрів, мотузка закріплена петлею за камінь. Тут є змога зібратись усій групі і продовжити підйом пологими скелями, вже без мотузки.

Піднімаємось вгору пологими сухими скелями 25-30 градусів аж до виходу на льодовик (зліва по ходу). Льодовик Столсмардалс на початку відкритий, пологий, присипаний дрібними камінцями (фото 19). Звідси сам перевал ще не видно. Вершину 1719 м, що височіє перед нами (фото 19, фото 16, Мал. 5), обходимо ліворуч, тримаючись ближче до скель, де льодовик без тріщин

Сніг на льодовику твердий і добре спресований. Спершу підйом пологий, потім крутизна зростає до 30-35°. На ділянці протяжністю ~ 100 метрів підйом з льодорубом, б'ємо східці. Далі вже можна рухатися з використанням трекінгових палиць, оминаючи кілька тріщин, що не створюють технічних труднощів. За скельним масивом льодовик виположується, і відкривається вид на перевал Вікінг (фото 21).

Підходимо максимально близько до перевальної сідловини і стаємо на ночівлю (фото 23), місце під намет довелося вирівнювати. На фото 22 та 24 видно місце ночівлі з різних ракурсів.

Довгий світловий день дозволяє провести обробку перевалу цього ж дня. По мокрому сніжнику крутизною до 30-35° набили східці в напрямку перевальної сідловини, трохи правіше по х.р. від найнижчої точки хребта - тут підйом по скелях виглядає простішим. Неширокий ранткльофт, перед виходом на скелі, проходиться без проблем. На перевал піднімаємо три мотузки та необхідне скельне спорядження для організації спуску, оглядаємо околиці. З боку підйому видно майже усю пологу частину льодовика Столсмардалс, перевали Рінгс (2Б) та Лоускар (2А*), вершину Сторен (2405), а також наш табір (фото 24). В бік спуску чудово видно основний вододільний хребет з перевалом Рамнаскар (2А, 1843) (фото 25).

Перевальна сідловина сильно скельно-осипна, з великою кількістю нестійких брил, що ускладнює пошук надійних виступів для закріплення спускової мотузки. Визначаємо шлях спуску і починаємо провішування мотузок.

Перша мотузка кріпиться петлею за гарний виступ прямо в найнижчій точці хребта (фото 27). Перші 5 метрів мають крутизну 50 градусів, решта мотузки лягає на похилі скелі крутизною до 80-85° з осипними ділянками на полицях та кількома ділянками вертикалі. Довжина спуску 45 м.

Друга мотузка починається на невеликій полиці. Збір учасників небажаний, адже база знаходиться прямо під першою мотузкою. Кріплення виконане на френд, закладку та універсальний гак, який зрештою і залишили (фото 29). Крутизна

скельної ділянки до 65°, 30 м, далі невеликий ранкльофт і ще 20 метрів по твердому снігу. Уся мотузка провішена з невеликим зміщенням праворуч, щоб вийти з потенційної лінії каменепадку. На цьому “обробка перевалу” закінчена. Щоб не мочити мотузку на підмокнутому снігу, складаємо підбухтований кінець другої та усю третю мотузку і все невикористане залізо на сухий камінь в ранкльофті, – і повертаємось в табір. Решту обробки пройдемо зранку, одночасно з проходженням групи.

Третю мотузку, наступного ранку, кріпимо на двох фірнових якорях, забитих у щільний сніг. Сніг твердий, що забезпечує надійну роботу фірнових якорів. Довжини мотузки вистачає, аж до виположення, комфортного для руху з льодорубом. По снігу крутизною до 30° спускаємось з льодорубом по набитим сходам, притримуючись правого краю сніжинка, уздовж скель і осипу. Напрямок руху - до скельних полиць вздовж правого берега річки. Фірнові якорі забрав останній учасник без рюкзака.

Група збирається на осипі біля сніжинка для короткого привалу й розвідки, далі ще спускаємось осипом на 80–100 м до зручних скельних полиць, де облаштується наступна станція для подальшого спуску.

Четверта мотузка закріплена на петлю, накинуту на скельний виступ. Лінія спуску проходить скельно-осипним рельєфом зі змішаною структурою поверхні: похилі плити чергуються з короткими вертикальними ділянками та невеликими трав'янистими фрагментами.

Крутизна спуску місцями досягає до 80°, загальна довжина дюльфера — близько 45 м. Мотузка виводить на відносно виположену ділянку з травою, де є достатньо місця для кількох учасників.

Петлю та розхідний карабін залишено на станції для подальшого зісмикування мотузки.

П'ята мотузка кріпиться на якірний гак, універсальний гак, френд невеликого розміру. Універсальний гак з розхідним карабіном залишили на зісмикування. Крутизна скельного спуску до 70°, довжина 45 м. За характером рельєфу це місце аналогічне до попередньої бази — теж скельні виступи перемежовані землею на травою. Тут можна зібрати ледь не всю групу.

Шоста мотузка закріплена на універсальний гак і петлю на скельному виступі. Мотузка проходить близько 20 м по скелях, далі виходить крутий сніжник, крутизною спочатку ~50° з поступовим виположенням до 30°.

Від кінця шостої мотузки спускаємось пішки сніжником, самостраховка льодорубом. Група збирається для очікування зісмикування мотузки на крупноблочному осипі, правіше за ходом руху (фото 31). Тут є кілька великих пласких каменів, придатних для комфортного відпочинку всієї групи та підсушування спорядження перед продовженням спуску в перевальний цирк.

Після збору учасників групи та спорядження спускаємось нижче, в перевальний цирк - для обіду і огляду подальшого шляху підйому на наступний перевал.

Підйом.

- **1 мотузка** (40 м) база R1 – 2 якірних і один вертикальний гак та френд середнього розміру. Посередині мотузка розкріплена на горизонтальний гак. Уступчасті скелі, 50-60°, n=3.
- **2 мотузка** (30 м) база R2 – на широкій горизонтальній полиці на 2-3 людини, закріплена на 2 гаки. Уступчасті скелі, до 60°, n=2.
- **3 мотузка** (25 м) база R3 – петля на камені над скельним бастіоном. Ділянки горизонталі перемежовані крутими скельними плитами, до 80°, n=3.

Всього на підйом (фото 15):

пройдено 3 мотузки загальною довжиною 150 метрів. L=200 м. n=8.

Спуск.

- **1 мотузка** (45 м) база R1 – петля на скельному виступі. Похилі скелі крутизною 50-85°. Розхідну петлю зі здвоєної 8-мм мотузки та розхідний карабін лишили. n=1.
- **2 мотузка** (50 м) база R2 – френд, закладка та універсальний гак, який залишили на зісмикування з розхідним карабіном. 30 м скель крутизною до 65°, ранкльофт і 20 метрів сніжником крутизною до 45°. n=1.
- **3 мотузка** (50 м) база R3 – 2 фірнові якоря, сніжник до 45°. Фірнові якорі забрав останній учасник без рюкзака. n=4.
- **4 мотузка** (45 м) база R4 – закріплена за петлю на скельному виступі. Скелі крутизною до 80°, з вертикальними ділянками. Розхідну петлю зі здвоєної 8-мм мотузки та розхідний карабін лишили. n=1.
- **5 мотузка** (45 м) база R5 – якірний гак, універсальний гак, френд невеликого розміру. Універсальний гак з розхідним карабіном залишили на зісмикування. Крутизна скельного спуску до 70°, довжина 45 м. n=1.
- **6 мотузка** (50 м) база R6 – універсальний гак і петля на скельному виступі. 20 м по скелі крутизною 70°, далі сніжник 50-35°. Спорядження знімав останній учасник без рюкзака. n=4.

Всього на спуск.

Пройдено 6 мотузок загальною довжиною 450 метри. L=245 м. n=12.

Всього на підйом і спуск.

Пройдено 9 мотузок загальною довжиною 650 метри. L=340 м. n=20.

Рекомендоване спорядження:

- скельні гаки, набір – (залишили 2 гака);
- молоток скельний – 2 шт.;
- розхідна 8 мм мотузка (залишили 2 петлі);
- розхідні карабіни - 6 (залишили 4 шт.);
- карабіни – 10 шт.;
- короткі, середні та довгі петлі – 9 шт.;
- рації – 4 шт.;
- френди, набір – 5 шт.;
- закладки, набір – 5 шт.;
- якір сніжний – 4 шт.;

Мал 5. Мапа околць перевалу Вікінг (2Б).

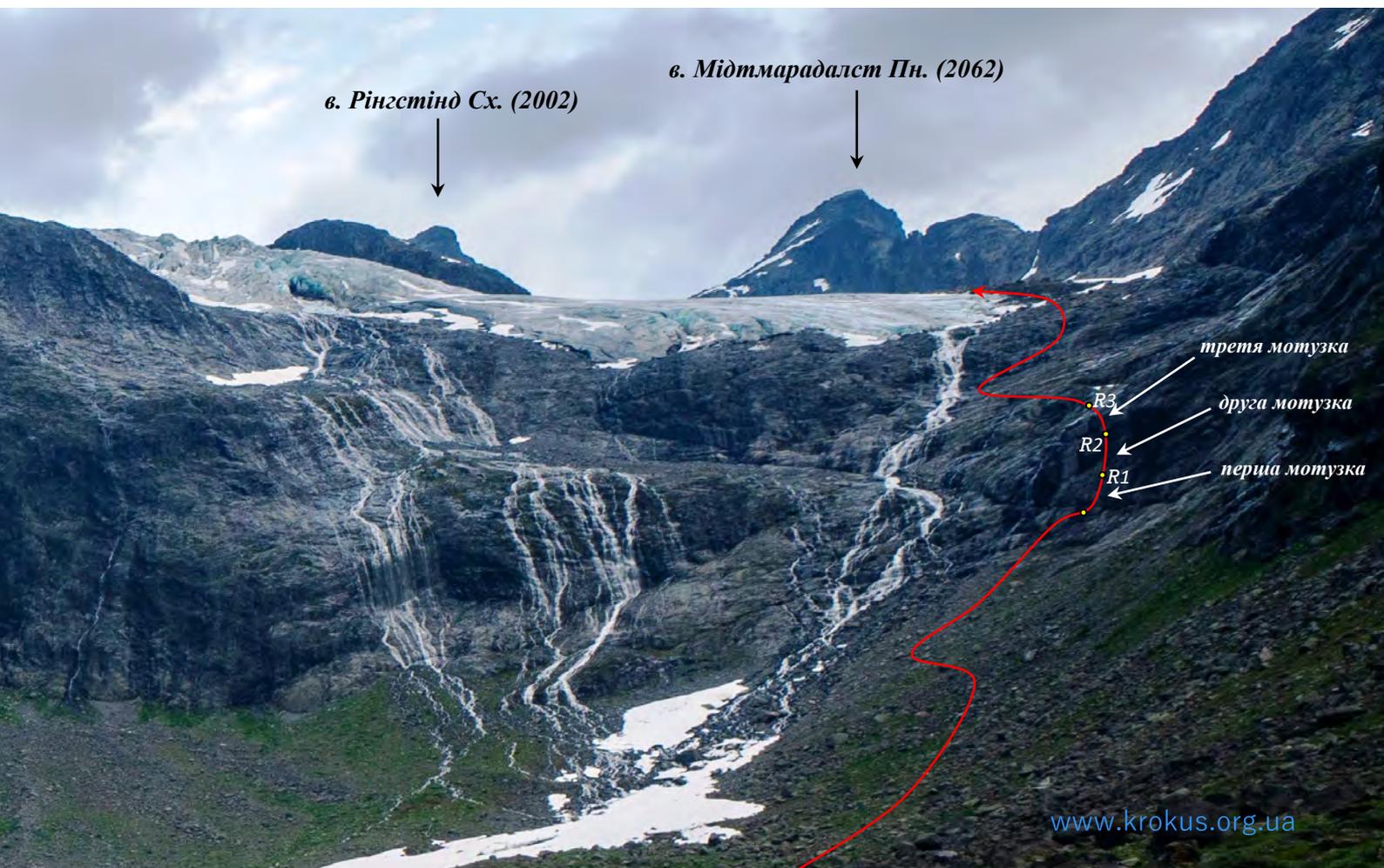

Фото 15. Верхів'я ущелина Столсмарадален.

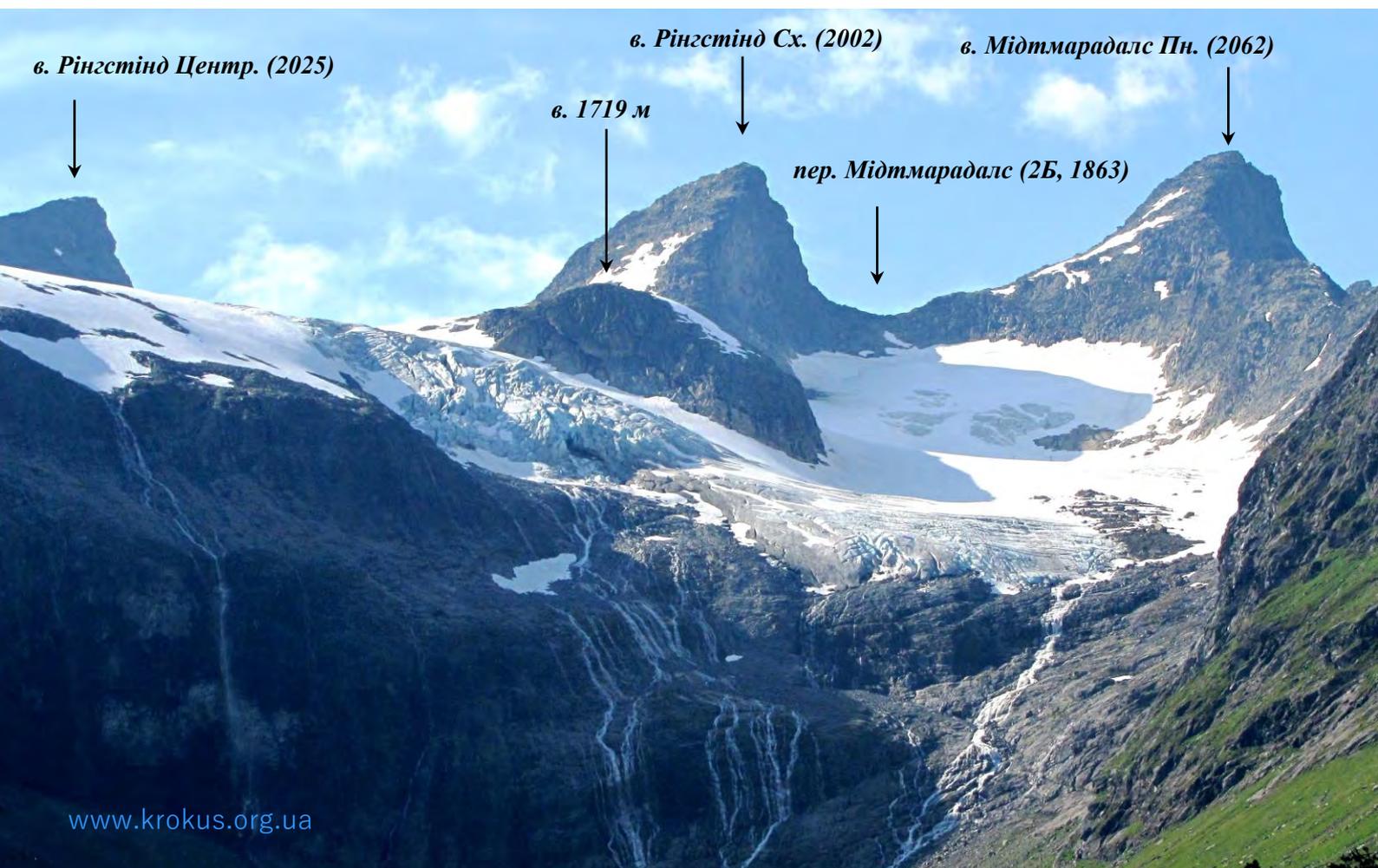

Фото 16. Льодовик Столсмарадалс.

Фото 17. Підйом на перевал Вікінг (2Б).
Скельна ділянка на підйомі до льодовика
Столсмардалс.

Фото 18. Підйом на перевал Вікінг (2Б).
Перша мотузка.

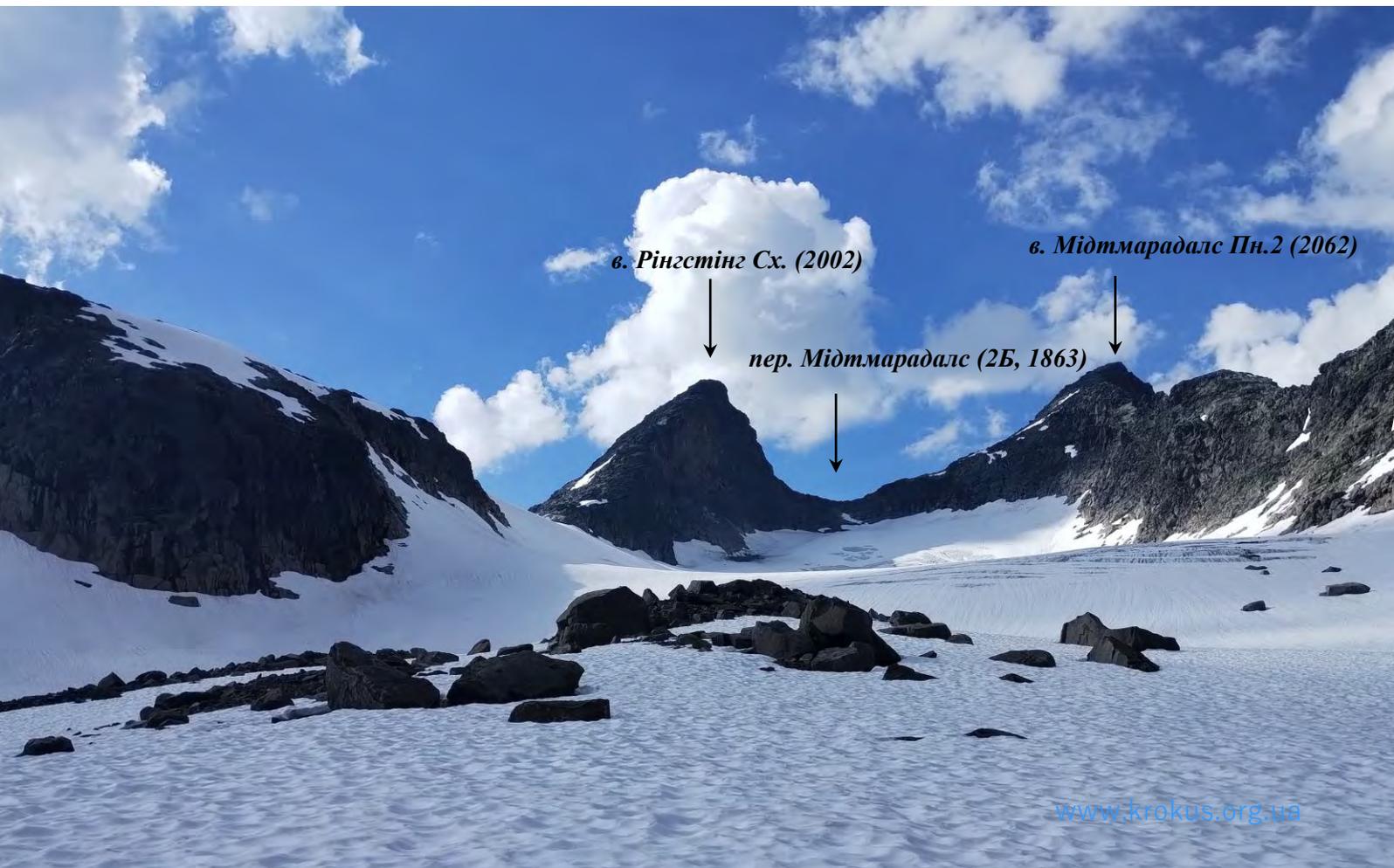

в. 1719

в. Рінгстінг Сх. (2002)

www.krokus.org.ua

Фото 19. Підйом на перевал Вікінг (2Б). На льодовику Столсмардалс.

в. Рінгстінг Сх. (2002)

в. Мідтмарадалс Пн.2 (2062)

пер. Мідтмарадалс (2Б, 1863)

www.krokus.org.ua

Фото 20. Перевал Мідтмарадалс (2Б).

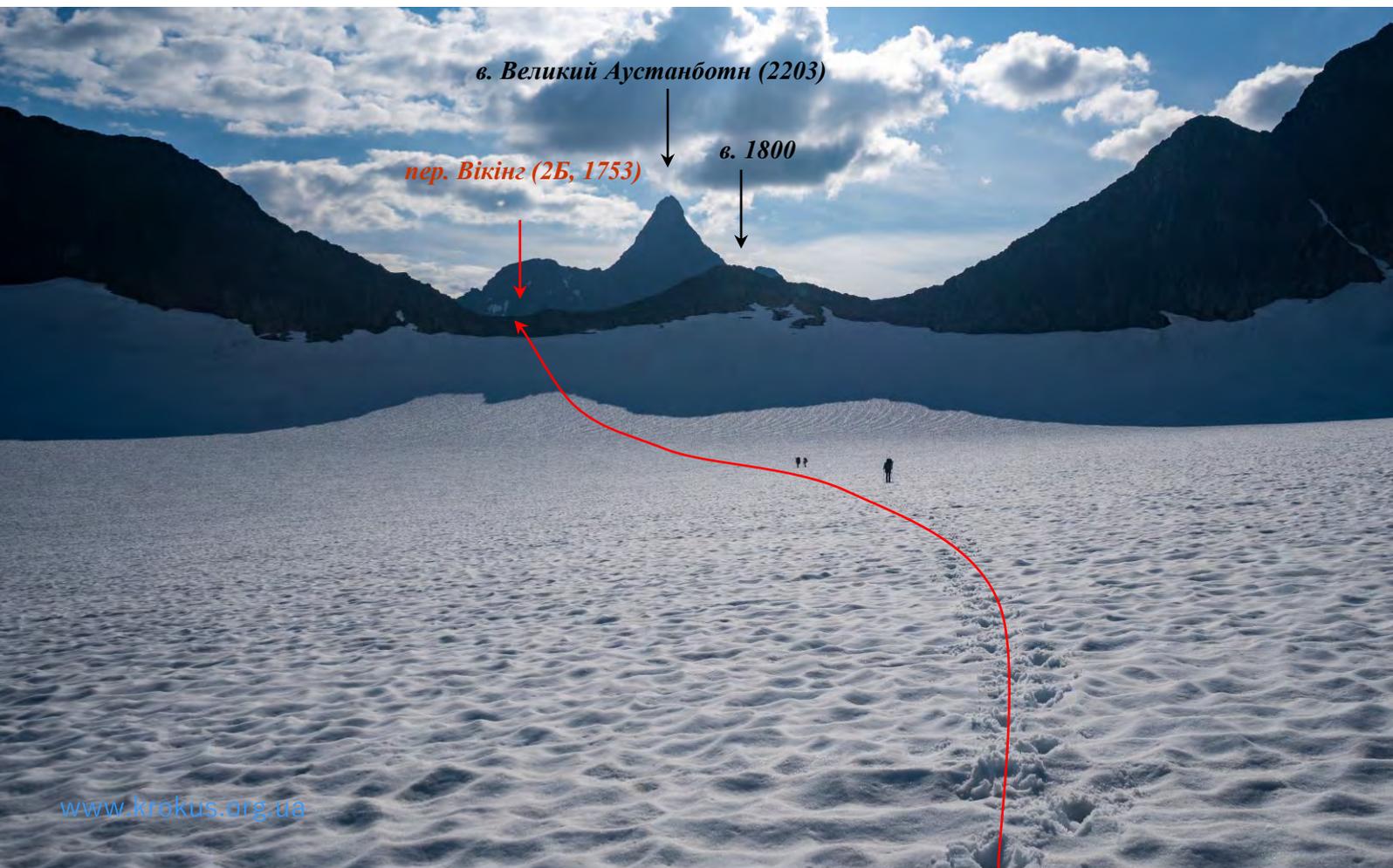

Фото 21. Перевал Вікінг (2Б).

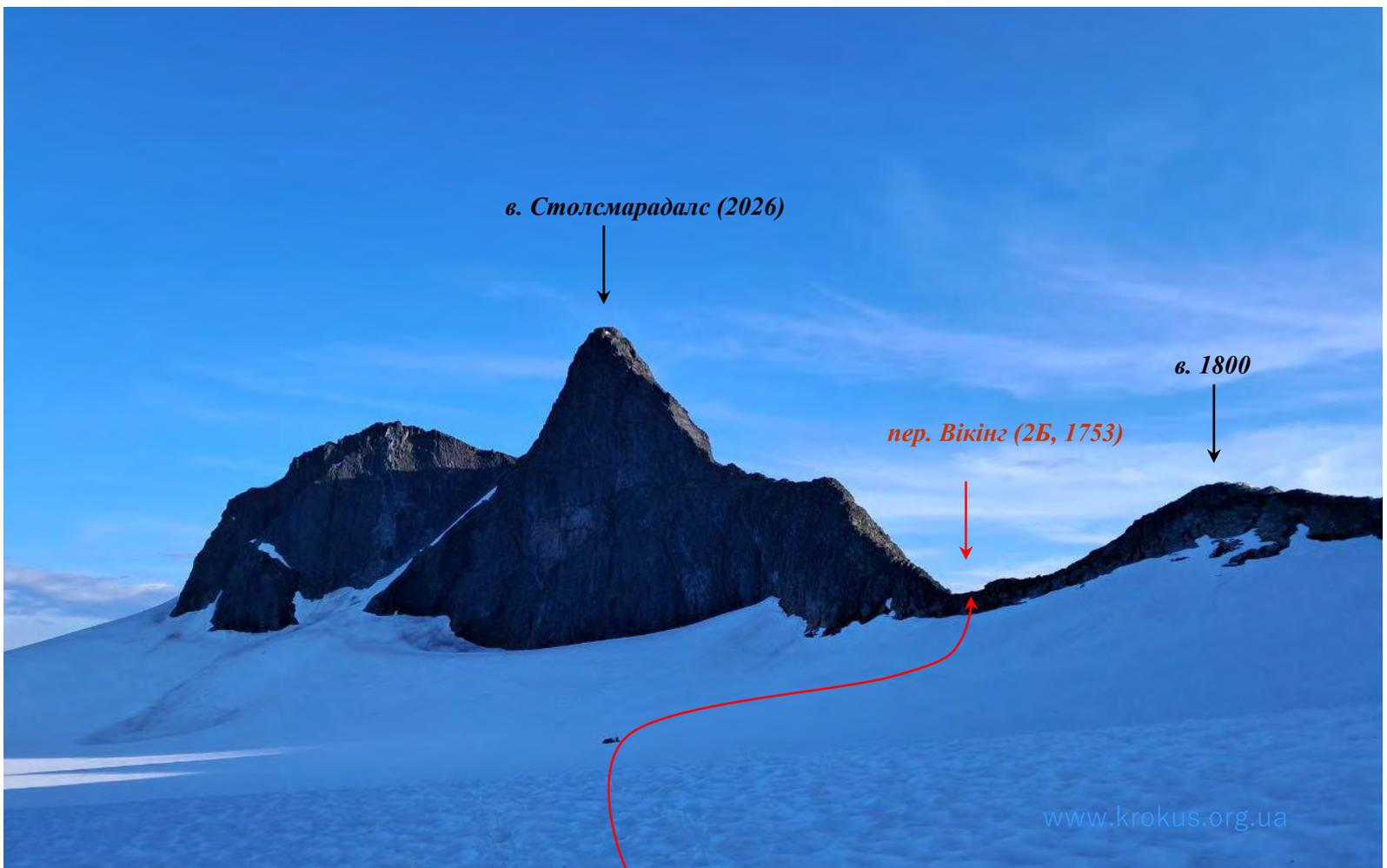

Фото 22. Вершина Столсмарадс (2026) ([Stølsmaradals](https://www.krokus.org.ua)).

пер. Вікінг (2Б, 1753)

в. 1800

www.krokus.org.ua

Фото 23. Ночівля під перевалом Вікінг (2Б).

в. Сторен (2406)

в. Рінгстінг Сх. (2002)

пер. Лоускар (2А*, 1722)

пер. Рінгс (2Б, 1755)

www.krokus.org.ua

Фото 24. Верхів'я льодовика Столсмардалс. Фото з перевалу Вікінг (2Б).

Фото 25. Перевал Рамнаскар (2А). Фото з сідловини перевалу Вікінг (2Б).

Фото 26. Група на перевалі Вікінг (2Б).

www.krokus.org.ua

Фото 27. Початок спуску з перевалу Вікінг (2Б).
Перша мотузка.
Фото з сідловини перевалу Вікінг (2Б).

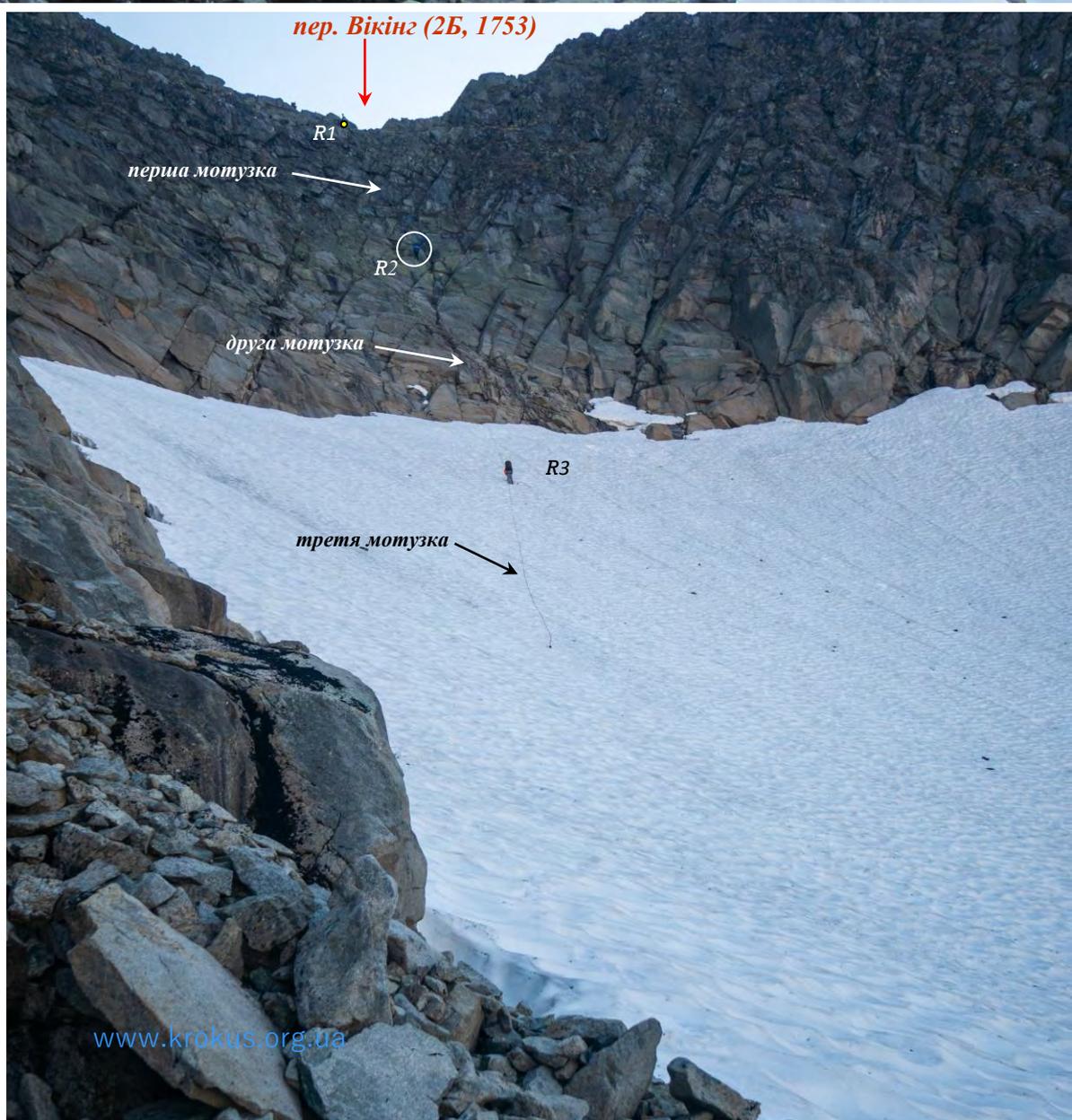

Фото 28. Верхня частина спуску з перевалу Вікінг (2Б).

www.krokus.org.ua

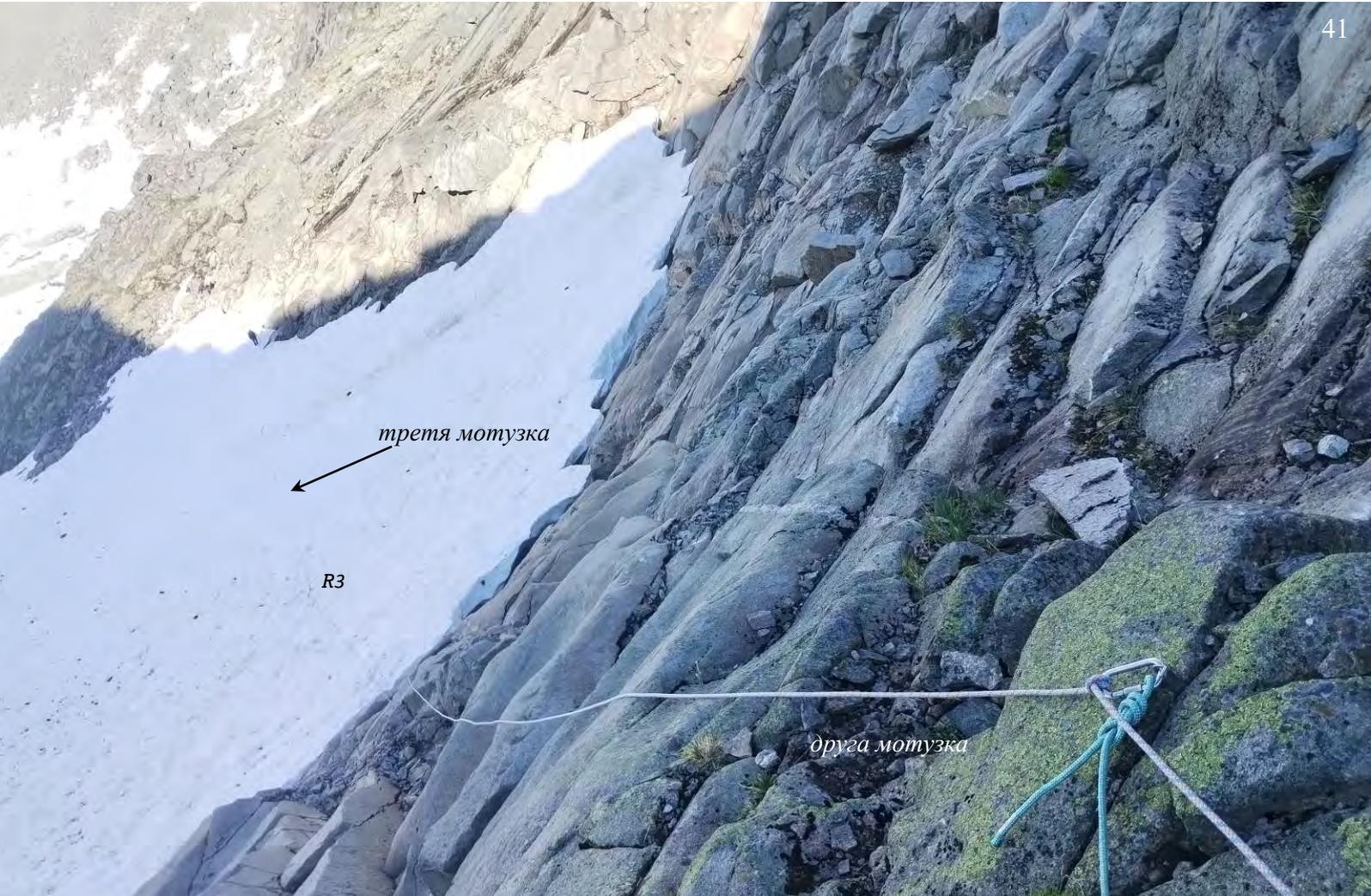

Фото 29. Спуск з перевалу Вікінг (2Б). Друга та третя мотузки.

Фото 30. Спуск з перевалу Вікінг (2Б). Четверта та п'ята мотузки.

Фото 31. Перевал Вікінг (2Б). Четверта та п'ята мотузки.

Фото 32. Перевал Вікінг (2Б). Фото від початку скельної ділянки при підйомі на перевал Рамнаскар (2А).

6.3. перевал Рамнаскар (2А, 1848 м).

Перевал **Рамнаскар** розташований в основному хребті масиву Хуррунгейн, між вершинами Головний Ейстанбос (2203) ([Store Austandbottstind](#)) та Головний Рінгстінд (2124) ([Store Ringstind](#)). Веде із ущелини Гравдален (Gravdalen) в ущелину Бердалс (Berdals). З боку ущелини Гравдален – скельно-сніжний, з боку ущелини Бердалс – сніжний.

ЧХЧ підйому на перевал з ущелини Гравдален – 5-7 год.

ЧХЧ спуску з перевалу до озера Бердалс – 6-7 год.

Координати перевальної сідловини: 61°26'11.58", 7°47'43.39".

Першопроходження: 24.07.2025 р.

Весь шлях підйому на перевал Рамнаскар (2А) добре проглядається з сідловини перевалу Вікінг (2Б) (фото 25) і на всьому шляху спуску з нього (фото 33). Ще з сідловини перевалу Вікінг (2Б) ми оцінювали шлях підйому на перевал Рамнаскар (2А) (фото 33) і обговорювали, як його краще проходити. Побачене тримало в тонусі, але ми вже стикались з тим, що місцеві перевали часто виглядають більш складними за рахунок своєї новизни і незвичності. Після обіду на скельному острівці і огляду можливих шляхів підйому (фото 34) починаємо підхід по сніжнику і осипу (фото 35) до похилих скель праворуч від основної річки-водоспаду, що витікає з-під верхнього льодовика. Погода почала псуватися, а видимий похилий рельєф (фото 36) обіцяє нам підйом Шредингера – лазіння на терті, як найбільш очевидний варіант для цих скель тут або спрацює, або ні. До того ж, цікаво, як тут з водоростями в розлогому руслі річки і лишайником на похилих скелях в усіх інших місцях – мокрі життєві форми на камінні завжди додають емоцій на підйомі.

Пройшовши середнім осипом, крутизна якого біля 30-35 градусів (а в місцях виходу скель зростає до 40), впираємось в основний злет «сходинки». Її ми оглядали знизу, вона має стати для нас найскладнішою ділянкою підйому. Тут осип закінчується, починаються залізани льодовиком і сезонними розливами монолітні похилі скелі (фото 37).

Перша мотузка проходила довго і творчо, хоча починалось все бадьоро. Залізани скелі проходяться легко, без наплічника “вібрами” гарно тримають тертя, мотузку кріпимо на великому валуні через ~ 40 м підйому. Починаємо провішувати другу мотузку, і в цей час грозова хмара, яка довго висіла над хребтом Мідтмарадал таки перевалює крилом в нашу ущелину, починається інтенсивний дощ. Спускаємось до наплічників і готуємось перечікувати непогоду. За 20 хвилин очікувана злива, замість того щоб початись – відкочується назад.

Друга мотузка спершу йде на 30 м вправо по ходу руху (фото 38) по скельній тріщині на похилу полицку, на якій згодом збирались дві-три людини. Тут робимо проміжну станцію - мотузку розкріплена на горизонтальний гак і френд середнього розміру. Наступні 15-20 м мотузку повертає на 45° ліворуч, по косій тріщині під скельну стінку висотою 1,5-2 м. Тут робимо базу на якірному гаку, френді і горизонтальному гаку.

Третя мотузка починається на полицці у внутрішньому скельному куті. Тут комфортно одному, але можна безпечно зібратись двом учасникам. Мотузку йде вертикально вгору по похилих монолітних плитах до 45°, лазіння на терті. Базу R3 організуємо на скельному виступі. В цей час розпочався дощ, тож ця ділянка проходила групою дуже важко, адже скелі не голі, а вкриті мокрим від дощу лишайником, тертя зникло. 45-48 м.

Над третьою мотузкою є невелика осипна, де-інде вкрита травою полиця. Збираємо тут групу – під плащами на рюкзаках, пристахованих до бази та перечікуємо дощ, який таки став впевненою літньою зливою. До того ж, далі рухатись без мотузки не вийде – ми вже на рівні початку льодовика, але на протилежному від потрібного нам березі річки. Проводимо обережну розвідку і огляд шляхів – потрібно переправлятися, зате далі простий підйом по сніжнику (фото 39).

Коли група разом з усіма мотузками збирається, переходимо ліворуч 20-30 м по порослій травою полиці до русла річки.

Четверта мотузка (фото 39) кріпиться за валун на березі річки – навішуємо тірольські перила через русло. Це 30-35 м, крутизна скель до 20°, але скелі мокрі і слизькі, що компенсується гарним краєвидом під ногами – за спиною водоспад, безпосередньо над яким ми переправляємось. На протилежному березі мотузка кріпиться за валун на березі, трохи вище точки старту.

Далі вихід сніжником вгору, рух з льодорубом, сніг не твердий – східці набиваються легко, крутизна до 35°. В інших снігових умовах можливо тут потрібно буде провісити одну або дві мотузки (фото 40). Далі підйом виположується, зате з'являються тріщини – як відкриті, так і злегка прикриті снігом (фото 41, фото 42). Вони не утворюють протяжного лабіринту, але пошукати шлях між ними доводиться. Загалом тримаємо напрям по азимуту, зміщуючись трохи лівіше за ходом руху. Згодом тріщини ховаються під снігом або зникають, верхня частина підйому проходиться легко. Оскільки ясно проглядається вихід на сам перевал (фото 43), і він не виглядає технічно складним – вирішуємо ставити табір.

На ночівлю стали на гребні мульди, протяжність і рельєф якого дозволяє обрати відносно рівне місце під намет, щоправда, попрацювати лопатою для вирівнювання місця все одно доводиться.

Ранковий вихід на перевал - по сніжнику, який впирається в скельний масив, організували тут короткі вертикальні перила, щоб не витратити час на пошук можливих шляхів підйому ногами.

П'ята мотузка – починається після переходу через неширокий бергшрунд (фото 44), і йде лише 25-30 м по похилим скелям, просте лазіння на терті, мотузка закріплена за валун.

Перевальна сідловина – скельний (фото 46), далі – сніжний гребінь (фото 47). Тур складаємо на пласкому камені, вкладаємо записку, фотографуємося і по сніжнику косим траверсом зі спуском виходимо на середню частину язика льодовика Бердалс (фото 47А), яким починається підйом на перевал Солейкард (2Б).

- **1 мотузка** (45 м) кріпиться петлею за великий камінь. Похилі “залізани” скелі крутизною 40-45°. Підйом першого без рюкзака. “на терті”. Мотузка знімається останнім учасником. n=1.

- **2 мотузка** (50 м) база R2 – френд, якірний гак, горизонтальний гак. Похилі “залізани” скелі крутизною 40-45°, розкріплення мотузки через 30 м, в кінці мотузки -скельна стінка висотою 1,5-2 м. Підйом першого без рюкзака. Мотузка знімається останнім учасником. n=2

- **3 мотузка** (50 м) кріпиться розхідною петлею за скельний виступ. Похилі монолітних плитах до 45°. Підйом першого без рюкзака. Мотузка знімається останнім учасником. n=1.

- **4 мотузка** (40 м) база R4 – тірольські перила через річку – ширина 20 м. Кінці мотузки закріплені за валуни. Провис мотузки ~10 м. $n=2$
- **5 мотузка** (30 м) база R5 – петлею за великий камінь. Похилі сильно зруйновані скелі 35-40°. Просте лазіння. $n=1$.

Всього на підйом.

Пройдено 5 мотузок загальною довжиною 200 метри. L=300 м. n=7.

Рекомендоване спорядження:

- скельні гаки, набір;
- молоток скельний – 1 шт.;
- карабіни - 5 шт.;
- короткі, середні та довгі петлі – 3 шт.;
- рації – 4 шт.;
- френди, набір – 5 шт.;
- закладки, набір – 5 шт.;

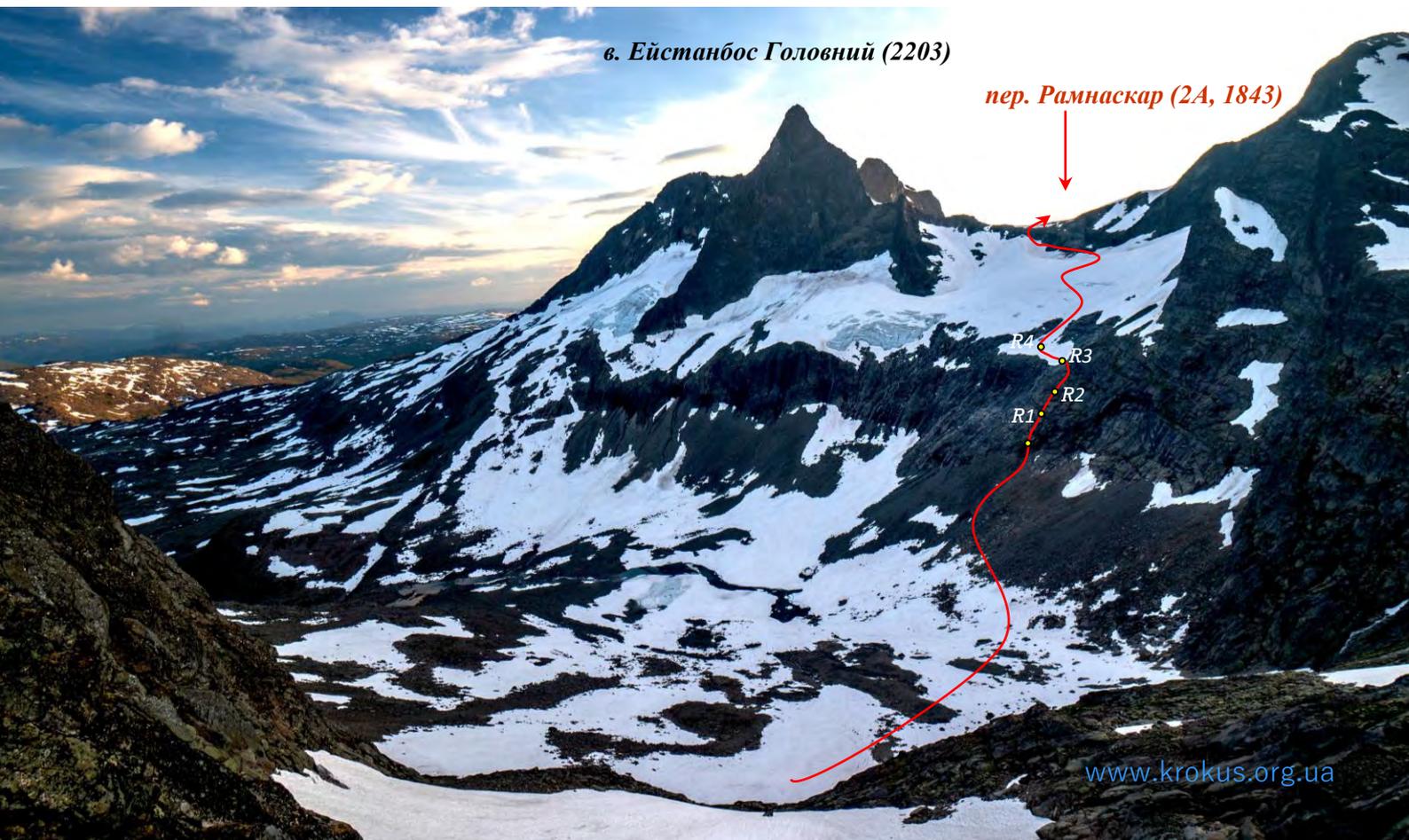

Фото 33. Перевал Рамнаскар (2А). Фото з перевалу Вікінг (2Б).

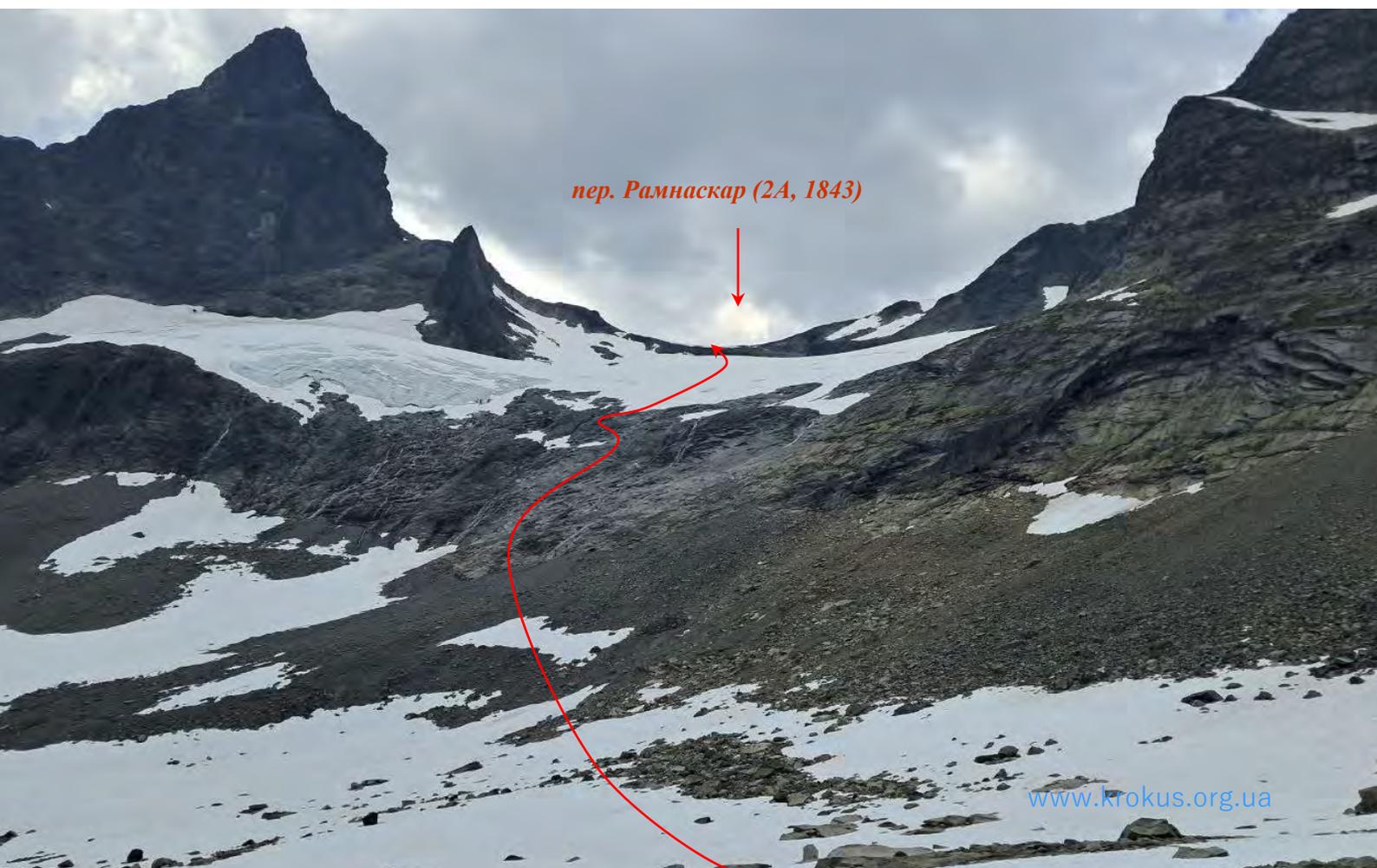

Фото 34. Перевал Рамнаскар (2А). Фото з долини Гравдален, з-під перевалу Вікінг (2Б).

Фото 35. Долина Гравдален. Фото з початку підйому на перевал Рамнаскар (2А).

Фото 36. Початок підйому на перевал Рамнаскар (2А).

Фото 37. Проходження скельної ділянки при підйомі на перевал Рамнаскар (2А).

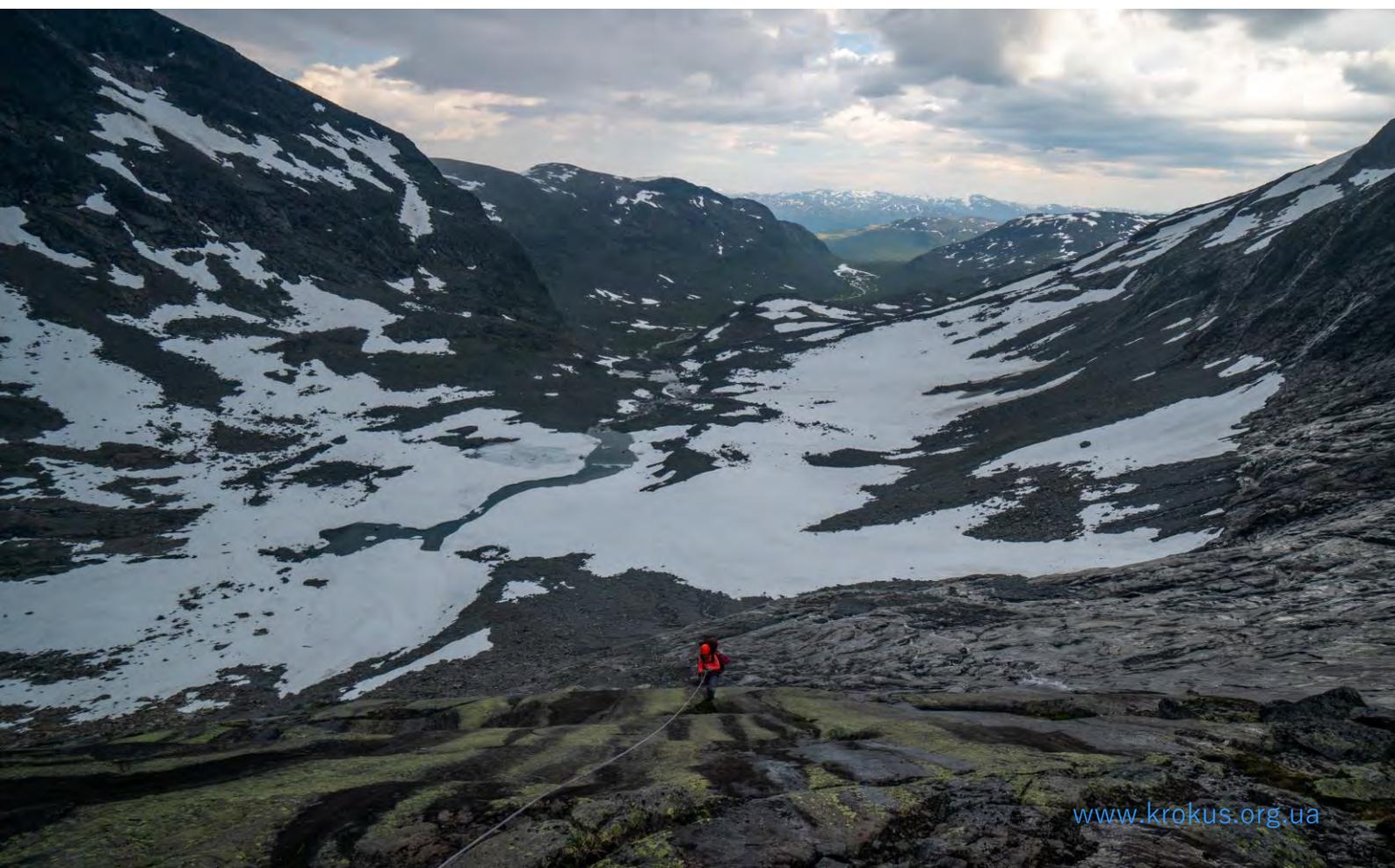

Фото 38. Проходження скельної ділянки. Друга мотузка.

Фото 39. Підйом на перевал Рамнаскар (2А).

Фото 40. Підйом на перевал Рамнаскар (2А).

Фото 41. Підйом на перевал Рамнаскар (2А). В лабіринті льодових тріщин.

Фото 42. Обходимо льодову тріщину. Підйом на перевал Рамнаскар (2А).

Фото 43. Остання ділянка підйому при виході на сідловину перевалу Рамнаскар (2А).

в. Рінгстінд Головний(2124)

Фото 44. Бергшрунд перед виходом на скельний гребінь перевальної сідловини перевалу Рамнаскар (2А).

в. Ейстанбос Центр. (2100)

пер. Ейстанбос Зах. (2Б, 2025)

Фото 45. Група на перевалі Рамнаскар (2А).

Фото 46. Льодовик Бердалс. Спуск з перевалу Рамнаскар (2А).

6.4. перевал Солейкард (2Б, 1907 м).

*Перевал **Солейкард** розташований в північному відрозі основного хребта масиву Хуррунгейн, між вершинами Солейботн Південний (2049) ([Søre Soleibotntinden](#)) та Рінгстінд Головний (2124) ([Store Ringstinden](#)). Веде із ущелини Бердалс (Berdals) в ущелину Рінгсдален. З боку ущелини Бердалс – сніжно-осипний, з боку ущелини Рінгсдален – скельний.*

ЧХЧ підйому на перевал з від озера Бердалс – 1.5-2 год.

ЧХЧ спуску з перевалу до озера Рінгсдален – 6-7 год.

Координати перевальної сідловини: 61°26'32.02", 7°47'49.61".

Першопроходження: 24.07.2025 р.

Шлях підйому на перевал Солейкард (2Б) від озера Бердалс добре проглядається (фото 47А). У верхній частині цирку - це широкий сніжник (фото 47), що дозволяє підійматись пішки до перевальної сідловини за нормального стану снігового покриву. Втім, за ізолініями мапи (Мал. 7) видно характерну «сходінку» (фото 48) з крупноблочного осипу між озером і верхньою частиною цирку — цю ділянку варто враховувати під час планування підходу із заходу.

Підхід у перевальний цирк здійснюємо косим траверсом схилу вершини Рінгстінд - це переважно сніговий схил крутизною до 30°. Сніг підталий, місцями зустрічаються невеликі ділянки середнього осипу, зручні для пересування. За твердого снігу або обмерзання траверс може бути небезпечним: крутизна межує з допустимою, а нижче - вузька смуга нестійкого крупноблочного осипу зі збільшенням ухилу.

Перевальна сідловина (фото 49) - вузький скельний гребінь з великою кількістю «живого» каміння. Навіть великі брили об'ємом до 1 м³ виявилися рухливими. Під час облаштування місця для туру одна з брил самостійно зрушила вниз. Через це стабілізація гребеня не проводилась, обмежилися лише мінімальним очищенням від рухливого каміння. Тут же організовано першу базу для спуску (R1).

Спуск із перевалу в напрямку озера Рінгсдален проходить у кілька етапів: спочатку шість послідовних мотузкових спусків по скелях і сніжнику, далі - піший рух по льодовику з обходом тріщин, і на завершальній круто похилій ділянці льодовика - сьома мотузка.

Для облаштування першої бази на вузькому гребені перевальної сідловини (R1), петля спускової мотузки надійно закріплюється навколо великого, добре зафіксованого каменя (фото 50). Перед початком спуску організовано контрольну перевірку стійкості точки, оскільки каміння в зоні гребеня виявилось рухливим. Спуск здійснюється вертикально вниз по лінії падіння води, скелями крутизною до 85°, довжиною близько 45 м. (фото 50). Рельєф заглажений, місцями з окремими виступами, що дозволяють утримувати рівновагу при "дюльфері". Наприкінці "дюльфера" учасники зміщуються маятником праворуч за х.р., де організовано другу базу (R2).

База R2 (фото 51) розташована у внутрішньому скельному куті, що забезпечує природний захист від можливого падіння каміння. Поличка дозволяє одночасно розміститися 2–3 учасникам.

Рельєф бідний на тріщини, тому спочатку проводимо коротке розчищення вертикальної тріщини, у яку добре лягають два френди середнього розміру (фото 51). Для підсилення станції додаємо довгий титановий гак (70×4 мм), забитий у вузький розріз моноліту. Гак використали для подальшого зісмикування мотузки.

Сам спуск проходить по загладжених, місцями вологих, плитах із легким нахилом у напрямку кулуару (фото 52), середня крутизна близько 75° . Наприкінці ділянки поступово зміщуємось праворуч, виходячи з потенційної лінії каменепадку. Тут є зручна ніша під скельним виступом, придатна для облаштування наступної бази (R3).

База (R3) на двох фірнових якорях, один з яких залишено як розхідний для спуску останнього. Третя мотузка спочатку розпочинає спуск сніжником. Ця ділянка має крутизну $70\text{--}80^\circ$, у верхній частині сніг щільний, нижче - частково підталый, останні ~ 10 м – круті скелі (фото 53). Спуск проходить з маятниковим зміщенням праворуч, щоб уникнути можливого каміння з першої та другої мотузок.

Далі маршрут зміщується праворуч за скельний кут. Тут рельєф складається з гладких плит з невеликими уступами. База R4 облаштована на великому пласкому камені, навколо якого закладено розхідну петлю. Поруч - горизонтальна поличка, придатна для розміщення трьох осіб.

Спуск триває по заглаженій скельній ділянці крутизною близько 75° , довжина мотузки $45\text{--}48$ м. У нижній частині скелі утворюють ряд широких косих поличок - гігантські «сходинки» заввишки $2\text{--}4$ м. На останній з них група розміщується для короткого обіду: тут безпечно, горизонтальні полички дозволяють сидіти на рюкзаках, праворуч від нашого місця обіду підходить вузьке пасмо сніжника, з якого топимо воду для чаю.

Після обіду спуск продовжується тією ж лінією. На краю полички розчищається невеликий монолітний виступ, на який накладається кінець основної мотузки.

Оскільки не було видно, чи дістає мотузка до сніжника, перший учасник спускається з додатковою мотузкою. Виявилось, що довжини вистачає, тому тимчасову станцію замінюємо розхідною здвоєною петлею з 6-мм мотузки. Спуск проходить по скельній стінці крутизною до 85° (приблизно 40 м) (фото 57, фото 59), далі - незручний перехід по сніжному мосту широкого (~ 3 м) ранткльофту (фото 58), де перший учасник допомагає іншим перейти з рюкзаками. Потім - короткий спуск по сніжнику 10 м, крутизна близько 40° (фото 59).

Наступна база R6 облаштована на двох фірнових якорях. Ділянка починається зі сніжника крутизною близько 50° , крутизна якого спадає до 30° в нижній частині (фото 60).

Під час дюльфера учасники зміщуються ліворуч за ходом руху, щоб вийти на більш пологому частину. У нижній частині ділянки сніг ущільнений, без тріщин. На відстані $150\text{--}200$ м нижче кінця мотузки є широке виположення (фото 62), придатне для короткого відпочинку або збору групи перед подальшим рухом льодовиком.

Далі рухаємось закритим льодовиком поступово зміщуючись ліворуч залишаючи праворуч широку фірнову тріщину (фото 62). Її обходимо і потрапляємо в лабіринт коротких і вузьких горизонтальних тріщин, що порізали льодовик. Можна безпечно рухатися без використання мотузок, обережно обходячи тріщини і вибираючи безпечні проходи між ними. При виборі шляху руху дуже допомагає досвід набутий при проходженні льодопадів льодовиків Тянь-Шаню (Інільчек, Ак-Шийрак, Терскей, Джани-Джер).

Ділянка доволі протяжна як за довжиною, так і за перепадом висот, проте орієнтування не складне. Льодовик поступово виводить на широке виположення (вигляд на спуск – фото 64). Озираючись назад, видно, що знизу льодовик виглядає нестрашно - усі тріщини сховані за природною крутизною схилу (фото 63). Таким

чином, для груп під час підйому у зворотному напрямку рельєф виявиться складнішим, ніж здається при погляді знизу

Сповнені надії на скору вечерю, підходимо до останньої крутої ділянки льодовика, вздовж від оголеної скельної стінки, над якою висить розтрісканий язик льодовика (фото 65, фото 67).

Оглянувши можливі шляхи спуску, кріпимо на двох фірнових якорях останню, сьому мотузку (фото 65, фото 66), по якій і спускаємося косим траверсом по снігу (з блакитними льодовими виходами перекристалізованої «пляшкової» криги неймовірної краси) крутизною схилу до 45° до виположення льодовика.

Останній учасник спускається без рюкзака, з нижньою страховкою, знімаючи фірнові якорі. Збір групи проводиться на крупноблочному осипі праворуч за ходом руху, у безпечній зоні поза досяжністю падаючого каміння та уламків криги, що періодично відколюються від висячого язика льодовика.

Далі по зовнішньому краю морени льодовика і сніжнику рухаємося в напрямку озера, підшуковуючи місце для табору. Близній до нас берег виглядає негостинно, осип входить у воду під кутом біля 20° , про постановку наметів тут мова не йде. Тим часом смеркає, вперше в цьому поході нам бракує світла в ходовий час - довгі дні північного літа значно спрощують наше життя, чого-чого, а часу на ходіння без ліхтарів тут скільки завгодно. Бачимо щось схоже на місця під табір - на протилежному березі. Обходимо озеро з лівого боку, перетинаючи річку, що витікає з нього, і на протилежному березі віднаходимо рівні піщано-трав'яністі майданчики, захищені величезними 4-5-ти метровими скельними брилами від вітру - ідеальне місце для ночівлі (фото 68).

- **1 мотузка** (45 м) база R1 – петля на скельному виступі. Спуск по лінії падіння води, крутизна до 85° , На перевалі залишили розхідну петлю і карабін. n=1.

- **2 мотузка** (45 м) база R2 – внутрішній скельний кут, відносно захищений від каміння, поличка на 2-3 людей, база на двох френдах середнього розміру і вертикальному скельному гаку (4 мм товщина, 70 довжина). Залишили скельний гак та карабін. n=1.

- **3 мотузка** (45 м) база R3 сніжник $70-80^\circ$, ще правіше. База на 2-х фірнових якорях, один з яких залишимо згодом для спуску останнього + карабін. n=4.

- **4 мотузка** (45-48 м) база R4 з розхідної петлі на скельному виступі, поличка на 3-х людей. На спуск заглажена скельна ділянка крутизною до 75° . Залишили петлю. n=1.

- **5 мотузка** (45-48 м) база R5 з розхідної зведеної 6-мм мотузки на скельному виступі, широка безпечна полиця для комфортного збору групи, поруч сніжник і слабкий струмок. На спуск скельна ділянка крутизною до 75° біля 35 метрів, перехід ранткльофта і сніжник 10 м. Залишили зведеною петлю та карабін. n=1.

- **6 мотузка** (50 м) база R6 сніжник 50° , в кінці спуску - 30° . База на 2-х фірнових якорях, які забирає останній учасник без рюкзака. n=4.

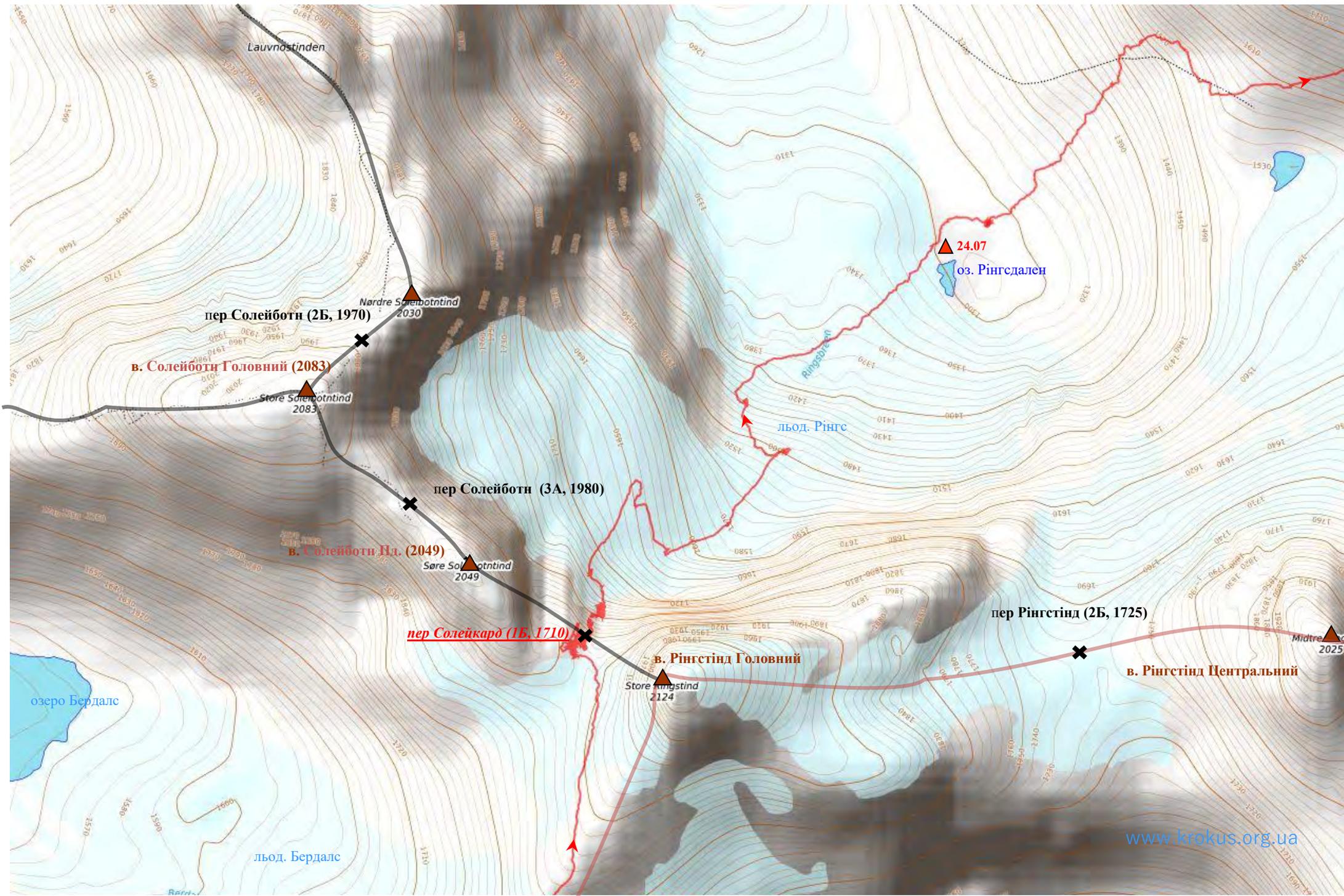
- **7 мотузка** (50 м) база R7, на 2-х фірнових якорях, які забирає останній учасник без рюкзака. Спуск косим траверсом вліво, сніжник з льодовими лінзами полями виходами крутизною до 45° . n=4.

Всього на спуск.

Пройдено 7 мотузок загальною довжиною 328 метрів. L=400 м. n=16.

Рекомендоване спорядження:

- скельні гаки, набір – використовувались мало, скелі заглажені. (залишили 1 гак);
- молоток скельний – 2 шт.;
- розхідна 8 мм мотузка (залишили 3 петлі, ~12 м);
- короткі, середні та довгі петлі – 9 шт.;
- рації – 4 шт.;
- френди, набір – 5 шт.;
- закладки, набір – 5 шт.;
- розхідні карабіни – 7 шт.(залишили 4);
- карабіни – 10 шт.;
- якір сніжний – 4 шт. (залишили 1);

Мал 7. Мапа околиць перевалу Солейкард (2Б).

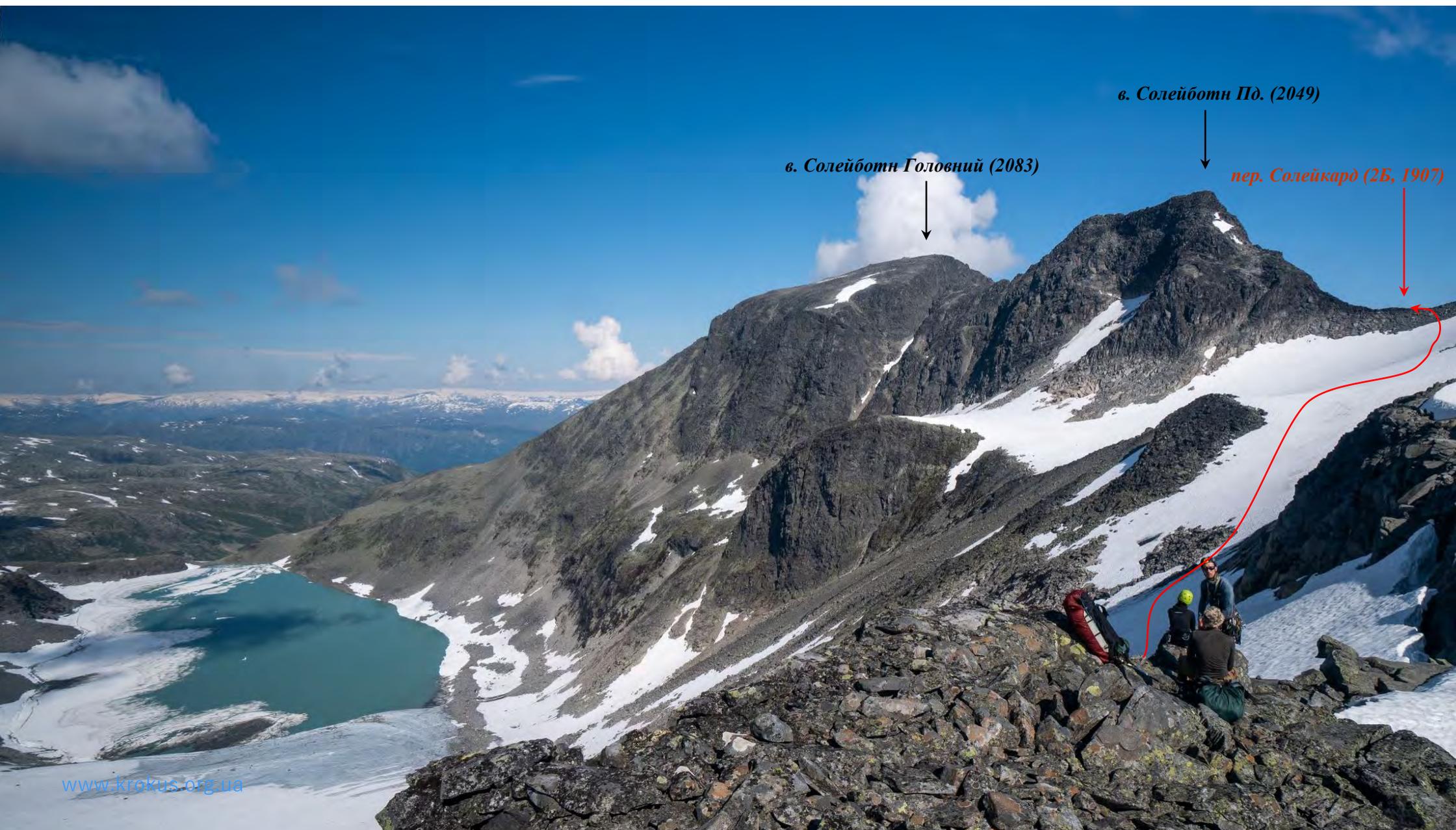

Фото 47А. Підйом на перевал Солейкард (2Б).

Фото 47. Підйом на перевал Солейкард (2Б).

Фото 48. Хребет Ейстанбос. Фото з перевалу Солейкард (2Б).

Фото 49. Група на перевалі Солейкард (2Б).

Фото 50. Спуск з перевалу Солейкард (2Б). Перша мотузка.

Фото 51. Спуск з перевалу
Солейкард (2Б). Перша мотузка.
Друга база.

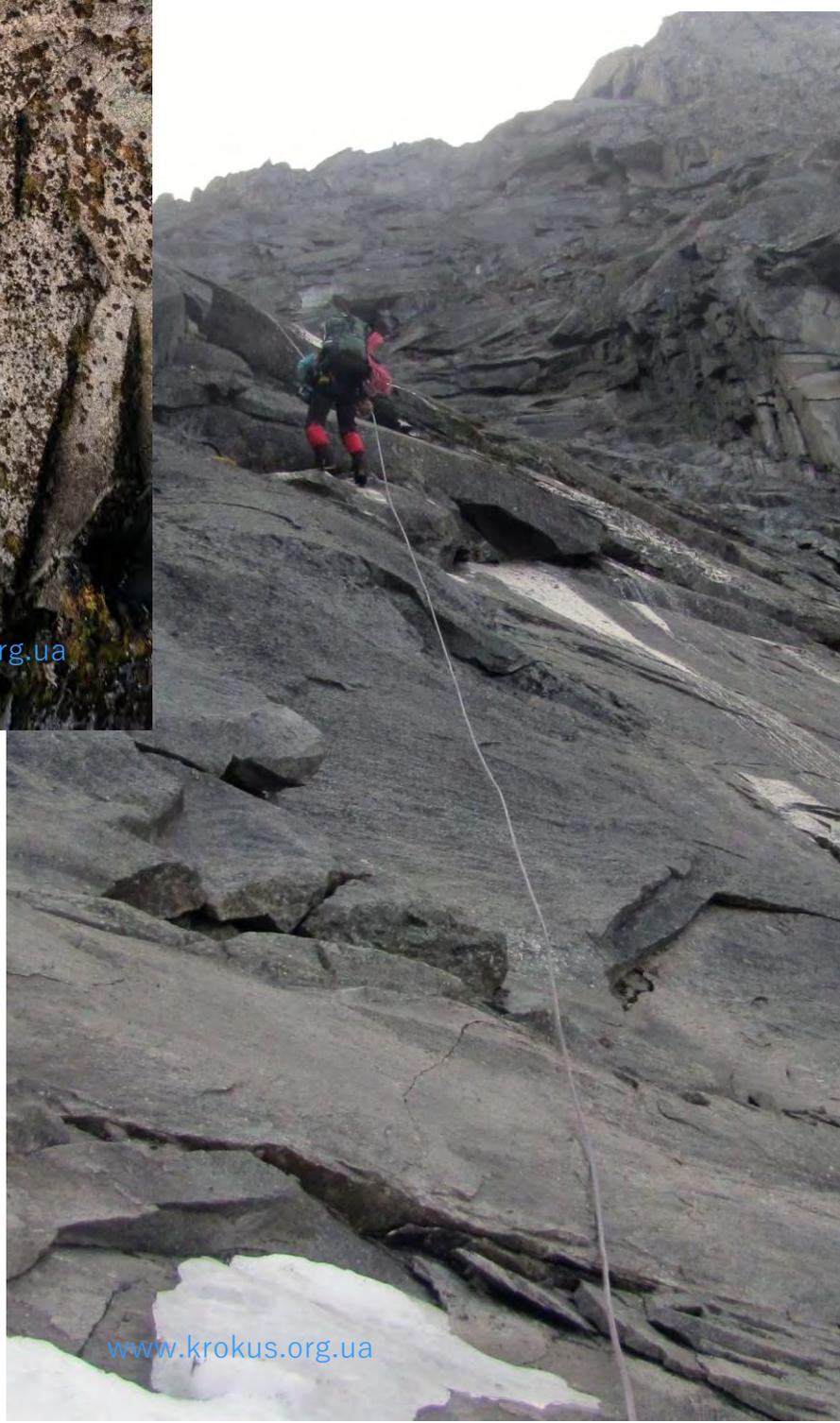
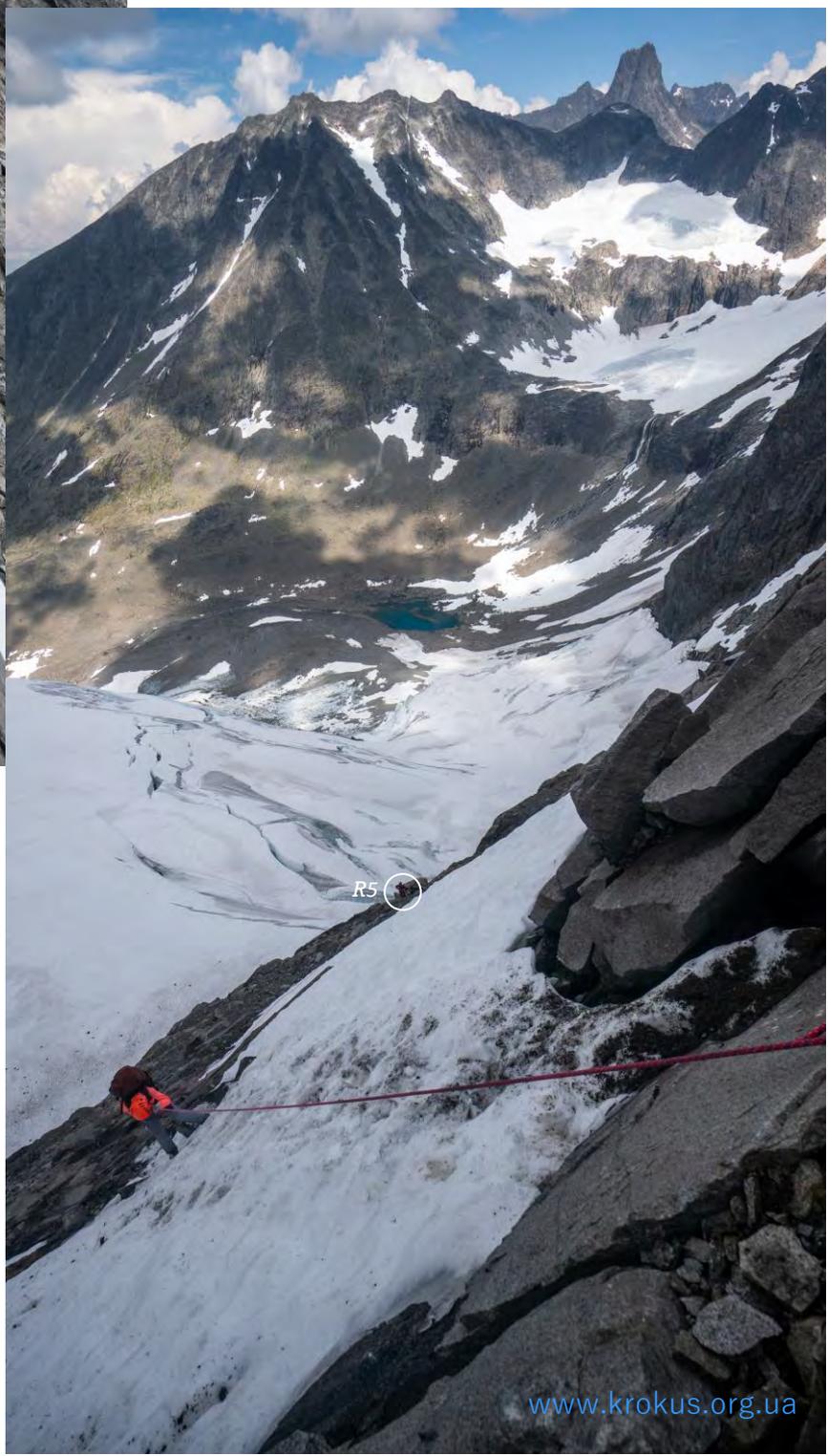

Фото 52. Спуск з перевалу
Солейкард (2Б). Друга мотузка.

www.krokus.org.ua

Фото 53. Спуск з перевалу
Солейкард (2Б). Третя мотузка.

R5

Фото 54. Спуск з перевалу
Солейкард (2Б). Четверта мотузка.

www.krokus.org.ua

Фото 55. Спуск з перевалу Солейкард (2Б). Третя та четверта мотузки.

Фото 56. Спуск з перевалу Солейкард (2Б). Скельна полиця. П'ята мотузка.

Фото 57. Шлях спуску з перевалу Солейкард (2Б).

Фото 58. Спуск з перевалу Солейкард (2Б). Ранткльофт в кінці п'ятої мотузки.

Фото 59. Спуск з перевалу
Солейкард (2Б).
П'ята та шоста мотузки.

Фото 60. Спуск з перевалу
Солейкард (2Б). Шоста мотузка.

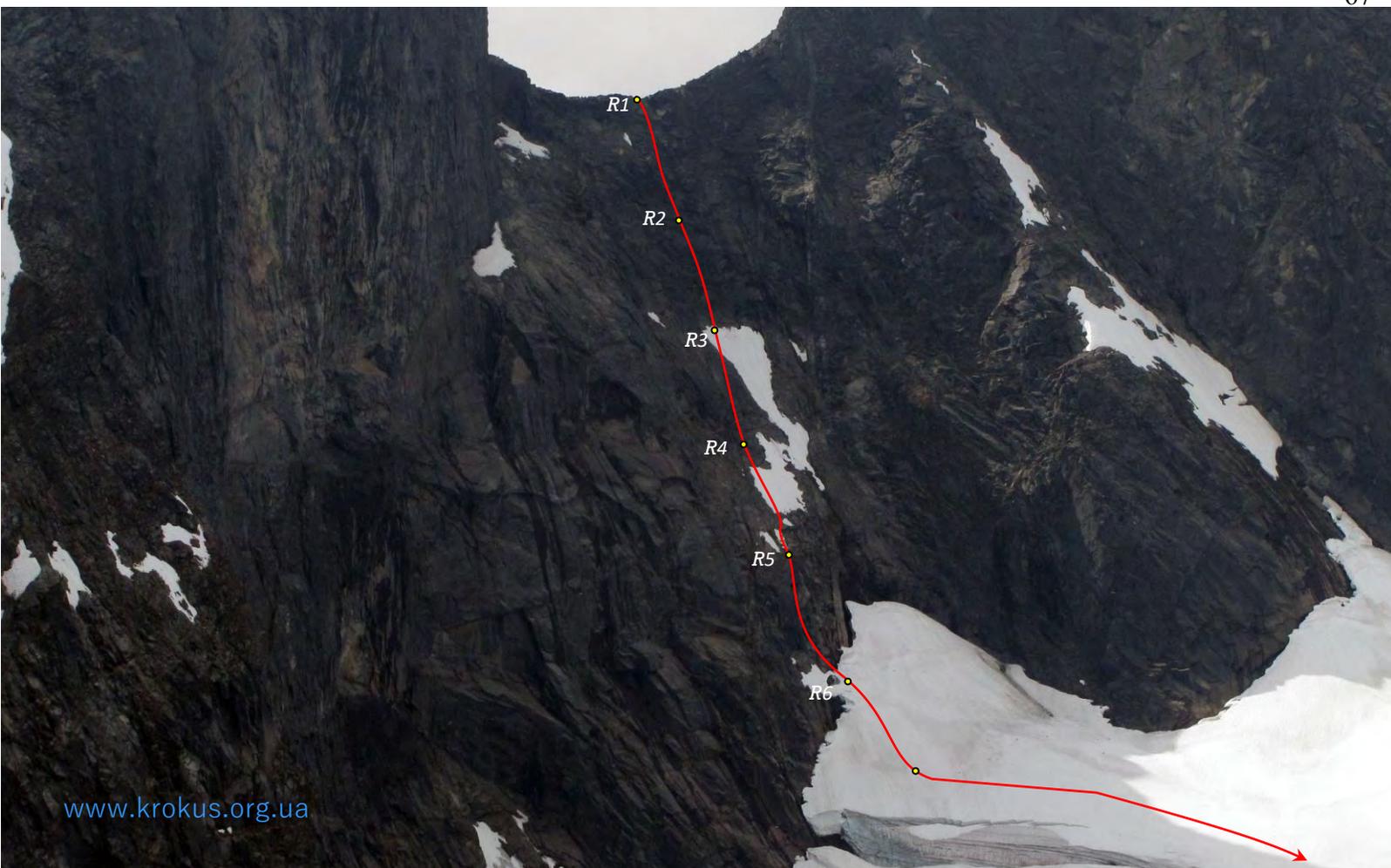

Фото 61. Шлях спуску з перевалу Солейкард (2Б). Фото з льодовика Дірхауг. Зум 10X.

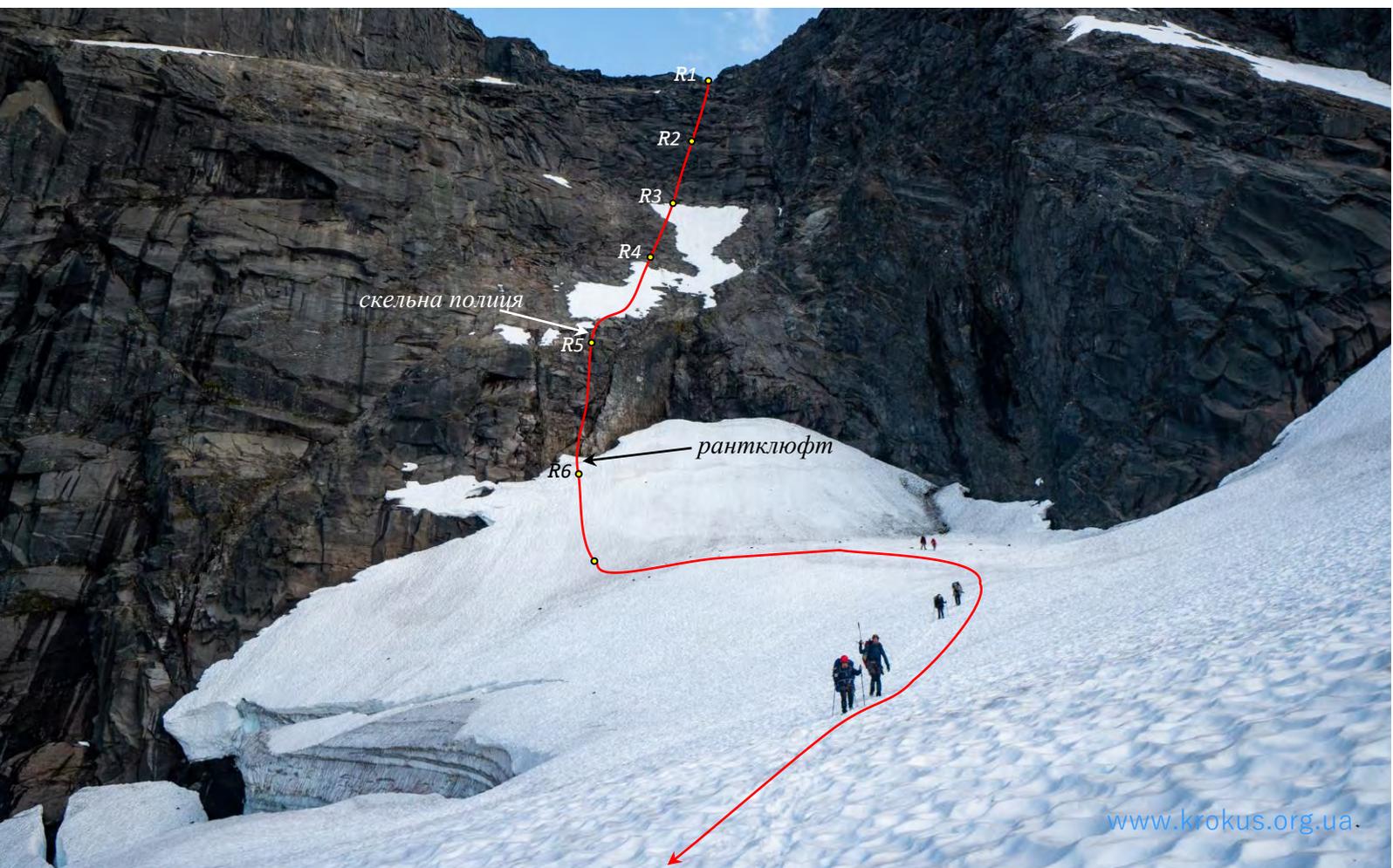

Фото 62. Льодовик Рінгс. Група під перевалом Солейкард (2Б).

Фото 63. Зона тріщин на льодовику Рінгс під перевалом Солейкард (2Б).

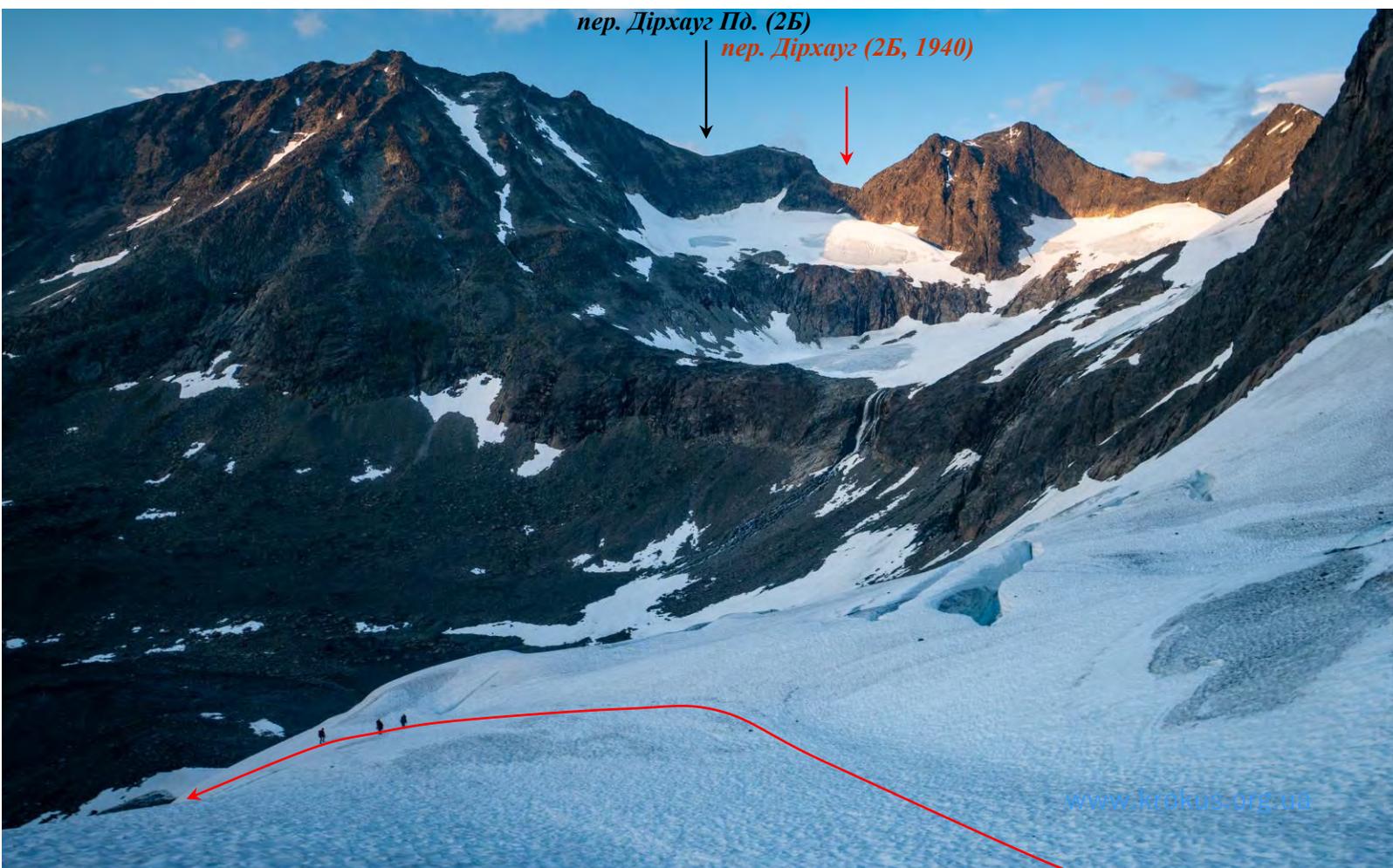

Фото 64. Спуск з перевалу Солейкард (2Б). На льодовику Рінгс.

Фото 65. Спуск з перевалу Солейкард (2Б). Сьома мотузка.

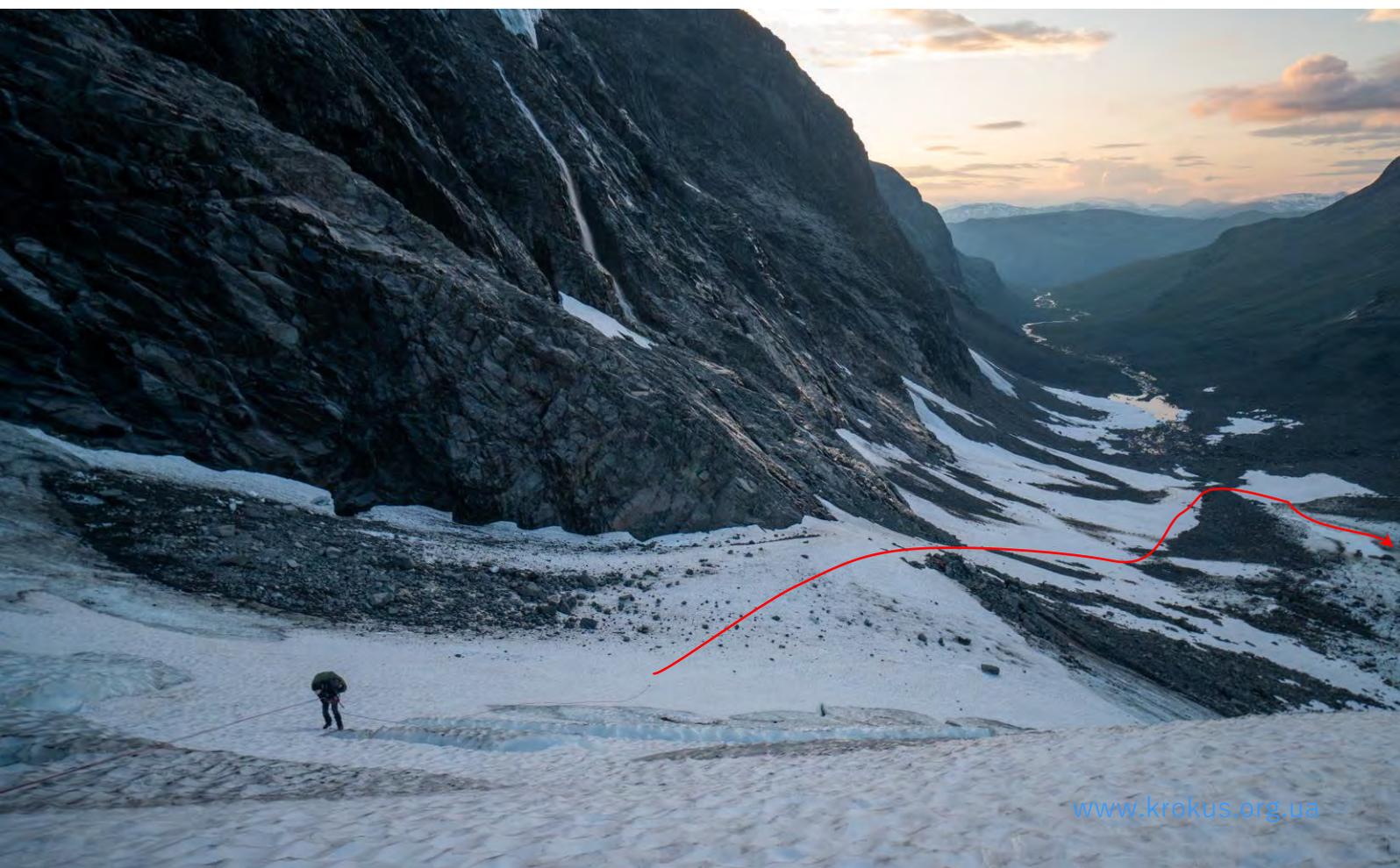

Фото 66. Вниз по льодовику Рінгс. Сьома мотузка.

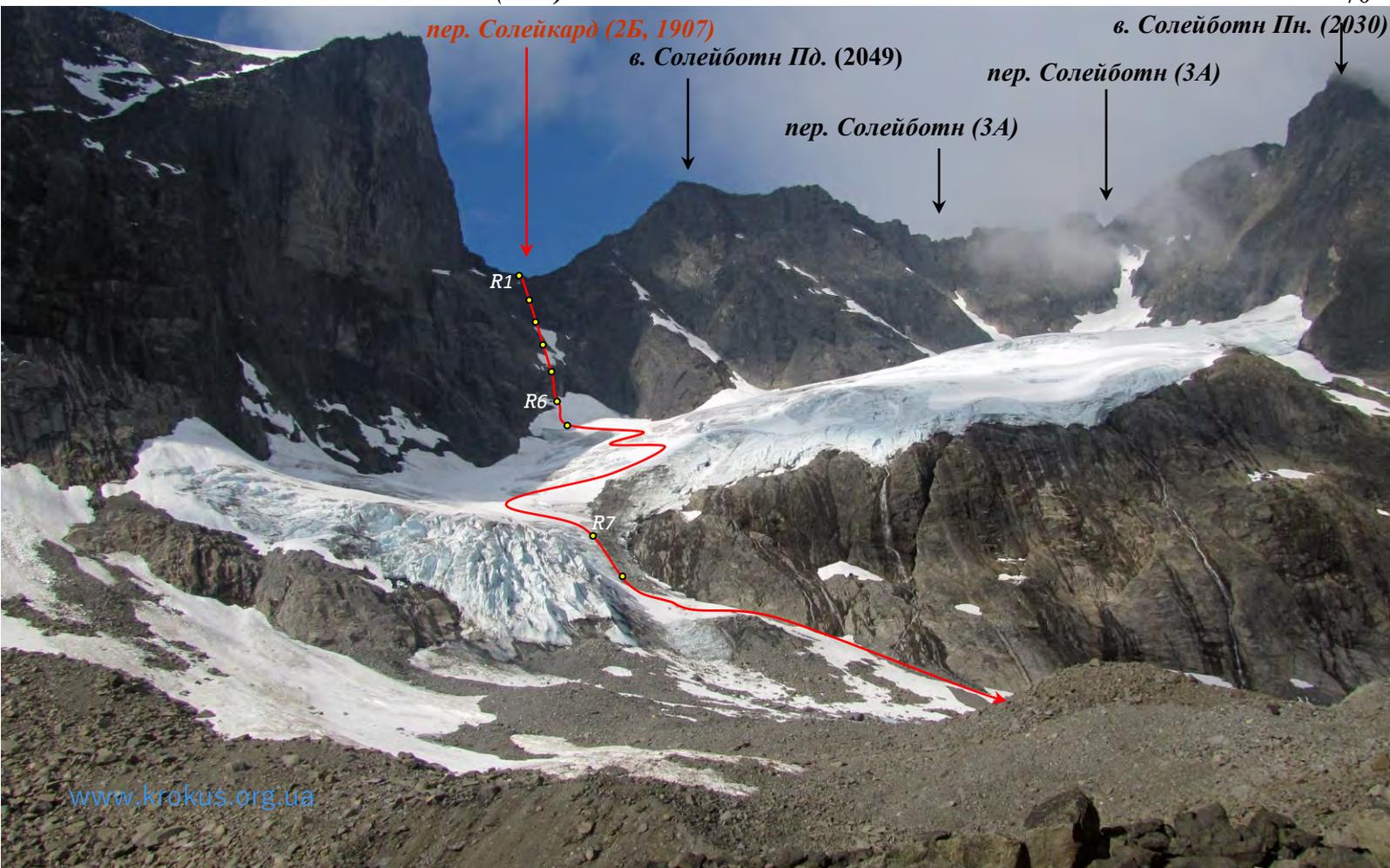

Фото 67. Перевал Солейкард (2Б) від озера Рінгс.

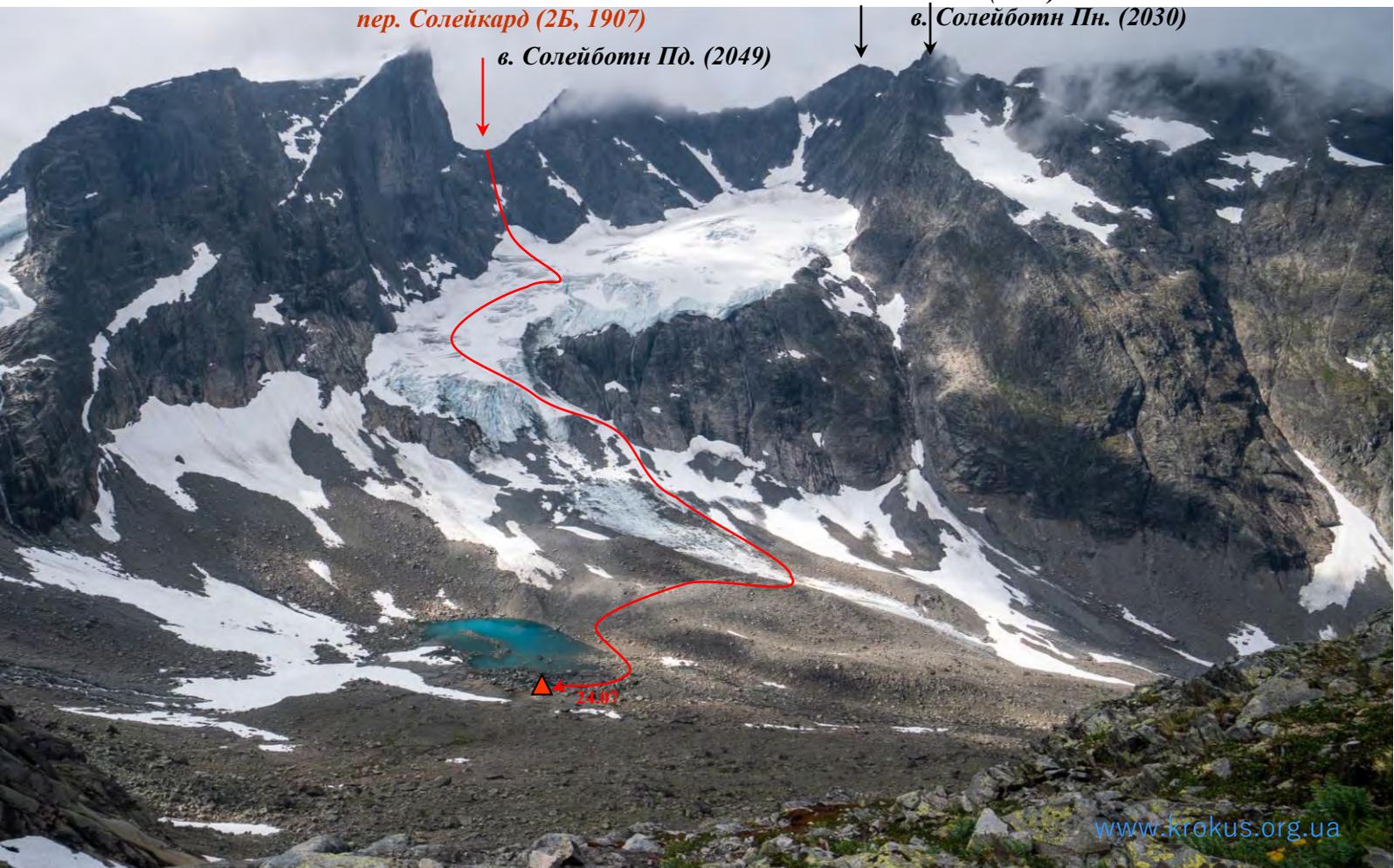

Фото 68. Перевал Солейкард (2Б) з стежки до перевалу Дірхауг (2Б).

6.5. перевал Дірхауг (2Б, 1940 м).

Перевал **Дірхауг** розташований в основному хребті масиву Хуррунгейн, між вершинами Дірхауг Пд. (2072) ([Søre Dyrhaugstinden](#)) та Мідтмарадалс Пн. (2025) ([Nordre Midtmaradalstinden](#)). Веде із ущелини Рінгсдален з льодовика Дірхауг на льодовик Мідтмарадалс (Midtmaradals) ущелину Мідтмарадален (Midtmaradalen). З боку ущелини Рінгсдален – скельний, з боку ущелини Мідтмарадален – скельно-сніжний.

ЧХЧ підйому на перевал з ущелини Рінгсдален від озера Рінгс – 5-6 год.

ЧХЧ спуску з перевалу на льодовик Мідтмарадалс – 4-5 год.

Координати перевальної сідловини: 61°27'8.82", 7°50'32.49".

Першопроходження: 25.07.2025 р.

Підйом на перевал Дірхауг (2Б) розпочинаємо з місця ночівлі на південному березі озера Рінгс в північно східному напрямку (Мал. 8), щоб вийти на стежку, яка допоможе нам піднятися у верхній цирк. Підйом на сходинку “баранячих лобів” у її лівому куті (фото 69) виглядає найпростішим. Підйом середнім та місцями крупним осипом загалом зручний і виводить нас на слабо марковану літерами “Т”, але видиму траверсну стежку. Вона йде трав’янистим схилом, потім - осипом, та досить крута, до 50° на початку, з плавним набором висоти в останніх двох третинах перед виходом у верхню висячу долину. Підйом по лінії падіння води перемежовується з траверсом без набору висоти. Це явно ходжений шлях, на осипу під ним проходимо повз подертій мішечок з дощовиком ядучого помаранчевого кольору, у верхньому цирку під ноги трапився побитий життям і камінням смартфон. Стежка зручно обходить дві висячі долинки, дозволяючи уникнути крутих перепадів з водоспадами на їхніх стиках (фото 70). Після основного набору висоти стежка йде спершу осипом, далі комфортним сніжником (фото 72). Обідаємо у видимості перевалу, на кам'яному ложі по центру перевального цирку біля струмочка.

Підходимо безпосередньо під перевал по сніжнику крутизною до 30°. Перед скелями 3-4 м сніжнику має крутизну до 40°, далі неширокий бергшрунд, глибиною 3-5 м – проходиться по сніжній пробці (фото 75). Вихід на перевал по косому скельному кулуару, його правим за х.р. бортом, крутизною 40-50°, окремі ділянки до 70°.

Першу мотузку кріпимо за валун, косий підйом (праворуч-вгору за х.р.) скелями крутизною на перших 10 метрах до 70° (фото 76), далі 50-60° (фото 75). На правому за х.р. бортом, на декілька метрів вище дна кулуару знаходимо стару стаціонарну базу на двох кованих універсальних гаках з гірляндою старих строп і уривків мотузок. Розвішуємо тут рюкзаки перед провішуванням верхньої частини кулуару. Дуже багато живого каміння, при зборі групи звертати увагу на безпеку учасників від того, що можуть скинути зверху.

Друга мотузка провішується правіше за х.р., обходячи дно кулуара зручними для лазіння скелями (фото 77) праворуч – тут йде альтернативний мінікулуар (фото 78). На проміжні точки гарно йдуть петлі, гаки і френди. Мотузку кріпимо на валуні в 10-11 м від перевальної сідловини, звідки дійти ногами до самої сідловини можна без проблем для себе, але з загрозою для тих, хто продовжує підйом нижче верхньої бази: дуже небезпечний і крутий “живий” осип вкриває верхню частину дна кулуару. Крутизна до 70°, 45 м.

Перевальна сідловина вузька, крута в обидва боки, гострий скельний гребінь, “живий” осип (фото 79). Тут зустрічаємо двійку норвежців, які рухаються хребтом в напрямку вершини Дірхауг Пд (2072) (Мал. 8).

З перевалу в напрямку підйому гарно видно ущелину Рінгсдален та хребет Солейботн з пройденим нами перевалом Солейкард (2Б) (фото 79). А в бік спуску найвищу вершину масиву Хуррунгейн (третьою за висотою вершину Скандинавії) – вершину Сторен (2405) (фото 80).

Першу мотузку на спуск кріпимо на горизонтальний гак та за петлю в розщілині скелі, крутизна ділянки на спуск 70-90°. Проведена правіше, щоб уникнути каменів з сідловини. (фото 81) Щоб потрапити на другу базу треба спускатися з невеликим маятником правим бортом кулуару, орієнтуючись на зручну скельну полицю відразу після закінчення лезоподібного скельного виходу на дні кулуару (фото 83) - 48 м.

Друга база. Довжини першої мотузки слабо вистачає сюди, що створює додаткові незручності для спуску наступним учасникам. Варто робити базу дещо вище того місця, де вона була в нас організована. Два якірних гака і петля 30 см, накинута на виступ скелі, петлю з розхідним карабіном лишили на зісмикування. Мотузка йде по правому борту кулуару, 70-80° з маятником до дна кулуару (фото 82). З другої бази видно перевальну сідловину (фото 84) і дві третини третьої мотузки, крім її ділянки перед і безпосередньо в ранкльофті. 48 м.

Третя мотузка закріплена на косій полиці правого борту кулуару. Два френда, закладка, горизонтальний гак. Закладку і горизонтальний гак лишили на зісмикування. Ділянка спуску рельєфно різноманітна, 80-90°, окремі ділянки безопорного спуску (фото 85). Через 30-35 м приходимо в широкий, до 5 м, і глибокий ранкльофт, вихід з якого можливий по зруйнованим сніжним мостам за допомогою льодоруба і набивання східців. Далі 10-15 м по крутому, до 65° сніжнику (фото 86). Щоб не чекати зісмикування третьої мотузки в камененебезпечному місці, рухаємося в три такти. Збір групи можливий на дні цирку, приблизно в 200 м від кінця мотузки. 48 м.

Подальший рух в бік перевалу Бандет (1Б) (фото 80) проходиться спочатку по снігу до невеликого виположення льодовика Мідтмарадалс зі скиданням майже 200 м по висоті (див. Мал.8), далі – траверсом крупноблочного осипу і скельних плит – напрямок на сідловину перевалу Бандет (1Б).

Підйом.

- **1 мотузка** (35 м) база R1 – петля на валуні в осипі, підйом косим скельним кулуаром до 70°, небезпека спуску каміння вниз і прильоту каміння від верхніх учасників. n=3.

- **2 мотузка** (45 м) база R2 – петля на валуні в 10-11 м від перевальної сідловини. Шлях справа за х.р. від основного скельного кулуару з осипом на дні, до 70°. n=4.

Пройдено 2 мотузки загальною довжиною 100 метрів. L=150 м. n=7.

Спуск.

- **1 мотузка** (48 м) база R1 – горизонтальний гак і петля в розщілині скелі (петлю з розхідним карабіном лишили на зісмикування), крутизна ділянки на спуск 70-90°. n=1.

- **2 мотузка** (48 м) база R2 – два якірних гака і петля 30 см, накинута на виступ скелі (петлю з розхідним карабіном лишили на зісмикування), крутизна ділянки на спуск 70-80°. n=1.

- **3 мотузка** (48 м) база R3 – два френда, закладка, горизонтальний гак. Закладку і горизонтальний гак лишили на зісмикування, крутизна ділянки на спуск 70-90°. n=3.

Пройдено 3 мотузки загальною довжиною 144 метри. L=240 м. n=5.

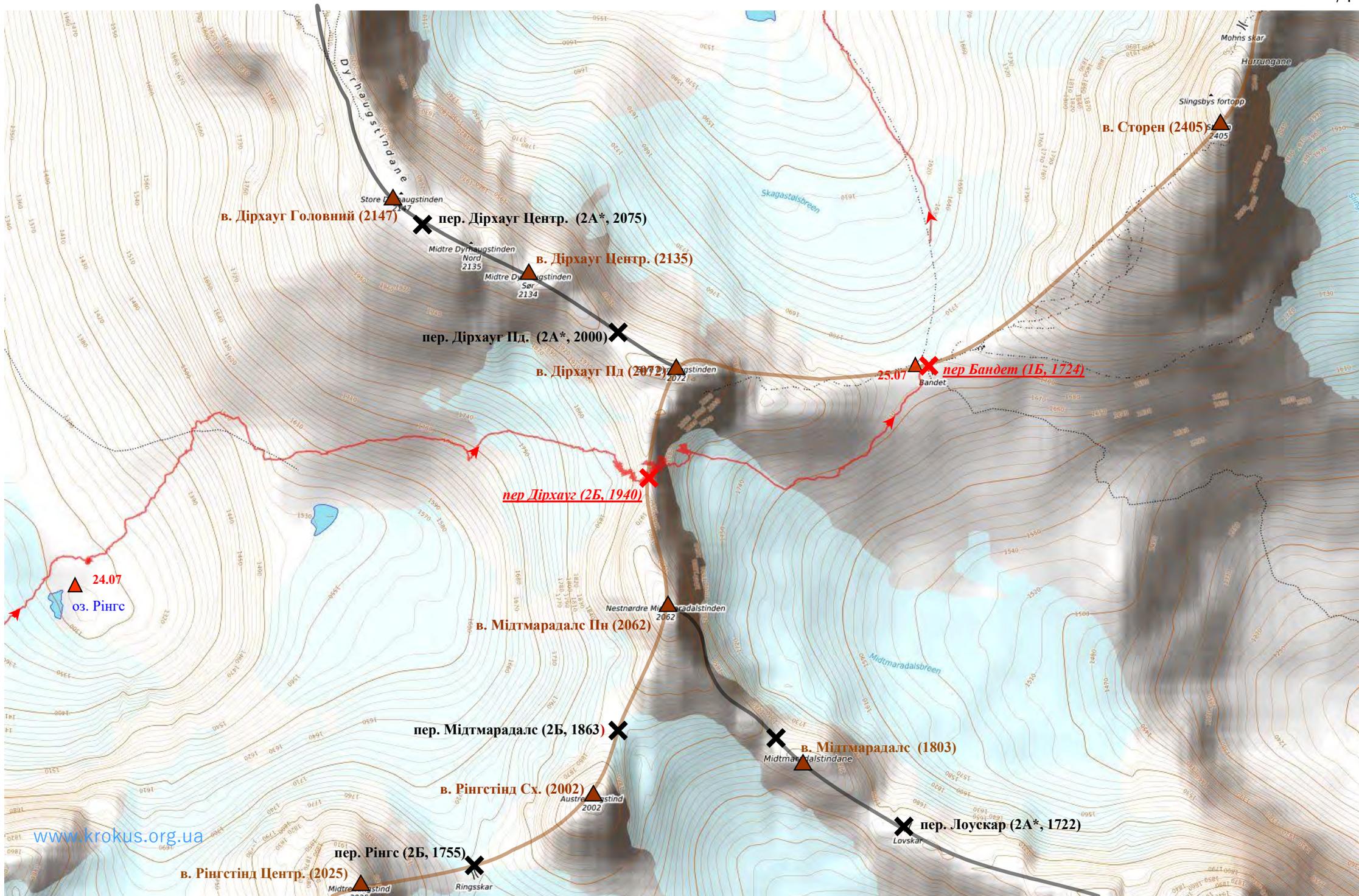
Всього на підйом і спуск.

Пройдено 5 мотузок загальною довжиною 224 метри. L=390 м. n=12.

Рекомендоване спорядження:

- скельні гаки, набір – (залишили 1 гак);
- молоток скельний – 2 шт.;
- розхідна 8 мм мотузка (в нас вона закінчилась, тож залишили 2 петлі, 30+60 см);
- розхідні карабіни - (залишили 2 шт.);
- короткі, середні та довгі петлі – 9 шт.; (залишили 2 петлі, 30+60 см);
- рації – 4 шт.;
- френди, набір – 5 шт.;
- закладки, набір – 5 шт. (залишили 1 закладку)
- якір сніжний – 4 шт.; (можливо доведеться залишити 1 якір)

Рекомендації щодо проходження перевалу: на підйом бути вкрай обережними з живим камінням. На спуск - для комфорту і безпеки варто провішувати ще й четверту мотузку на сніжнику, при іншому стані снігу спуск в три такти до виположення був би неможливим.

Мал 8. Мапа околиць перевалу Дірхауг (2Б).

Фото 69. Сходинка “баранячий лобів” на шляху підйому до перевалу Дірхауг (2Б). Фото від озера Рінгс.

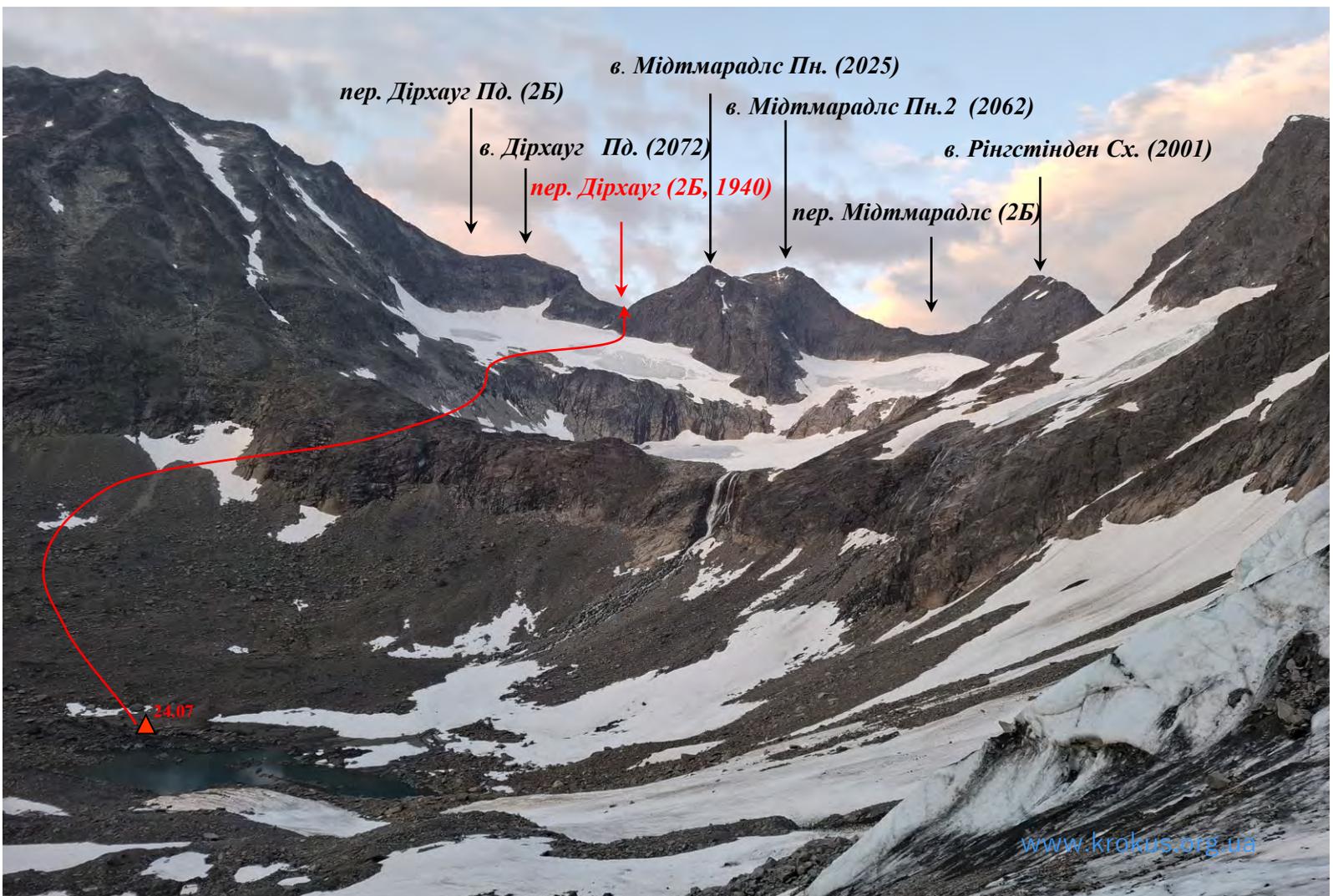

Фото 70. Перевал Дірхауг (2Б). Фото з середньої частини льодовика Рінгс.

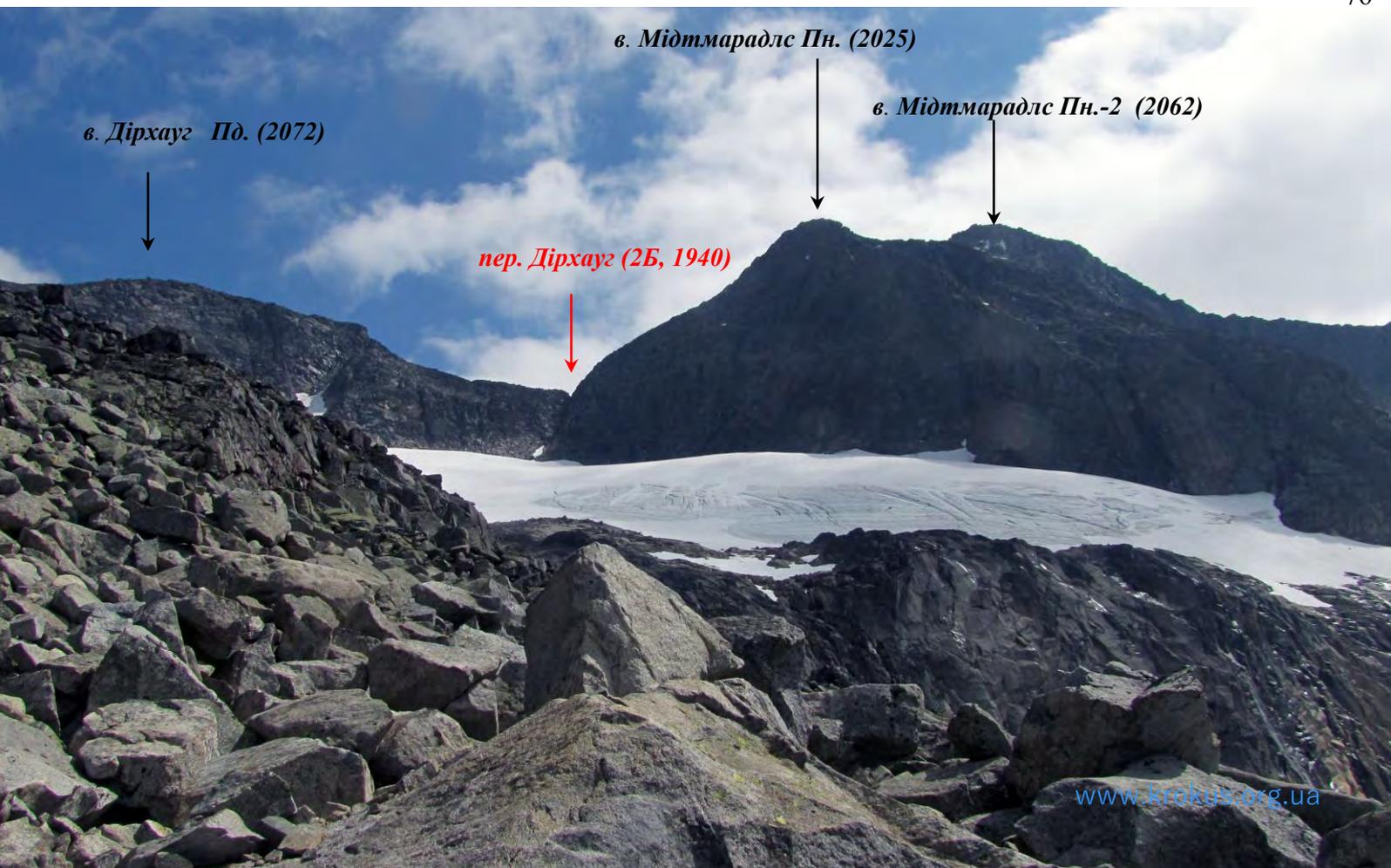

Фото 71. Льодовик Дірхауг. Фото зі стежки.

Фото 72. Підйом на перевал Дірхауг (2Б). Нижня частина льодовика Дірхауг.

пер. Дірхауг (2Б, 1940)

www.krokus.org.ua

Фото 73. Підйом на перевал Дірхауг (2Б). Верхня частина льодовика Дірхауг.

пер. Дірхауг (2Б, 1940)

R2

R1

www.krokus.org.ua

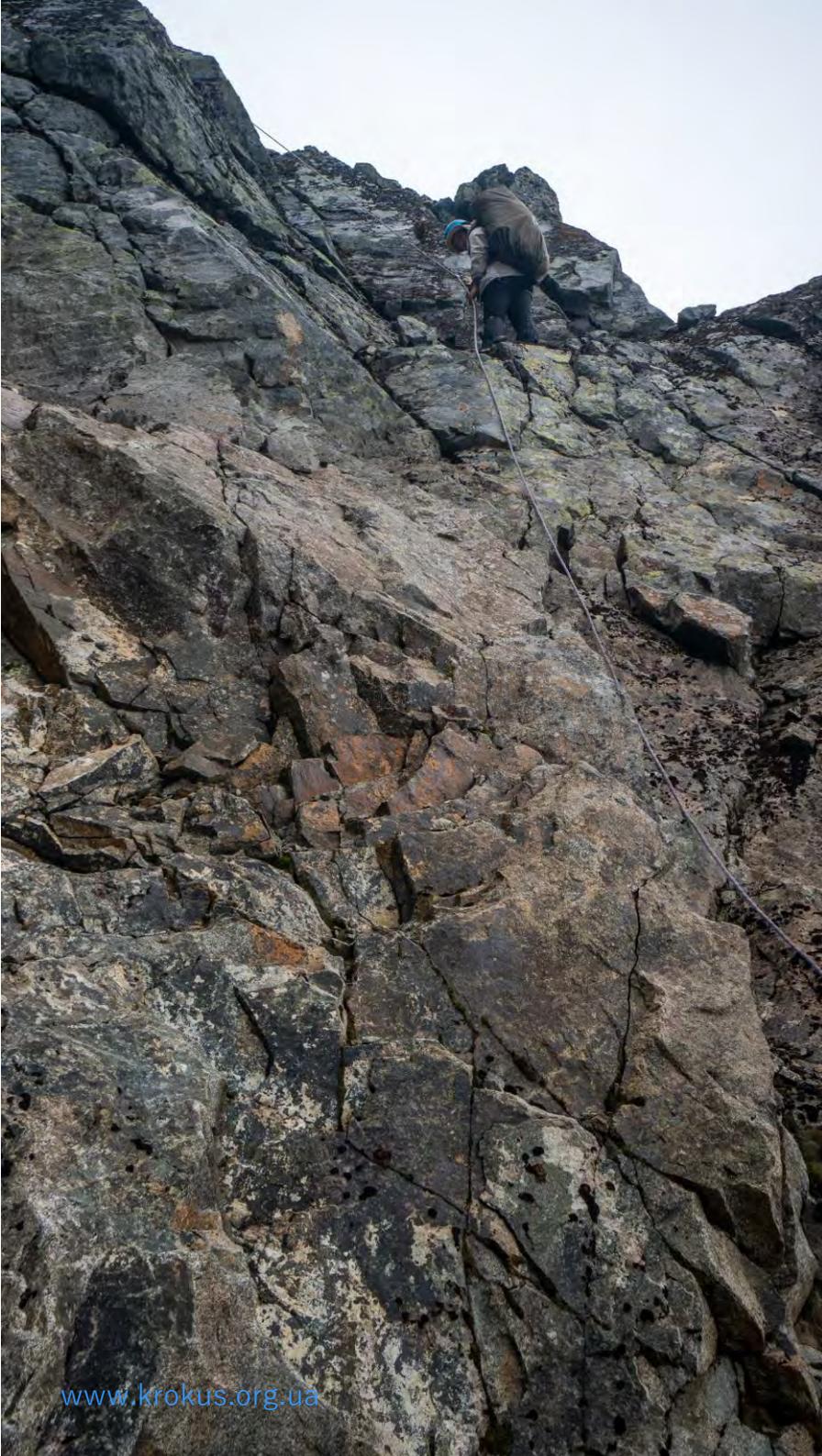
Фото 74. Перевал Дірхауг (2Б).

Фото 75. Підйом на перевал Дірхауг (2Б).
Бергшрунд перед скельною ділянкою.

www.krokus.org.ua

Фото 76. Підйом на перевал Дірхауг (2Б).
Перша мотузка.

www.krokus.org.ua

Фото 77. Підйом на перевал Дірхауг (2Б).
Друга мотузка.

Фото 78. Підйом на перевал Дірхауг (2Б).
Друга мотузка.

www.krokus.org.ua

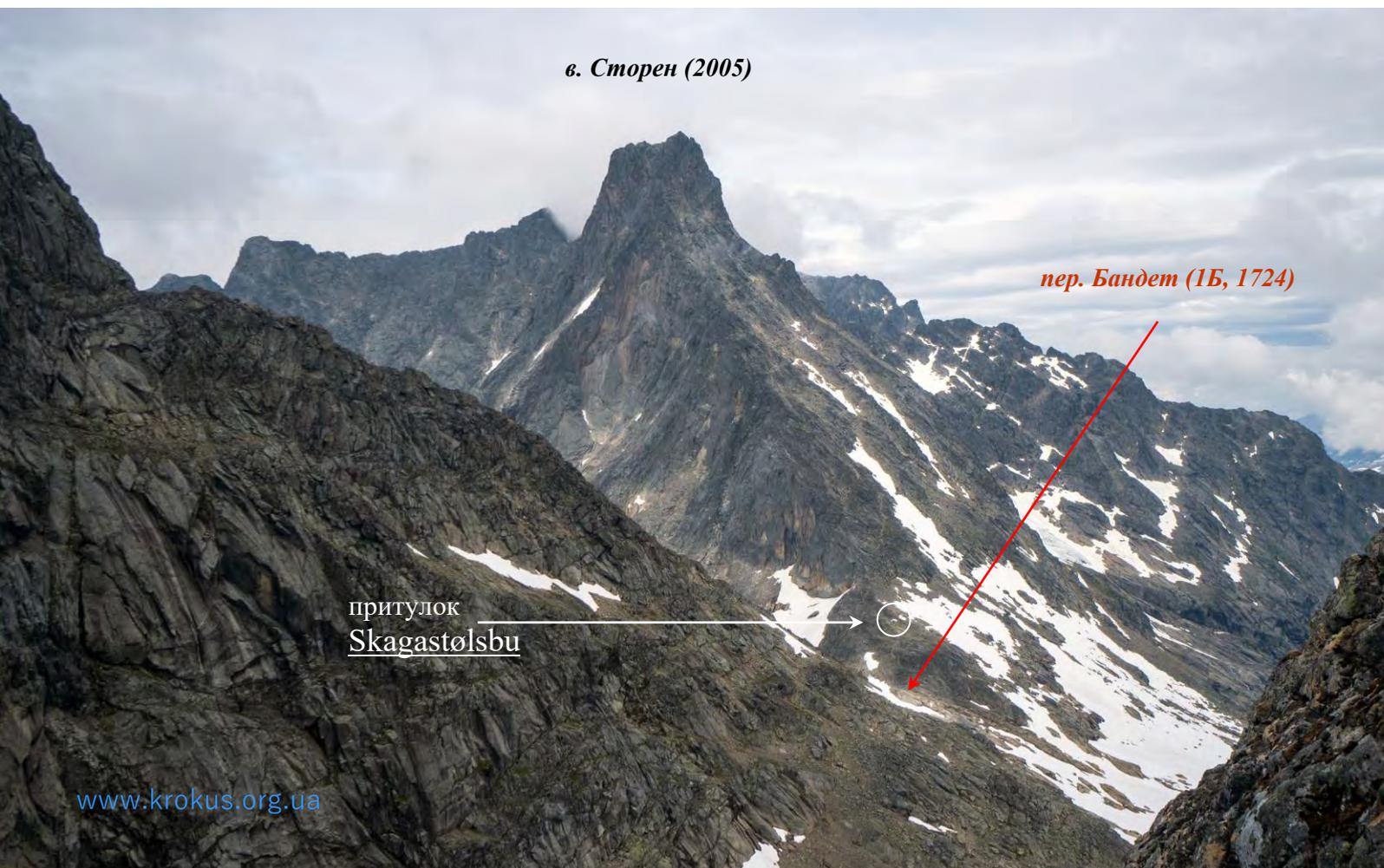
пер. Солейкард (2Б, 1907)

www.krokus.org.ua

Фото 79. Група на перевалі Дірхауг (2Б).

в. Сторен (2005)

пер. Бандет (1Б, 1724)

притулок
Skagastølsbu

www.krokus.org.ua

Фото 80. Вершина Сторен (2005). Фото з сідловини перевалу Дірхауг (2Б).

Фото 81. Спуск з перевалу Дірхауг (2Б).
Перша мотузка.

Фото 82. Спуск з перевалу Дірхауг (2Б).
Друга мотузка.

www.krokus.org.ua

Фото 83. Спуск з перевалу Дірхауг (2Б).
Перша мотузка.

www.krokus.org.ua

Фото 84. Спуск з перевалу Дірхауг (2Б).
Друга мотузка.

пер. Дірхауг (2Б, 1940)

R1

R2

R3

Фото 85.
Спуск з перевалу
Дірхауг (2Б).
Третя мотузка.

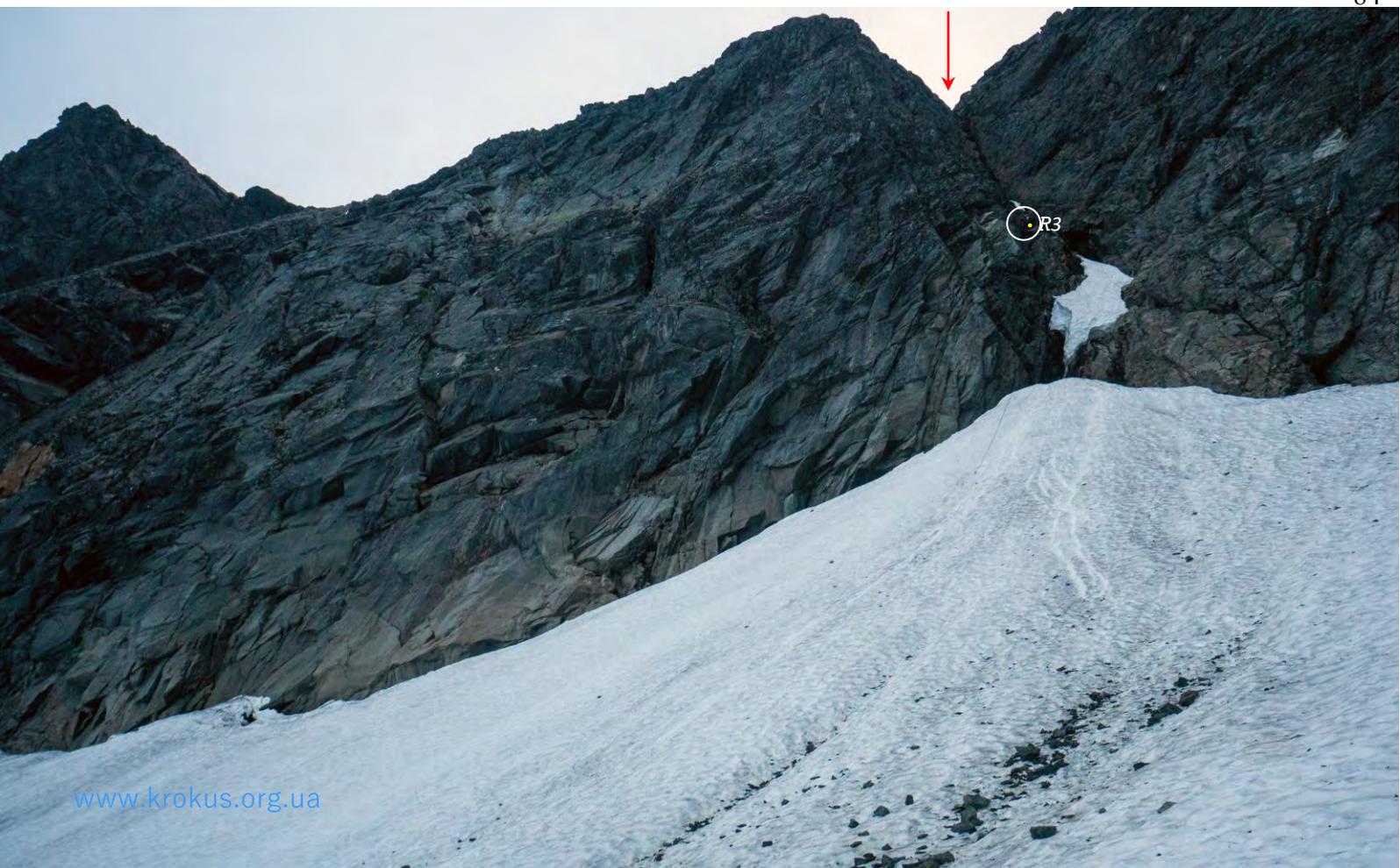

Фото 86. Перевал Дірхауг (2Б).

Фото 87. Ущелина Мідтмарадален. Фото зі стежки в над каньйоном Утла. Зум 11Х.

6.6. перевал Бандет (1Б, 1724 м).

*Перевал **Бандет** розташований в основному хребті масиву Хуррунгейн, між вершинами Дірхауг Пд. (2072) ([Søre Dyrhaugstinden](#)) та Сторен (2405) ([Storen](#)). Веде із ущелини Мідтмарадален (Midtmaradalen) в ущелину Скагастол (Skagastølsdalen). З боку ущелини Мідтмарадален – сніжно-осипний, з боку ущелини Скагастол – сніжний.*

ЧХЧ підйому на перевал з ущелини Мідтмарадален – 5-6 год.

ЧХЧ спуску з перевалу в ущелину Скагастол (61°29'17.3235", 7°49'22.2438") – 3-4 год.

Координати перевальної сідловини: 61°27'18.91", 7°51'25.01".

Рух до перевалу Бандет розпочинається з-під скель, якими група спускалася з перевалу Дірхауг (2Б) (фото 86). Ми знаходимося у верхів'ї льодовика Мідтмарадалс, у його північно-західній частині. Льодовик закритий, сніг щільний, добре злежаний після кількох циклів промерзання.

Спускаємось близько 500 вниз по снігу забираючи ліворуч і виходимо на лівобережну морену. Йдеться легко, крутизна ~30°. Далі прямуємо осипним схилом тримаючи напрямок на сідловину перевалу Бандет (1Б). Схил вкритий середнім осипом, з частими виходами гладких скель та періодичними вклиненнями невеликих сніжників. Швидкість тут дещо нижча, але це дозволяє нам не скидати висоту. Траверсуємо хребет із забором ліворуч ще 550 метрів, аж поки не виходимо на перевальну сідловину перевалу Бандет (1Б).

Сідловина досить широка, сніжно-кам'яна (фото 88, фото 89). На сніжнику достатньо рівного місця під намет, чим ми з задоволенням і скористались. Намет встигли поставити за кілька хвилин до опівночі, а ось вечера була готова ближче до 1 години ночі. Це була одна з кількох ночей, коли ми бачили світло зірок.

Вище перевальної сідловини на пагорбі (фото 89), який височить над перевалом в напрямку вершини Сторен (2405) знаходиться аварійний туристичний притулок DNT [Skagastølsbu](#) “[Hytta på Bandet](#)”, ([хатина на стрімчаку](#)), хоча з самої сідловини його не видно.

Вранці починаємо спуск в північному напрямку на льодовик Скагастолс (фото 90). Льодовик закритий, сніг дуже твердий. Перші 50 м — найкрутіші, схил до 45°, тому вибираємо найпологіші ділянки і набиваємо східці. Спроба спуститися глісером невдала — сніг занадто розкислий.

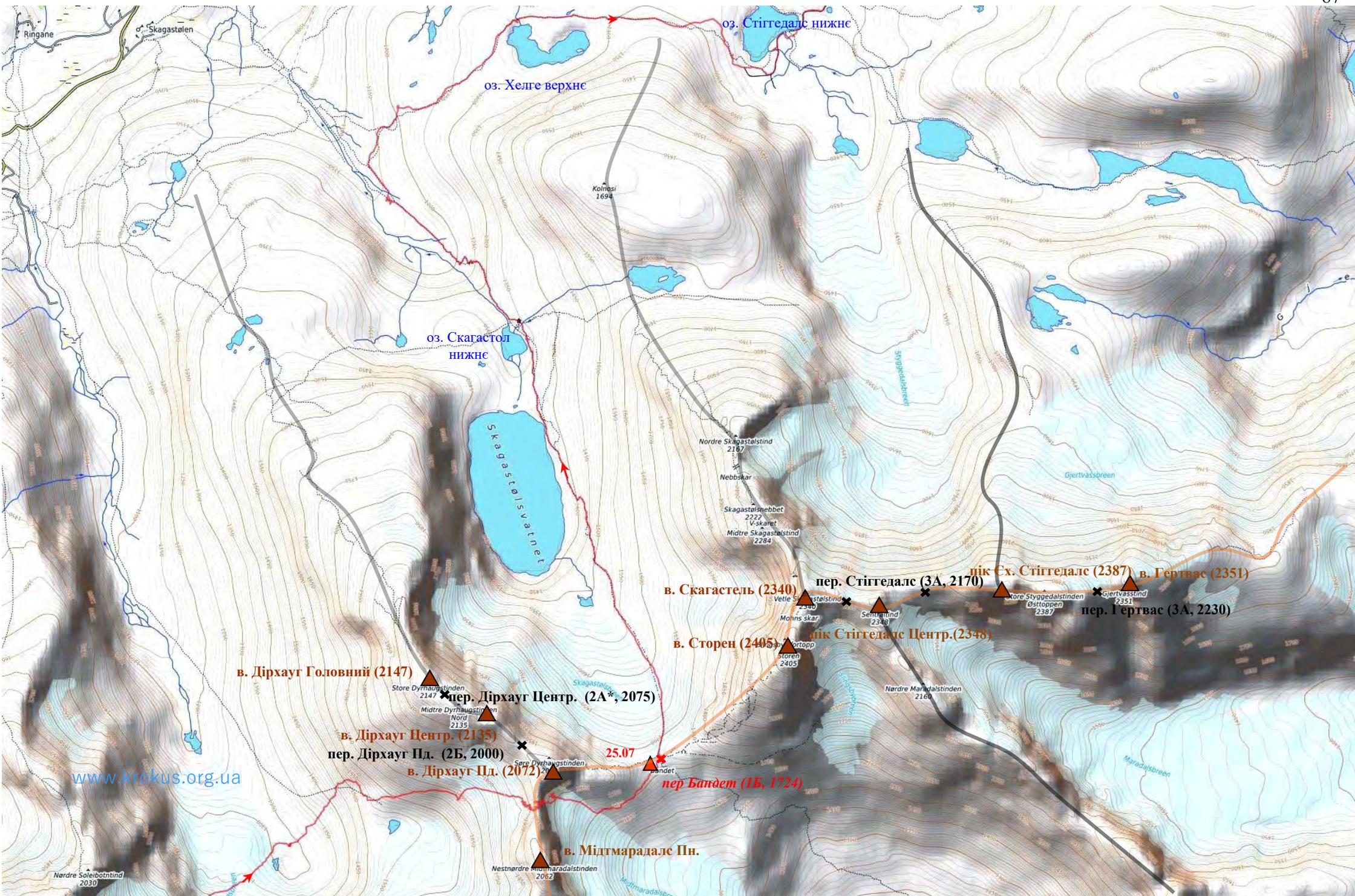
По сніжнику забираємо праворуч, щоб оминати відкриту частину льодовика Скагастолс (фото 92), і спуститись до першого (Мал. 9) безіменного озера. Спуск до озера проходить повністю снігом (фото 91). Звідси (61°27'47.1168" 7°51'09.2268") орієнтуючись на “тури” потрібно шукати марковану стежку. Далі стежка осипним схилом по середньому та крупному осипу (маркування “турами”) зводить нас до озера [Skagastølsvatnet](#).

Рухаючись стежкою вздовж озера [Skagastølsvatnet](#) підходимо до третього озера Heimste Skagastølsvatnet, на північному березі якого стоїть туристичний прихисток [Skagadalshytta](#) (фото 94). Стежка веде нас далі вниз по ущелині протяжними рівними терасами зарослими порослими низькою травою, а далі вона крутим серпантинном (фото 95) спускається в широку пологу частину долини Скагастол. Спершу півтора кілометри скидаємо стежкою з правого берегу річки. Шлях тут натоптаний, збитися складно. Через 1,5 км виходимо до відгалуження стежки, що веде до озера Стіггедалс нижнє. Стежка, перші 300 метрів з початком

набору висоти, слабо помітна. Вигулькає то тут, то там, а то й зовсім губиться. То ж ми просто тримаємо напрямок на озеро Хелге нижнє (Мал. 9), у формі підкови, де запланований обід.

Після обіду все так же радше тримаємо напрямок, аніж впевнено крокуємо стежкою. Добре, що рослинність низька, йти можна де завгодно. За 1.3 км виходимо до наступного озера - Стіггедалс нижнє (фото 111). Воно наповнене водою з однойменного льодовика з домішками сірого мулу. Вода однозначно не питна. За озером починається ґрунтова дорога, яка веде вниз по ущелині, але щоб потрапити на неї потрібно переправитися через річку Стіггедалс, що витікає з-під льодовика і впадає у вищезгадане озеро. Знаходимо широкий мілкий розлив і переходимо річку вбід (фото 96). Вода не холодна, але течії майже немає, глибина близько метра.

Одразу після броду виходимо на ґрунтову дорогу, яка і приводить нас майже до самого місця ночівлі з південно-західного боку озера Скауйсе (фото 113). Саме озеро захищене від сторонніх поглядів у низовині і з дороги не проглядається. Щоб потрапити на нього, сходимо з дороги до того, як вона поверне у долину і проходимо 350 м на схід. Вода в озері чиста та прозора, поруч є струмки і вдосталь рівних ділянок під намети.

Мал 9. Мапа околиць перевалу Бандет (1Б).

Фото 88. Група на перевалі Бандет (1Б).

в. Сторен (2405)

уц. Скагастол

Фото 89. Місце ночівлі на перевалі Бандет (1Б).

Фото 90. Початок спуску з перевалу Бандет (1Б) в ущелину Скагастол.

льод. Скагастол

Фото 91. Шлях спуску з перевалу Бандет (1Б) льодовиком Скагастол.

пер. Бандет (1Б, 1724)

Фото 92. Льодовик Скагастол

в. Дірхауг Пд. (2072)

пер. Дірхауг Пд. (2Б)

в. Дірхауг Центр. (2135)

в. Дірхауг головний (2147)
пер. Дірхауг Центр. (2А*)

Фото 93. Хребет Дірхауг. Фото при спуску з перевалу Бандет (1Б).

хати́на Скагадале ([Skagadalshytta](#))

Фото 94. Привал біля озера Скагастол нижнє (Heimste Skagastølvatnet).

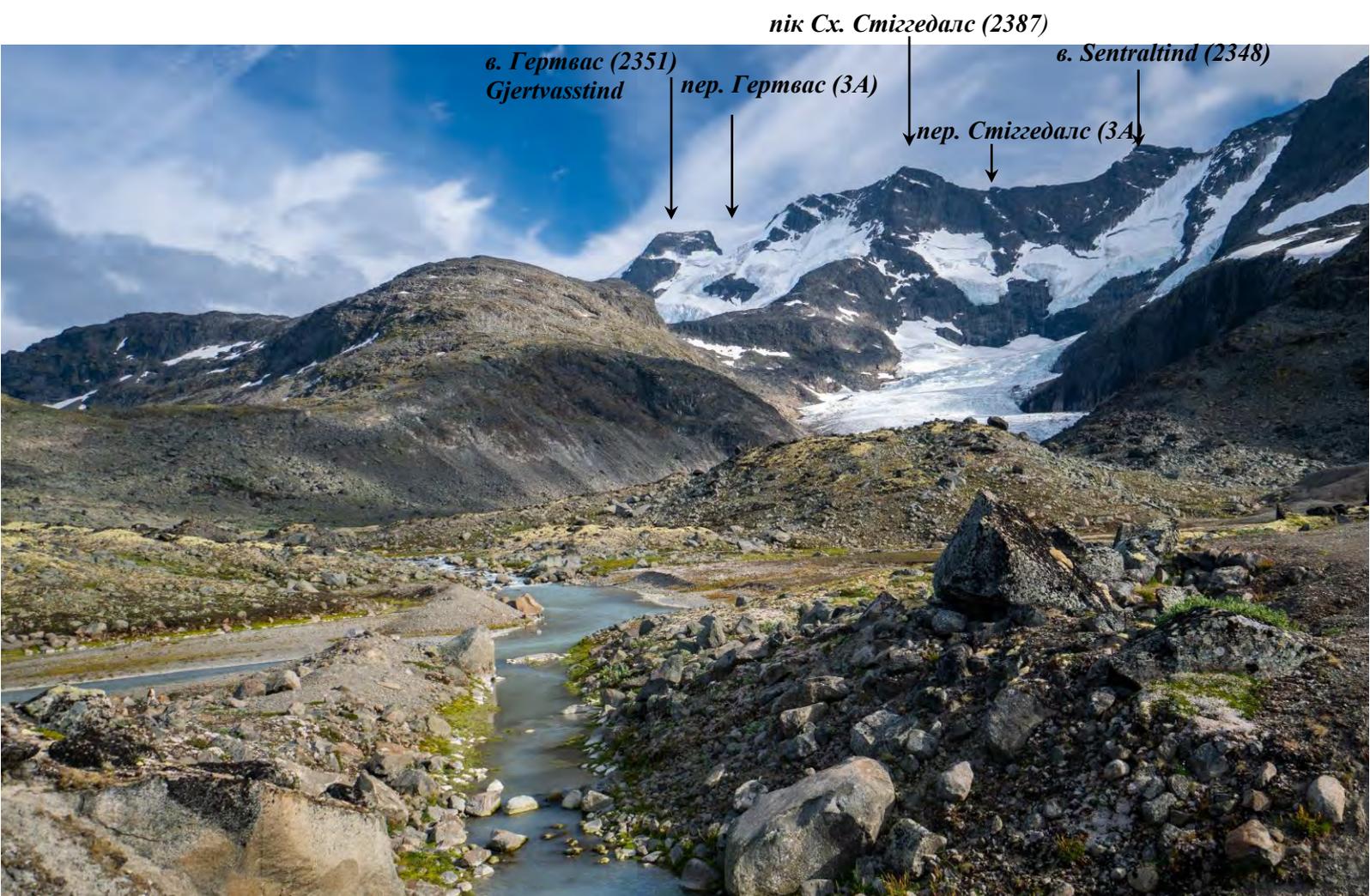

Фото 95. Спуск з перевалу Бандет (1Б). Долина Скагастол.

озеро Стіггедалс нижнє

Фото 96. Брід через річку Стіггедалс.

пiк Сх. Стіггедалс (2387)

*в. Гертвас (2351)
Gjertvasstind*

пер. Гертвас (3А)

в. Sentraltind (2348)

пер. Стіггедалс (3А)

Фото 97. [Льодовик Стіггедалс](#).

6.7. перевал Фаннарокі (1А, 1861 м).

*Перевал **Фаннарокі** знаходиться в масиві Фаннарокен (це північно-східна частині масиву Хуррунгейн), між вершинами Штайндальснозі (2025) ([Steindalsnosi](#)) та Фаннарокі (2068) ([Fannaråki](#)). Веде із ущелини Стейндален (Steindalen) до озера Престесейнс (Prestesteins vatnet). З боку ущелини Стейндален – сніжно-осипний, з боку озера Престесейнс – сніжний.*

ЧХЧ підйому на перевал з ущелини Стейндален – 5-6 год.

ЧХЧ спуску з перевалу до озера Престесейнс – 2-3 год.

Координати перевальної сідловини: 61°31'13.53", 7°54'35.92".

Першопроходження: 27.07.2025 р.

Підйом на перевал Фаннарокі (1А) починаємо від місця ночівлі на південному березі озера Скауйсе (фото 113). Ранок похмурий, у нижній частині ущелини стоїть низький туман, видимість обмежена, але без опадів.

Рухаємось берегом на захід, далі на північ (азимут $\approx 350^\circ$), обходячи водойму по її західному краю і впираємось в річку Скауйсе.

Річка Скауйсе, яка витікає з озера Скауйсе досить широка, але мілка. Приблизно в 10-ти метрах нижче витoku річки з озера є місце зручне для переходу по камінню.

Подолавши річку починаємо підйом некрутим трав'янистим схилом правого берега. Далі виходимо на стежку, що веде до прихистку Екрехітта ([cabin Ekrehytta](#)). Погода поступово покращується, хмари піднімаються, з'являється сонце. Місцевість кам'яниста, місцями вкрита мохом і лишайниками. Попри відсутність чіткої стежки, рухаємось досить швидко: спочатку у північно-західному, далі - західному напрямку до першої проміжної точки - прихистку Екрехітта. Біля притулку починається вже добре натоптана маркована стежка (фото 98), яка веде знизу від ґрунтової дороги до вершини Фаннарокі. Ділянка до прихистку має невеликий набір висоти, а далі починається більш крута ділянка підйому тому серпантин стежки значно полегшує підйом.

Спочатку стежка піднімається вздовж правого краю долини Стейндален, поступово набираючи висоту. У верхній частині вона звертає праворуч за ходом руху, відводячи від нашого напрямку на перевал.

В цьому місці група залишає стежку і прямує без неї через осип правого схилу долини. Подолавши ділянку крупноблочного осипу з нестійкими брилами, спускаємось на дно ущелини, де тече річка.

Далі рухаємось уздовж русла та виходимо на закритий сніжником льодовик без тріщин (фото 99). Сніг щільний, підталій; пересування можливе без кішок і значно швидше, ніж по осипу.

Подальший шлях до перевалу, крім двох коротких кам'янистих виходів (фото 101), проходить по снігу (фото 102, фото 103). Середня крутизна підйому на перевал $\sim 25^\circ$ (max 30°), місцями зустрічаються дрібні ділянки осипу. У верхній частині підйому видимість покращується, і чітко проглядається сідловина перевалу Фаннарокі, що лежить між схилами вершин Фаннарокі (2068) і Штайндальснозі (2025).

Сідловина перевалу широка, сніжна (фото 104), похила в бік спуску (фото 103). За необхідності на сідловині можна заночувати - достатньо горизонтального місця під намет і по камінню нижче сідловини тече в досталь води. З перевалу в північно східному напрямку, в бік спуску, добре видно озеро Престесейнс (фото

103), а позаду, у західному напрямку, залишається долина Стейндален, звідки відбувався підйом. Далі маршрут групи продовжується у напрямку вершини Фаннарокі (2068).

Характер маршруту:

Початок маршруту: південний берег озера Скауйсе

Тип рельєфу: трав'янистий схил → стежка → осип → сніжник

Стан снігу: щільний, без тріщин

Крутизна: до 30°

Орієнтування: легке при гарній видимості, можливе ускладнення в тумані

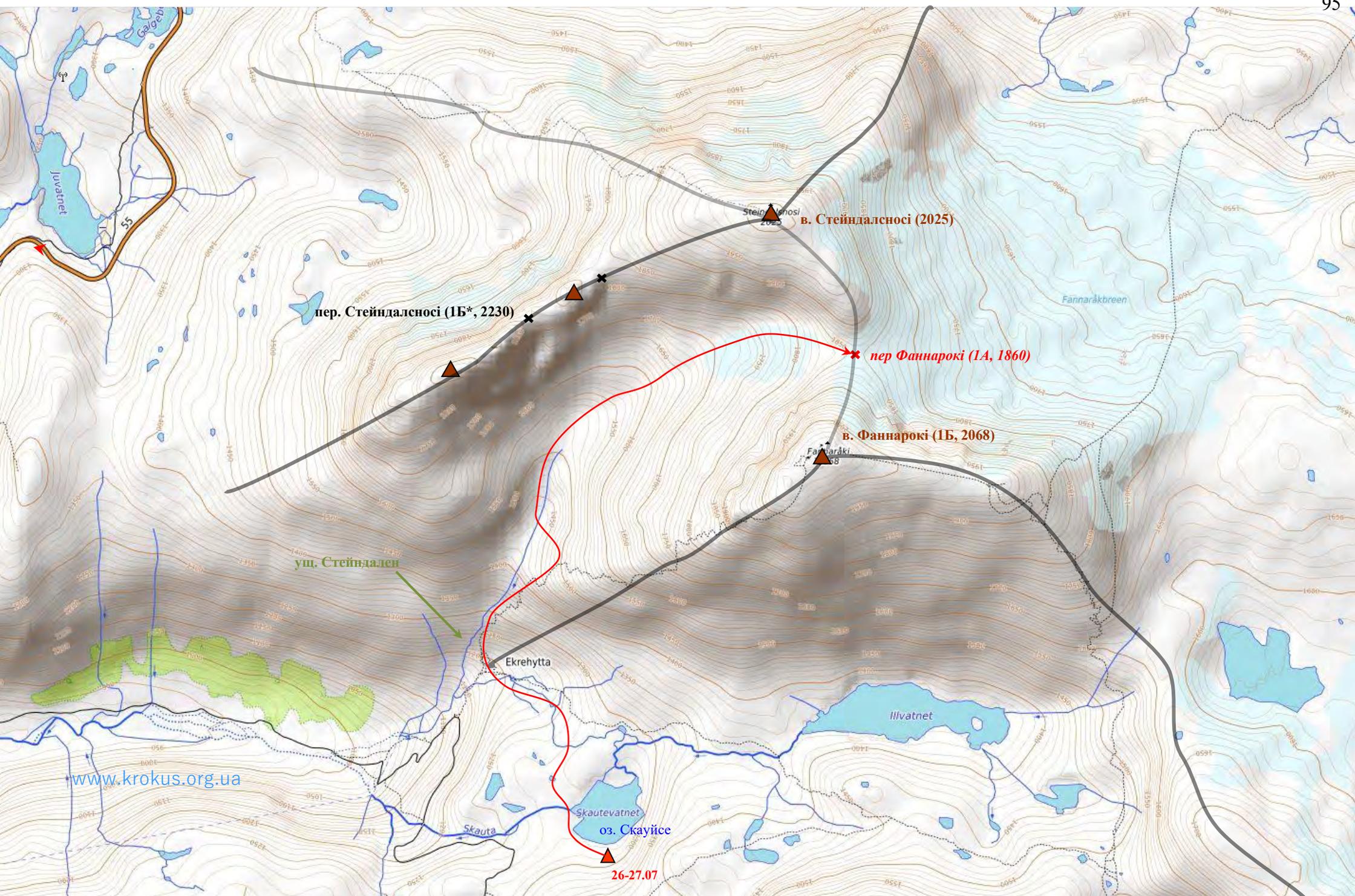
Тривалість підйому: близько 5 годин

Коментар за результатами проходження

Перевал Фаннарокі (1А) — типовий сніжно-осипний маршрут початкової категорії складності.

За умов стабільного снігового покриву не вимагає спеціального спорядження.

Маршрут зручний і безпечний при ясній погоді, проте в умовах туману або низької хмарності орієнтування у верхній частині цирку може бути складним через відсутність маркування.

Мал 10. Мапа околиць перевалу Фаннарокі (1А).

Фото 98. Підйом на перевал Фаннарокі (1А). Рух стежкою.

Фото 99. Прихисток Екрехїтта (cabin Ekrehytta).

Фото 100. Підйом на перевал Фаннарокі (1А). Рух сніжником.

Фото 101. Підйом на перевал Фаннарокі (1А). Скельно-осипна ділянка.

Фото 102. Підйом на перевал Фаннарокі (1А). Закритий льодовик.

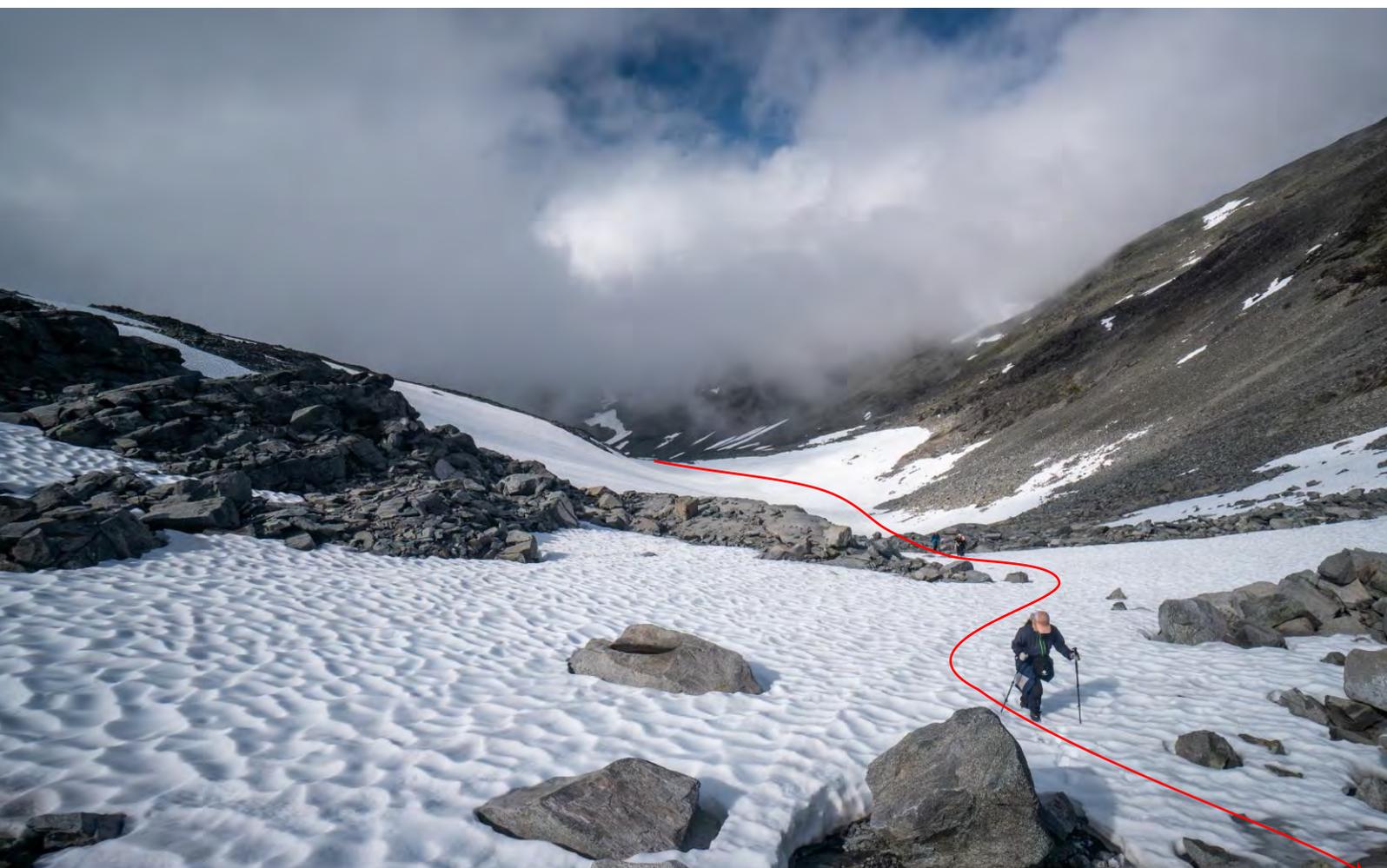

Фото 103. Підйом на перевал Фаннарокі (1А).

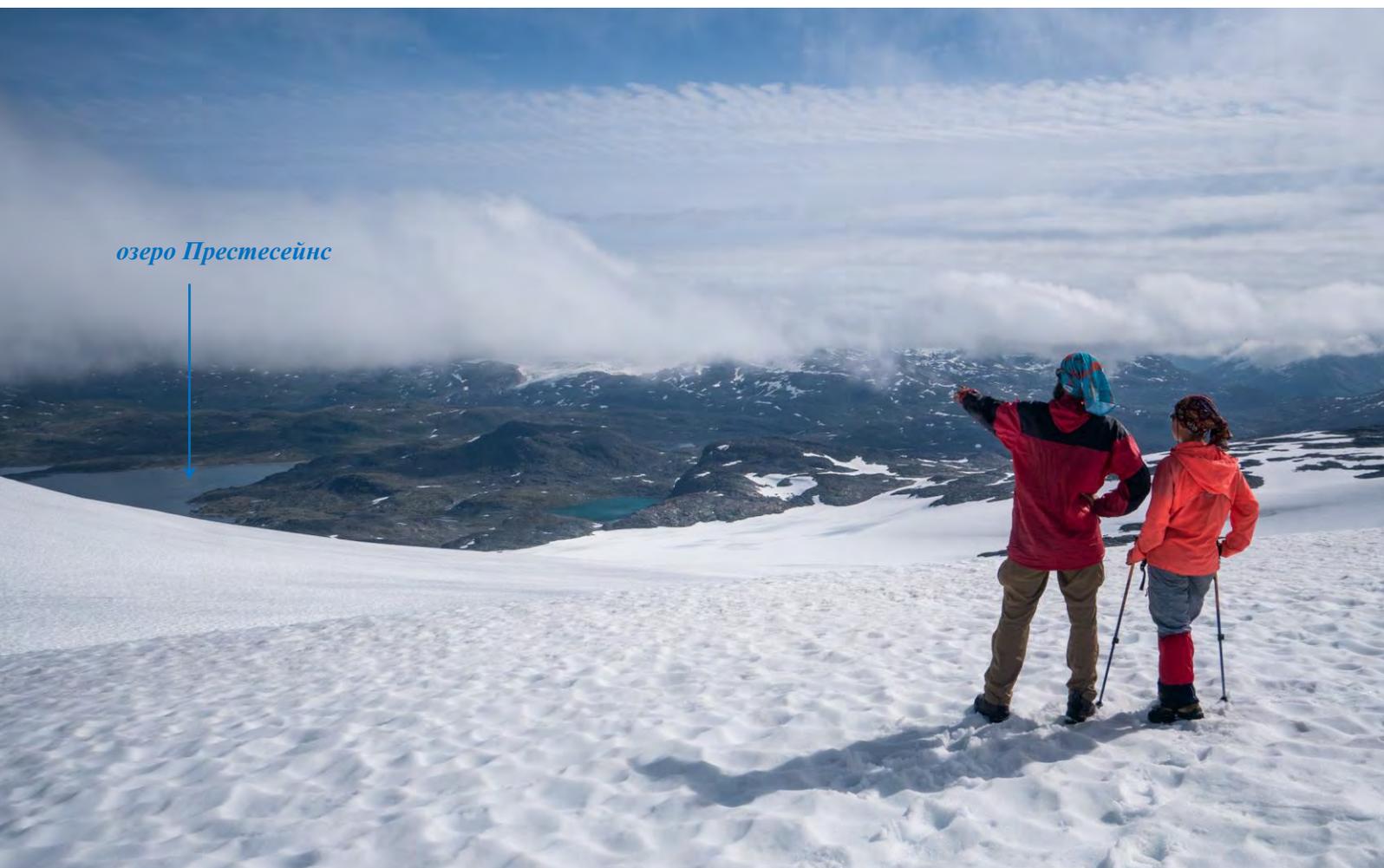

Фото 104. Вид з перевалу Фаннарокі (1А) в бік спуску.

Фото 105. Група на перевалі Фаннарокі (1А).

6.7. Вершина Фаннарокі (1Б, 2068 м).

Вершина **Фаннарокі** знаходиться в масиві Фаннарокен (це північно-східна частина масиву Хуррунгейн) з боку перевалу Фаннарокі (1А) – сніжно-осипна, з боку ущелини Скагастол – осипна.

ЧХЧ підйому на вершину з перевальної сідловини пер. Фаннарокі (1А) – 5-6 год.

ЧХЧ спуску з вершини до озера Скауйсе – 2-3 год.

Координати вершини: 61°31'0.51", 7°54'31.06".

Підйом на вершину [Фаннарокі](#) розпочинаємо з перевальної сідловини перевалу Фаннарокі (1А). Піднімаємося вгору по сніжнику вздовж гребеня (азимут 200°).

Спочатку крутизна підйому складала близько 20–25°, однак через 150 м вона збільшувалася до 35–40°, тому для безпечного руху замість трекінгових палиць використовуємо льодоруби.

Ще через 150 м, орієнтовно в точці 61°31'6.47"N, 7°54'34.39"E, сніжник завершувався, і подальший шлях пролягав по крупноблочному осипу (фото 107).

В цьому місці на мапі позначено стежку, однак на місцевості вона умовна — пересування здійснювалося по азимуту $\approx 180^\circ$, лише подекуди траплялися фрагменти стежки (фото 116).

З вершини відкривається широкий панорамний краєвид. Тут розташована будівля притулку [Fannaråkhytta](#), що належить Норвезькому туристичному товариству (DNT) (фото 109).

Спуск розпочато стежкою, яка прямує у південно-сідному напрямку. Стежка добре натоптана, промаркована численними “турами”. Швидко рухаємося стежкою і через 2 год спуску доходимо до району ранкового старту.

Фото 106. Підйом на вершину Фаннарокі. Вихід зі сніжника на осип.

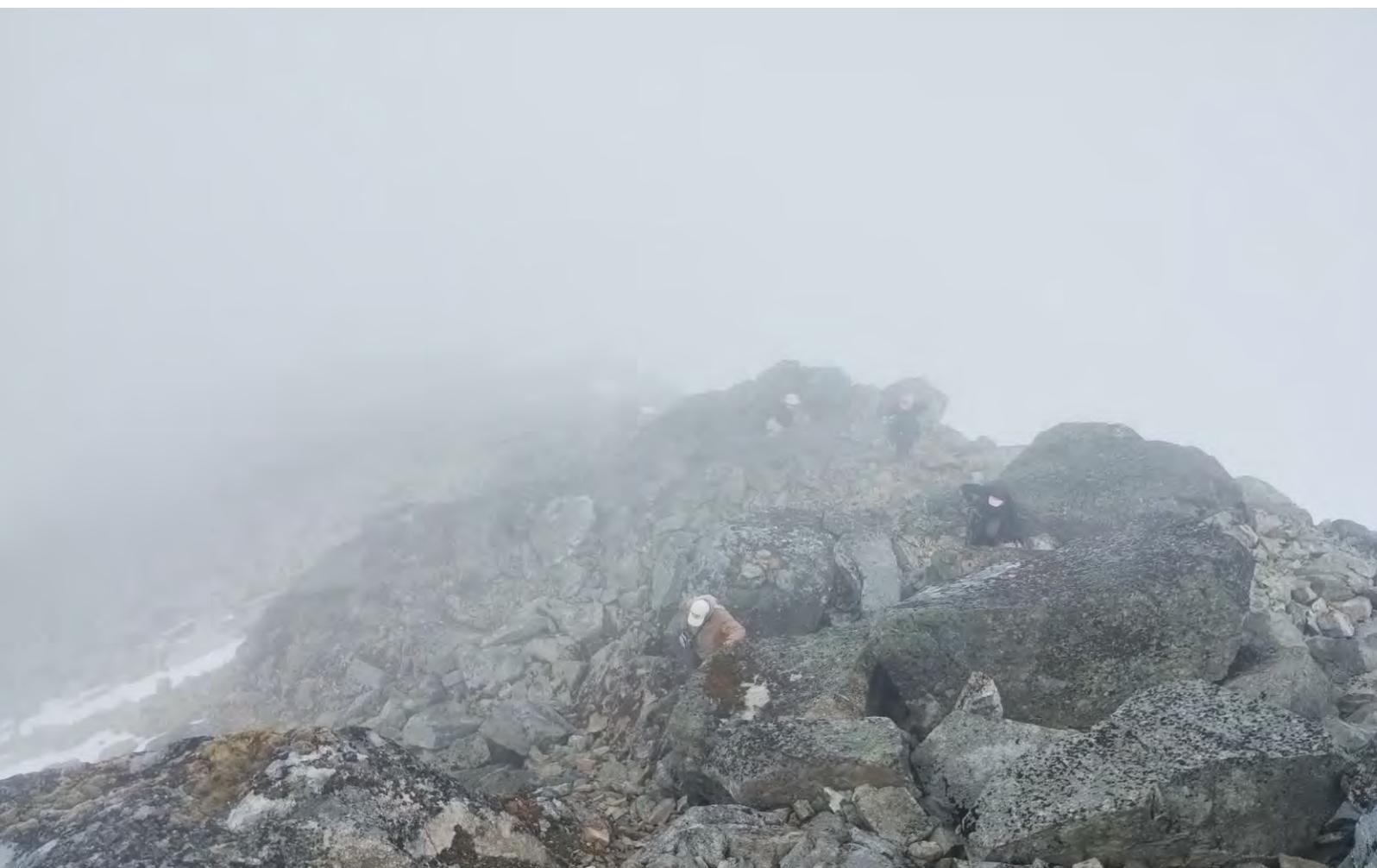

Фото 107. Останні метри перед виходом на вершину Фаннарокі. Рух по осипу.

Фото 108. Група на вершині Фаннарокі.

Фото 109. На вершині Фаннарокі (1А).

Фото 110. Спуск з вершини Фаннарокі.

Фото 111. Спуск з вершини Фаннарокі. Верхів'я ущелини Стейндален.

Фото 112. Спуск з вершини Фаннарокі. Стежка.

Фото 113. Ночівля на озері Скауйсе.

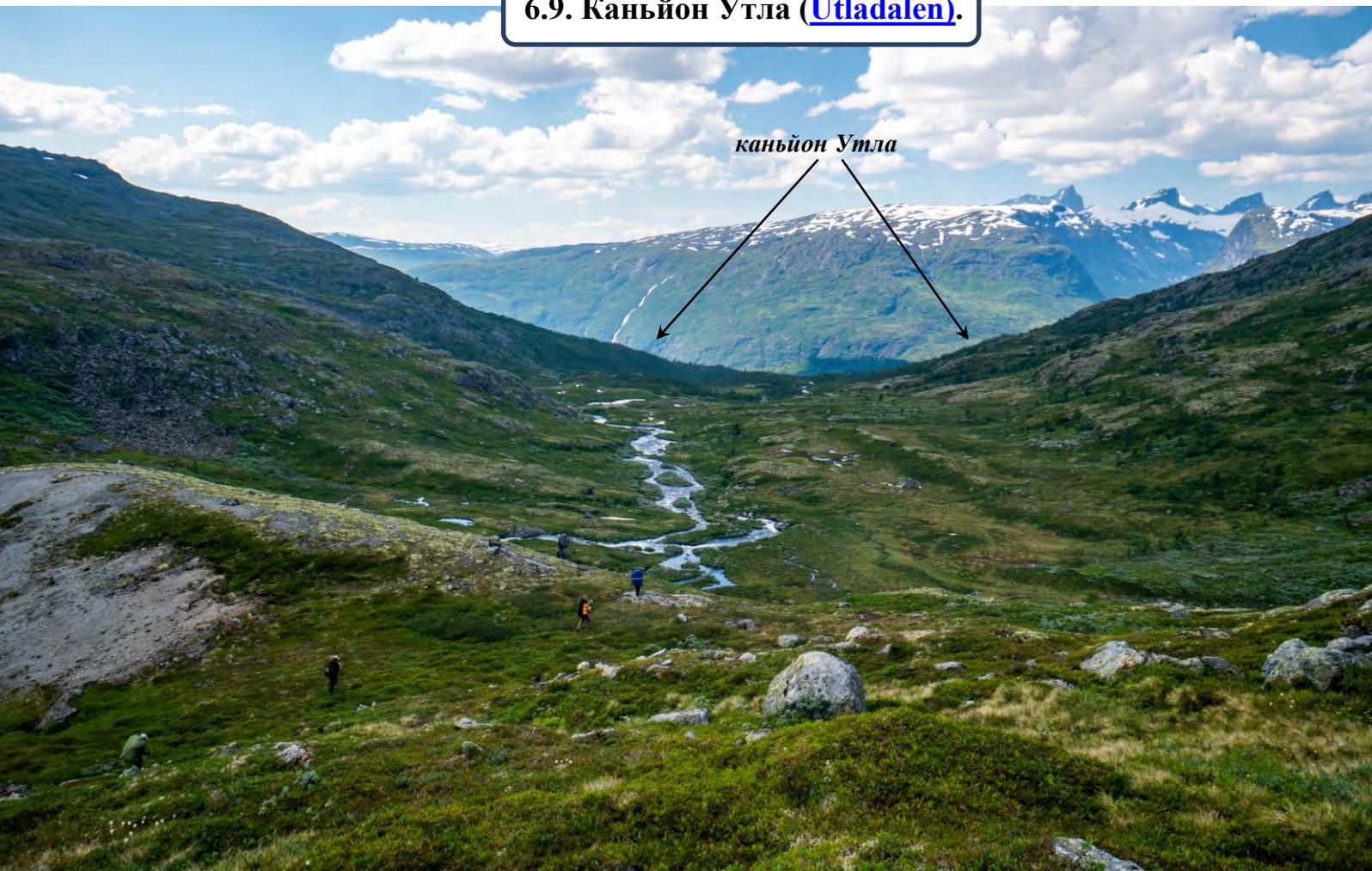
6.9. Каньйон Утла ([Utladalen](#)).

Фото 114. Долина Морка-Колдедален.

Фото 115. На стежці в долині Морка-Колдедален.

Фото 116. На стежці за групою хатинок Веттісморкі.

Фото 117. Урочище Струпане (Strupane). Стежка лівого берега річки Утла.

Фото 118. Стежка вздовж річки Утла.

Фото 119. Річка Утла.

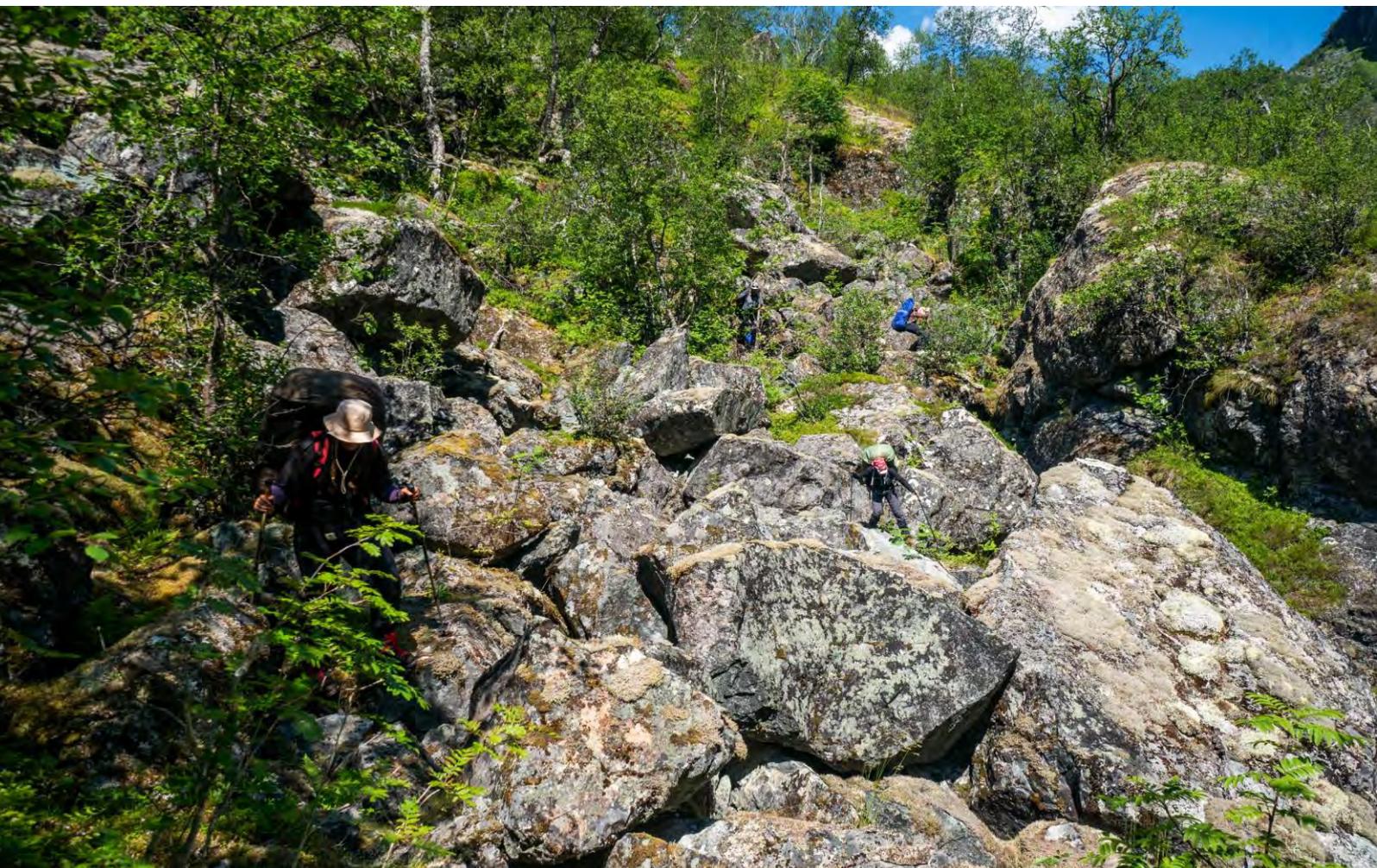

Фото 120. Рухасмося правим берегом річки Утла.

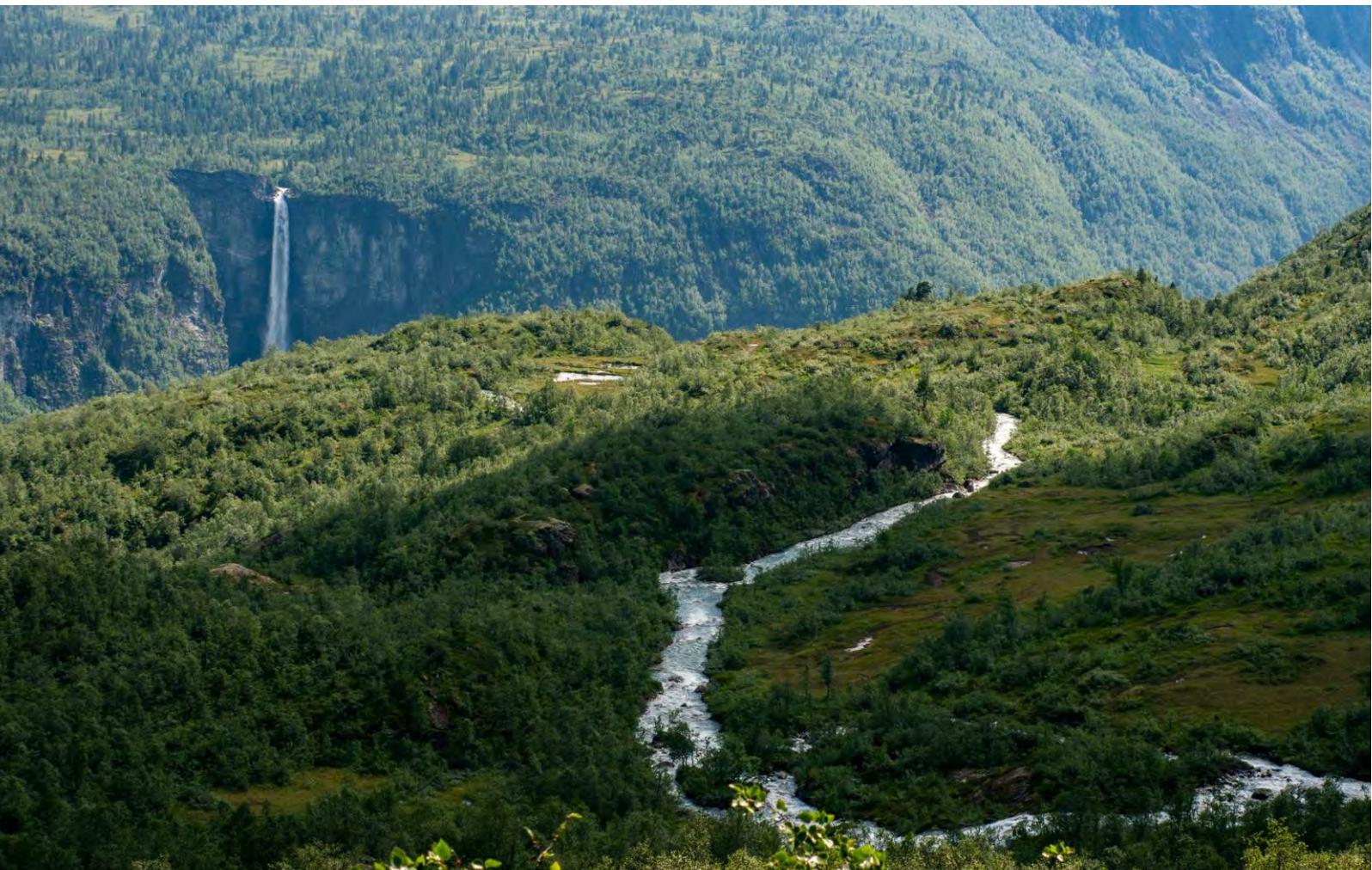

Фото 121. Каньйон Утла. Фото від озера

Фото 122. Ущелина Марадалс. Фото зі стежки траверсу хребта Фрікен.

Фото 123. Ущелина Столсмарадален.

7. Висновки та рекомендації

Результати подорожі, в цілому, можна вважати задовільними. Розпочато дослідження гірських масивів Хуррунтгейн ([Hurrungane](#)) та Столснос ([Stølsnos](#)). Вдалося пройти ряд нових перевалів, у тому числі технічно складні скельні перевали 2Б – Вікінг, Солейкард та Дірхауг.

Запланований маршрут був здебільшого пройдено. На жаль із-за браку часу вимушені були відмовитись від траверсу кінцевої ділянки маршруту: масиви Смошстаб ([Smørstabb Massif](#)) та Гальдхопіген ([Galdhøpiggen Massif](#)).

Короткі зауваження по деяким ділянкам пройденого маршруту.

Як альтернативу зв'язі перевалів Дірхауг (2Б) + Бандет (1Б) варто звернути увагу на перевал Дірхауг Пд. (2Б) ([фото 64](#), [фото 93](#), [Мал. 9](#)).

Дуже цікавою для проходження є ділянка основного вододільного хребта від в. Скагастоль (2340) до в. Гертвас (2350) ([Мал. 9](#)) з новими перевалами 3А.

8. Додатки.**8.1. Кошторис.**

	стаття витрат	на одну людину			на групу в 8 чол.	
		грн	NOK	всього	грн	NOK
				грн		
1	Транспортні витрати:			15 818,10	119859,45	
	потяг: Київ – Перемишль	1790,50			12 533,50	
	Перемишль – Варшава Ц.	734,87			5 144,10	
	Варшава Центр. - Гданськ					
	авіа: Гданськ – Осло	2345,00			16 760,00	
	авто:					
	Гданськ (вокзал) – ночівля аеропорт	111,11			888,88	
	Осло (аеропорт) – Høvik kirke	839,18			6 713,45	
	Høvik kirke – Sandvika Bussterminal	183,30			1 466,40	
	Sandvika Bussterminal – Tyinkrysset	1872,00			14 976,00	
	Tyinkrysset – Tyinosen (таксі)	781,13			6 249,04	
	Turtagrø – Elvesæter	237,45			1 899,60	
	Elvesæter – Lom	42,25	10		338,00	
	Lom - Otta					
	Otta - Lillehammer					
	потяг: Lillehammer – Осло	1378,47			11 027,76	
	авто:					
	Осло Busterminalen – Fokserød	724,00			5 792,00	
	Fokserød – Осло (аеропорт)	166,60			1 332,80	
	авіа: Осло – Гданськ	2345,00			18 760,00	
	авто:					
	Гданськ (аеропорт) – ночівля – зупинка автобуса AutoLuh	107,24			857,92	
	Гданськ – Київ (Видубичі)	2160,00			15 120,00	
2	Продукти:			2 249,65	17 997,20	
	на маршруті	1921,40			15 371,20	
	в дорозі	328,25			2 626,00	
3	Аптечка (поповнення)	49,50		49,50	396,00	
4	Батарейки	109,00		109,00	872,00	
5	Бензин	195,13		195,13	1 561,04	
6	Страховка					
	ВСЬОГО		18 421,38		140 685,69	

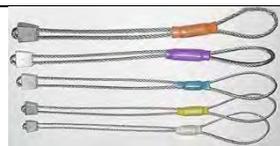
Курс євро – 49,00 грн за 1 євро

Курс крони – 4,17 грн за 1 норвежську крону

8.2. Групове та особисте спорядження

Табл. 2. Групове спорядження

	найменування	кількість (шт)	вага (г)	примітка
1	намет Tramp (Grot B v2) з юбкою + підстилка	1	6500	
2	тент	1	850	
3	мультипаливний пальник PRIMUS OmniFuel з балоном 0,6 та 0,3 https://alpsport.ua/ua/multitoplivnaya-gorelka-primus-omnifuel-z-fljagoju-0-6l	2	464+ 392	
4	запасний пальник PRIMUS MultiFuel без балону	1	416	
5	бензин	5,0 л	3700	
6	термочохол	1	140	
7	захист від вітру	2	200	
8	половник	1	48	
9	комплект для миття посуду	1	60	
10	каструля Primus EtaPot 3.0 л	1	515	
11	каструля Primus EtaPower 2.9 л	1	430	
12	фотоапарат цифровий Canon PowerShot S20 IS в чохлі	1	1200	
13	фотоапарат цифровий Nikon J1	1	1000	
14	спальний мішок ковдра Viking 200 (Commandor) http://hotline.ua/sport-spalnye-meshki/commandor_viking_200/	2	3220	
15	спальний мішок ковдра Terra	2	2400	
16	спальний мішок	1	1700	

	найменування	кількість (шт)	вага (г)	примітка
17	мапи + документи	<u>1</u>	500	
18	планшет CHUWI Vi8, Windows 10	<u>1</u>	450	
19	супутниковий телефон Thuraya XT	1	220	
20	батареї АА	24	504	
21	радіостанція Baofeng BF-T20	4	400	
22	GPS Garmin eTrex Legend HCx	1	171	
23	Power банк Xiaomi 20000	3	1050	
24	аптечка	1	2000	
25	ремонтний набір	1	500	
26	мотузка осн. 50 м 10.0 мм	3	8449	
27	мотузка доп. 50 м 6.0 мм	1	1245	
28	розхідна мотузка 15 м 8 мм	1	576	
29	стац. петлі (відтяжки)	5	205	
30	мікро стопер “Стопер” (1-5) +екстрактор “криса”	5	227	
31	молоток скельний <i>Salewa Rock Hammer</i> https://www.salewa.com/rockhammer-00-0000001160	1	500	
32	скельний гак	10	500	
33	якірний скельний гак	2	100	
34	френд https://alpinist.biz/archives/7117	5	625	
35	льодобур	5	460	
36	карабін	10	500	

	найменування	кількість (шт)	вага (г)	примітка
37	розхідні карабіни	5	260	
38	снігова лопата	1	500	
39	сніговий (фірновий) якір	5	956	1 залишили

загальна вага:

44 262

Табл. 3. Особисте спорядження

	найменування	кількість	вага (грам)		
			в рюкзаку	поза рюкзаком	
1	наплічник Vertex 100	1	3010		www.terraincognita.ua/catalog/rucksaks/vertex.html
2	накидка на наплічник Terra Incognita RainCover L	1	150		http://terraincognita.ua/catalog/accessories/raincover.html
3	килимочок Termarest Z-Lite в чохлах Nulon "Снаряжение"	1	553		https://www.gorgany.com/kvlymok-therm-a-rest-z-lite-sol-regular.html
4	плащ пончо поліетиленовий	1	220		https://shafa.ua/men/verkhniaia-odezhda/dozhdeviki/116637666-poncho-bluefield-nakidka-vid-doshu-na-ryuzzak-do-100-litriv-plash
	плащ-пончо з тканини bluefield		470		
5	плащ індивід. поліетиленовий	1	165		
6	компас планшетний 22С	1	42		
7	годинник водонепроникний				
8	ліхтар Tikka E43 RBY, Petzl	1	74		
9	окуляри сонцезахисні Sherpa 079, Julbo	1		95	
10	кепка BDU (бейсболка)	1		71	
11	лижна шапка	1	34		
12	вітровка LITE-SPEED JKT, Montane	1		195	
13	сорочка	1		235	
14	пухівка, Lafuma	1	905		
15	джерпер Rondo, Comandor	1	331		
16	штани Marmot Limantour Pant	1		411	http://turkul.net/shtany-marmot-limantour-pant-26561.htm
17	штани ходові запасні (білуачні)	1	406		
18	штани ходові запасні Turbat	1	280		
19	штани термо Frozzy, Commandor	1	238		
20	футболка термо Rock Front	1	232		
21	шкарпетки товсті теплі	3п	170	85	
22	шкарпетки тонкі	3п	70	35	
24	рукавиці NordBlanc 2848 Ski Gloves, Comtex	1п	96		
25	гамаші Travel-Extreme Snow	1п		204	http://multisport.com.ua/odezhda/gamashi/travel-extreme-snow
26	носова хустка	3	33		
27	кросівки	1п	1030		
28	вібрам Gronell Aspen	1п		2300	https://multisport.com.ua/obuv/gorniebotinki/gronell-aspen
29	посуд (кружка, миска, ложка, ніж)	1к	274		
30	туалетне приладдя: рушник, мило, з/щітка, з/паста, гребінець	1к	190		
	всього		8 973	3 631	

загальна вага: 12 604

Табл. 4. Особисте спеціальне спорядження

	найменування	кількість	вага (грам)		
			в рюкзаку	поза рюкзаком	
1	льодоруб Black Diamond Raven with Grip, 75 см (BD 410157-75) https://blackdiamond.com.ua/ledorub-black-diamond-raven-with-grip-75-sm-bd-410157-75/	1	600		
2	каска PETZL ELIOS 1	1	350		
3	страхувальна система Nord-Vento - низ	1к	455		
4	страхувальний вус ~ 5 м	1	103		
5	страхувальні рукавиці	1п	85		
6	прус (мотузка 6 мм)	1	116		
7	карабін	4	290		
8	гальмівний пристрій Petzl reverso-3 https://www.gorgany.com/spuskovyi-prystrii-petzl-reverso.html	1	77		
9	жумар KONG 896-D LIFT right handle	1	218		
10	кішки Salewa AGUILLE STEP-I https://turkul.net/alpinistskie-koshki-salewa-aguille-2-0-antiboot-step-in-12793.htm	1п	1154		
11	трекінгові палиці Black Diamond https://blackdiamond.com.ua/palki-trekkingovye-black-diamond-trail-64-140-bd-112507.6006/	1		735	
	ВСЬОГО		3 448	735	

загальна вага: 4 183

Табл. 5. Вагові характеристики, при виході на маршрут

	на групу (кг)	на 1 людину (кг)	
		в рюкзаку	загальна
особисте спорядження	134,296	12,421	16,787
групове спорядження	44,262	5,533	5,533
продукти	48,200	6,025	6,025
всього:	226,758	23,979	28,354

Вага наплічника при виході маршрутна одного чоловіка: **26,29 кг**на одну жінку: **21,667 кг**

8.3. Харчування на маршруті

Табл. 6. Використані продукти, вартість.

№ п/п	найменування продукту	загальна вага г	на 1 людину г/день	вага порції на 1 людину	вага порції г	кількість прийомів	одиниця виміру	вартість одиниці	загальна вартість
1	гречка	2040	21,3	85,0	680	3	упаковка 1 кг	55,0	110,00
2	рис	2920	30,4	85,0	680	4	упаковка 1 кг	125,0	375,00
				25,0	200	1			
3	макарони	2160	22,5	90,0	720	3	упаковка 0,5 кг	54,8	274,00
4	булгур	2040	21,3	85,0	680	3	упаковка 1 кг	110,0	220,00
5	сочевиця	648	6,8	27,0	216	3	упаковка 0,35 кг	85,0	55,25
6	кус кус	848	8,8	27,0	216	3	упаковка 0,5 кг	42,2	94,40
				25,0	200	1			
7	манка	200	2,1	25,0	200	1	упаковка 0,5 кг.	75,0	30,00
8	цибуля (суха)	48	0,5	1,0	8	6	100 г	29,0	14,50
10	морква (суха)	48	0,5	10	8	6	100 г	28,0	14,00
12	квасоля (суха)/ маш	120	1,3	5,0	40	3	100 г	102,5	123,00
13	заправка для борщу	600	6,3	25,0	200	3	200 г	23,9	71,70
14	картопля (суха)	720	7,5	10,0	80	9	100 г	32,0	256,00
15	м'ясо (сухе)	720	7,5	10,0	80	9	100 г	147,4	1 162,00
16	гриби (сухі)	72	0,8	3,0	24	3	25 г	75,0	225,00
17	молоко (сухе)	480	5,0	20,0	160	3	упаковка 250 г	175,4	350,80
18	тушковане м'ясо	3 840	40,0	40,0	320	12	1 кг свіжого м'яса	471,4	1 885,50
19	сухарі	4 200	43,8	15,0	105	40	1 кг свіжого хліба	60,0	360,00
20	сир	2 880	30,0	30,0	240	12	1 кг	526,2	1 515,40
21	сало	1 680	17,5	35,0	280	6	1 кг	329,8	554,30
22	ковбаса	1 680	17,5	35,0	280	6	1 кг	692,0	1 162,90
23	халва	1 200	12,5	25,0	200	6	упаковка 500 г	85,0	255,00
24	щербет	480	5,0	20,0	160	3	упаковка 500 г	85,0	85,00
25	ірис, козинакі	480	5,0	20,0	160	3	упаковка 55 г	150,0	72,00

№ п/п	найменування продукту	загальна вага г	на 1 людину г/день	вага порції на 1 людину	вага порції г	кількість прийомів	одиниця виміру	вартість одиниці	загальна вартість
27	цукор	120	1,3	15,5	40	3	упаковка 250 г	30,0	3,60
28	чай	384	4,0	2,0	16	24	упаковка 100 г	105,9	423,60
29	перевал. шоколад	936	9,8	13,0	104	9	упаковка 90 г	73,40	661,00
30	цукерки (6 видів)	2 520	26,3	15,0	120	21	1 кг	443,3	1 117,00
31	топлене масло	480	5,0	5,0	40	12	0,5 кг	248,5	238,60
32	суміш сухих овочів в кашу	288	3,0	3,0	24	12	100 г	69,6	200,50
33	сухофрукти (в мол. кашу)	360	3,8	15,0	120	3	1 кг	383,0	138,00
34	перекус*	7 680	80,0	80,0	640	12	1 кг	440,0	3 379,20
35	часник	192	2,0	4,0	32	6	1 кг		25,30
36	хрін	96	1,0	4,0	32	3	упаковка 140 г	16,0	16,00
37	гірчиця	96	1,0	4,0	32	3	упаковка 140 г	29,0	29,00
38	сіть	504	5,3	3,0	24	21	Упаковка 1 кг.	12,9	7,00
39	приправи	168	1,8	1,0	8	21	упаковка 20 г	14,0	112,00
40	інше**	-	-	-	-	-	упаковка		181,00
		44 648	465,1						15 862,80

*- перекус

		загальна вага г
1	цукерки желейні	480
2	льодяники	420
3	шоколадні цукерки	500
4	курага	400
5	родзинки світлі	250
6	родзинки темні	250
7	інжир (в'ялений)	380
8	чорнослив	400
9	фініки (в'ялені)	400
10	банан (в'ялений)	300
11	журавлина (в'ялена)	250
12	вишня (в'ялена)	250
13	манго (в'ялене)	250
14	диня (в'ялена)	250
15	папайя (в'ялена)	250
16	помело (в'ялений)	250

8.4. Медичне забезпечення

Табл. 8. Склад аптечки

назва	характеристика	кількість
Перев'язувальний та хірургічний набір		
Бинт	5м X 10см стерильний	3 шт.
	7м X 14см стерильний	3 шт.
	сітчастий	2 шт.
Марлеві серветки	стерильні	10 шт.
Пластир	рулонний широкий	1 шт.
	- вузький	1 шт.
	бактерицидний (різних розмірів)	50 шт.
Ножиці	манікюрні	1 шт.
Пінцет	пластиковий	1 шт.
Затискач	«москіт»	1 шт.
Скальпель (зі змінними лезами)	ручка (пластиковая)	1 шт.
	леза	5 шт.
Рукавички	стерильні (8.0)	4 пари
Шпильки		3 шт.
Бинт еластичний	3-4м	2 шт.
Шовний матеріал	Viscyl 4-0	2 шт.
	Prolene 2-0	1 шт.
Гентаксан	порошок	1 фл.
Лідокаїн	10%; спрей; в пластиковій тарі	1 шт.
Ін'єкційний		
Шприц	5 мл (із двома голками)	5 шт.
Катетер в/в	17G	1 шт.
Спиртові серветки		10 шт.
Пилочка для ампул		1 шт.
Адреналін	1мл; 0,18%	3 амп.
Преднізолон	1 мл; 3%	3 амп.
Магнію сульфат	5 мл; 25%	2 амп.
Гепарин	5000 МО/мл; 5 мл	1 фл.
Кеталонг	1 мл ; 3%	2 амп.
Глюкоза	5 мл; 40%	2 амп.
Лідокаїн	2 мл; 2%	4 амп.
Ізотонічний розчин	5мл	8 амп.
Дротаверин	2 мл; 2%	3 амп.
Цефтріаксон	1 г	3 амп.
Всі розчини у буфусах (пластикових флаконах)		

назва	характеристика	кількість
Таблетований		
Ампіцилін	250 мг	10 таб.
Нітрогліцерин	0,5 мг	20 таб.
Анаприлін	40 мг	20 таб.
Кофеїн	200 мг	10 таб.
Амброксол	30 мг	20 таб.
Мефенамінка	500 мг	20 таб.
Аналгін	500 мг	10 таб.
Омепразол	40 мг	30 таб.
Парацетамол	500 мг	10 таб.
Ібупрофен	200 мг	20 таб.
Супрастин	25 мг	8 таб.
Метаклопрамід	10 мг	6 таб.
Сорбекс	Duo	20 капс.
Лоперамід	2 мг	10 таб.
Валідол	60 мг	5 таб.
Ремантадин	50 мг	20 таб.
Но-шпа	40 мг	20 таб.
Ацетилсаліцилова кислота	500 мг	20 таб.
Локальний		
Левомколь	40 г	1 туба
Диклофенак	5% 30 г	1 туба
Німід	10% 30 г	1 туба
Паста Теймурова	25 г	1 туба
Фастумгель	2,5% 30 г	1 туба
Зволожуючий крем	30 мл	1 туба
Сонцезахисний крем	SPF 50+	1 туба
Герпевір	2,5% 5 г	1 туба
Евказолін	10 мл	1 фл.
Розчини, спреї, аерозолі...		
Перекис водню	3% 100 мл	1 фл.
Етиловий спирт	70% 100 мл	1 фл.
Бетадин	120 мл	1 фл.
Декасан	100 мл	1 фл.
Сульфацил	30% 10 мл	1 фл.
Інгаліпт	30 мл	1 бал.
Додатково		
Термометр	З чохлом	1 шт.
Гігієнічні палички	З дерев'яною основою	30 шт.
Термоковдра		1 шт.
Гігієнічна помада		1 шт.
Акватабс 8,68	Таблетки для знезараження води	10 таб.

Вага аптечки з упаковкою – 2000 г.

10. Список літератури, Internet ресурси.

1	Нитки маршрутів гірських походів, випущених чи пройдених у горах Норвегії		https://www.mountain.net.ua/nitki-marshrutov-gornyx-pohodov-vypushhennyx-ili-projdennyx-v-gorax-norvegii/
2	Норвегія гірська. Частина 1	Козій В.Г.	https://www.mountain.net.ua/norvegiya-gornaya-chast-1/
3	Звіт про гірський туристський спортивний похід другої к.с. по Норвегії (парк Йотунхеймен), 20 – 29 липня 2018 р.	керівник Ріпа Д.Н.	https://www.mountain.net.ua/content/uploads/Norvegiya_2_k_s_2018_Ripa_Odesa.pdf
4	Перевал Бандет. Звіт про гірський туристський спортивний похід другої к.с. хребет по Норвегії (парк Йотунхеймен), 3 – 18 липня 2012 р.	Горпенюк М.	https://kender.life/2012/norway/midtmaraalen
5	Вершина Сторен (2006).		https://www.westcoastpeaks.com/Peaks/storen.html
6	Перевали Вікінг (2Б) та Дірхауг (2Б).		https://peakbook.org/tour/550937/Store+Midtmaraalen.html

Мапи, погода

7	SAS.Planet.Release.151111 OMS 4urmaps.eu		http://sasgis.ru/
8	Топографічна мапа Норвегія		https://peakbook.org/en/index.php?module=popup.map&action=pbemap&id=350 https://ut.no/kart/rutebeskrivelse/135842/fra-tyinosen-fv-53-til-tyinholmen#11.23/61.3207/8.1329 https://nakarte.me/#m=12/61.45231/8.14310&l=Czt/Nm/Wp
9	Мапи Норвегії. Norway roads Norway paper maps Norway topo		https://nakarte.me/#m=17/61.63887/8.26018&l=Czt/Wp
10	Погода		https://www.ventusky.com/ru/webcam-113017065 https://www.meteoblue.com/ru/%D0%BF%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D0%BB%D1%8F/jotunheimen-nasjonalpark_%D0%9D%D0%BE%D1%80%D0%B2%D0%B5%D0%B3%D0%B8%D1%8F_3150706

Системи оцінки складності проходження перевалів, вершин

11	Класифікація альпіністських маршрутів	ФАіС України	https://www.umcf.org.ua/files/ugd/7d67e6_89aaefd76d674c3a954dada9432d43b9.pdf https://www.umcf.org.ua/documents/alpinizm/normativni-dokumenty-ak
12	Таблиця оцінки труднощі перевалів.	ФСТУ	https://www.mountain.net.ua/metodika-iznachennya-kategor-skladnost-grskix-turistskix-

Методика визначення
категорії складності
маршрутів гірських
туристських спортивних
походів.

sportivnix-pohody/